ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ČTYŘLETÉ GYMNAZIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

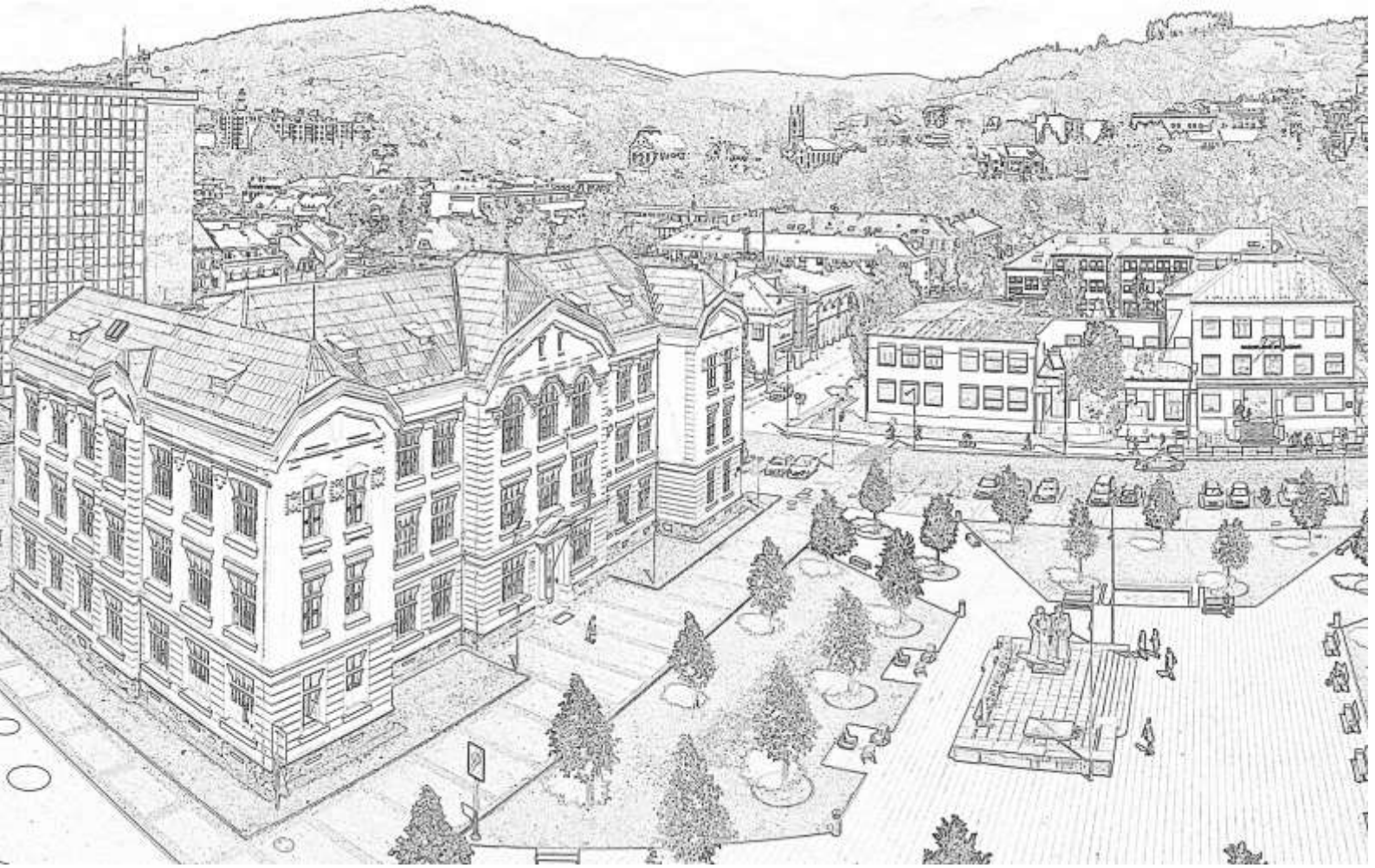

Masarykovo gymnázium
Střední zdravotnická škola
Vyšší odborná škola zdravotnická
Vsetín

Masarykovo gymnázium
Střední zdravotnická škola
Vyšší odborná škola
zdravotnická Vsetín

Tyršova 1069, 755 01 Vsetín
+420 575 750 300
posta@mgvsetin.cz
www.mgvsetin.cz

Školní vzdělávací program

pro čtyřleté gymnaziální vzdělávání

Zpracováno podle Rámcového vzdělávacího programu pro gymnázia (dle verze platné od 1.9. 2016) a na základě Opatření ministra školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 8. září 2020, kterým se vydávají aktualizované rámcové vzdělávací programy pro gymnázia.

MGSZŠVOŠZV

Obsah

1. Identifikační údaje ... 4
2. Charakteristika školy ... 5
   2.2 Charakteristika pedagogického sboru ... 6
   2.3 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce ... 6
   2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty ... 7
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu ... 7
   3.1 Zaměření školy ... 7
   3.2 Profil absolventa ... 8
   3.3 Organizace přijímacího řízení ... 9
   3.4 Organizace maturitní zkoušky ... 9
   3.5 Výchovné a vzdělávací strategie ... 9
   3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 12
   3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných ... 13
   3.8 Začlenění průřezových témat ... 14
4. Učební plán ... 17
5. Učební osnovy ... 19
   5.1 Český jazyk a literatura ... 19
   5.2 Anglický jazyk ... 34
   5.3 Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Španělský jazyk ... 52
   5.4 Společenské vědy ... 88
   5.5 Dějepis ... 108
   5.6 Matematika ... 119
   5.7 Zeměpis ... 131
   5.8 Biologie ... 149
   5.9 Chemie ... 163
   5.10 Fyzika ... 173
   5.11 Informatika ... 188
   5.12 Výtvarná výchova ... 193
   5.13 Hudební výchova / Sborový zpěv ... 200
   5.14 Tělesná výchova ... 218
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků ... 232
   6.1 Pravidla pro hodnocení žáka ... 232

MGSZŠVOŠZV

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro čtyřleté gymnaziální vzdělávání

obor vzdělání	79-41-K/41 gymnázium
vzdělávací program	čtyřletý
forma vzdělávání	denní

Název školy	**Masarykovo gymnázium, Střední zdravotnická škola a Vyšší odborná škola zdravotnická Vsetín**
	dále jen Masarykovo gymnázium Vsetín (MGV)
adresa	Tyršova 1069, 755 01 Vsetín
tel	+ 420 575 750 300
email	posta@mgvsetin.cz
web	www.mgvsetin.cz

ředitel školy	Mgr. Martin Metelka
email	reditel@mgvsetin.cz
koordinátor ŠVP	PhDr. Šárka Sedláčková
email	sarka.sedlackova@mgvsetin.cz

Zřizovatel	Zlínský kraj
adresa	třída Tomáše Bati 21 761 90 Zlín
kontakt	Tel: + 420 577 043 111 www.kr-zlinsky.cz

Platnost dokumentu:	od 1. září 2021
Číslo jednací:	MGV/2363/2021

……
Mgr. Martin Metelka
ředitel školy

2. Charakteristika školy

1. září 2013 došlo ke sloučení původního Masarykova gymnázia se Střední zdravotnickou školou a Vyšší odbornou školou ve Vsetíně. Vedení školy sídlí v budově gymnázia, kmenové třídy gymnaziálních oborů jsou umístěny v původních budovách gymnázia, kmenové třídy zdravotnických oborů pak v původní budově SZŠ Vsetín.
Od března 1990 nese gymnázium jméno T. G. Masaryka. Jsme jediné státní gymnázium ve Vsetíně se čtyřletým a osmiletým studijním programem. V rozsáhlé síti středních škol má gymnázium své zvláštní postavení. Připravuje mladou generaci jak po stránce vzdělávací, tak i výchovné především pro vysokoškolské studium.

2.1 Velikost a vybavení školy

Cílová kapacita osmiletého studia je až 480 žáků, což představuje otevření až dvou tříd v každém ročníku.
Cílová kapacita ve čtyřletém studiu je až 380 žáků, což představuje otevření tří tříd v každém ročníku.

Objekt gymnázia tvoří třípodlažní budovy ve tvaru L označené písmeny B a C z roku 1932, křídlo A je v provozu od roku 2001. Výuka probíhá ve 20 kmenových učebnách a 16 odborných učebnách (2 počítačové učebny, 7 jazykových, učebna fyziky, chemie a biologie s renovovanými laboratořemi, učebna VV a HV). V půdní vestavbě je umístěna aula s kapacitou pro 120 žáků, v níž probíhá výuka, přednášky, semináře, divadelní představení a koncerty. Součástí školy je malá tělocvična, která ale nevyhovuje současným potřebám školy. Pro sportovní disciplíny škola využívá sportovní halu na Lapači, sportovní areál Sokolovny a lehkoatletický stadion Ohrada. Velkou prioritou pro další rozvoj školy je vybudování nové tělocvičny.
Škola má bezbariérový vstup, výtah a sociální zařízení pro tělesně postižené.

V přízemí moderní budovy A je umístěna nová kuchyně a jídelna, která svými parametry odpovídá všem hygienickým požadavkům. Mimo to mají žáci k dispozici bufet a nápojové automaty.
Knihovna se 17 000 výtisky beletrie a odborné literatury a 13 000 výtisky učebnic a výukového materiálu slouží žákům také k samostudiu.

U vstupu do školy je umístěna moderně vybavená studovna. V prostorách školy je pro psychickou relaxaci žáků upraveno několik nově zařízených odpočinkových zón, v jedné z nich je umístěna obrazová galerie tvořená díly umělců, kteří mají úzký vztah ke škole nebo Valašsku.
Po materiální a technické stránce je škola vybavena dobře, má kvalitní audiovizuální, projekční a kopírovací techniku, satelitní připojení. V odborných učebnách je samozřejmostí multimediální technika.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen vysokoškolsky kvalifikovanými pedagogy, kromě funkce zástupců ředitele zde pracují výchovní poradci (jeden pro MG, druhý pro SZŠ a VOŠ) , kariérový poradce, preventista sociálně-patologických jevů. Součástí sboru je také školní psycholog. Pro individuálně integrované žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je zde k dispozici asistent pedagoga.

Výchovný poradce poskytuje poradenské služby žákům čtyřletého studia v osobních, výukových a dalších oblastech, má konzultační hodiny i pro rodiče. Do jeho kompetence spadají všichni žáci MG se specifickými vzdělávacími potřebami.
Kariérový poradce pracuje s žáky již od 1. ročníku a provází je na cestě k volbě vysoké školy, poskytuje konzultace žákům i jejich rodičům.
Školní psycholog nabízí poradenství v osobních záležitostech především žákům osmiletého gymnázia a také SZŠ.
Pedagogové mají kvalitní prostorové a technické zázemí.

2.3 Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

V rámci výuky AJ se naši žáci mohou zapojit do mezinárodního vzdělávacího programu Duke of Edinburgh International Award.
Každé dva roky pořádáme vícedenní zájezd do Anglie.
Předmětové komise cizích jazyků organizují každoročně výukové a poznávací zahraniční zájezdy.
Oblíbené mezi žáky jsou jednodenní zájezdy do Vídně, ale také vícedenní pobyty v německy mluvících zemích.
Minimální preventivní protidrogový program a Školní program proti šikaně je samozřejmou součástí aktivit školy.
Učitelé prakticky všech předmětových komisí organizují setkávání s významnými osobnostmi regionu, dále nejrůznější přednášky a besedy s odborníky z praxe.
V rámci tělesné výchovy probíhají sportovní akce v různých sportovních disciplínách.
Během školního roku se realizují projekty různých předmětových komisí.

Žákům je poskytnuta široká **nabídka volnočasových aktivit**. Vyučující tělesné výchovy vedou kroužky kroužky: volejbal, košíková, badminton, gymnastika, stolní tenis, kondiční cvičení, eskymování v bazénu.
Ve škole pracuje také divadelní soubor, který každoročně připravuje premiéru divadelní hry. Studenti, kteří mají zájem o hudební oblast, se mohou stát členy pěveckého sboru Gaudeamus nebo Song.
V odpoledních hodinách mohou v aule nacvičovat své repertoáry hudební skupiny.

2.4 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Při škole je zřízena školská rada, která se podílí na správě školy. Školská rada zasedá dvakrát ročně. Dvakrát ročně jsou svolávány třídní schůzky s rodiči. Individuálně si může rodič domlouvat schůzky s vedením školy a jednotlivými učiteli.
Se školou úzce spolupracuje Nadace Masarykova gymnázia Vsetín a Klub přátel a absolventů Masarykova gymnázia Vsetín.

Činnost Nadace se stává součástí všech aktivit školy, podporuje modernizaci výchovně-vzdělávacího procesu a rozvoj mezinárodní spolupráce, vytváří knihovnu T. G. Masaryka, galerii uměleckých děl, vyhlašuje ceny pro žáky a podílí se na organizaci maturitního stužkovacího plesu.
Od školního roku 1995/1996 Nadace uděluje Cenu manželů Hlubíkových, která je sponzorována panem Ing. Jaroslavem Kalouskem. Cena se uděluje žákům maturitního ročníku za příkladný vztah k plnění studijních povinností a za výjimečné výsledky.

Dále škola úzce spolupracuje s městem Vsetín, s Masarykovou veřejnou knihovnou Vsetín, s Muzeem regionu Valašsko, s hvězdárnou ve Vsetíně a Valašském Meziříčí, s Hasičským záchranným sborem Zlínského kraje, s Alcedem, Zdravotním ústavem Zlín, pracovištěm Vsetín, s neziskovou organizací Letokruhy a Charitou Vsetín. V rámci volitelných předmětů navštěvujeme Pedagogicko- psychologickou poradnu ve Vsetíně, Azylový dům pro ženy s dětmi ve Vsetíně, Cyrillos o.s., Nemocnici Vsetín. Za samozřejmou považujeme spolupráci se základními školami.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

- **Zaměření školy je všeobecné.**
- Prioritou Masarykova gymnázia je dobře připravit žáky jednak na vysokoškolské studium v oblasti vědomostí, jednak v oblasti dovedností tak, aby se dobře orientovali v běžném životě, v realitě současného světa.
- Naším cílem je propojení vzdělávací a výchovné složky, což znamená nejen poskytnout studentům široké všeobecné vzdělání a hlubší znalosti ve všech zvolených volitelných předmětech, ale také pozitivně ovlivnit osobnostní vývoj žáků.
- předmětu i
- informatika pak žáci využívají v předmětech ostatních.

- Klasická nabídka předmětů je převážně zachována, současně však dochází k integraci některých tematicky příbuzných vzdělávacích oborů a celků RVP ZV i RVP G (blíže vysvětleno u učebního plánu).
- Jsme si vědomi toho, že veškeré dovednosti mohou být budovány až na základě osvojených poznatků. Proto považujeme za důležitý i frontální způsob výuky, který je při osvojování mechanických znalostí efektivní a převažující výukovou formou.
- Začleněním některých moderních metod a forem výuky připravujeme žáky pro tvůrčí samostatnou i týmovou spolupráci.
- Dalším rysem je multikulturní orientace našeho ŠVP. Žáci jsou vedeni k tolerantním vztahům a spolupráci s ostatními lidmi, k respektování jedinečnosti každého člověka, k chápání multikulturality současného světa.
- Významnou roli při výuce všech předmětů hraje výchova ke zdravému životnímu stylu. Žáci se učí aktivně rozvíjet a chránit své fyzické i duševní zdraví.
- U žáků rozvíjíme vnímavost k ekologickým aspektům současného světa, pozitivní vztah k přírodě.
- Důležitou součástí úspěchu v životě je i schopnost respektovat pravidla, schopnost přizpůsobit se. Proto klademe důraz na dodržování školního řádu, pravidel slušné a vstřícné komunikace.

Jedním z podkladů pro stanovení zaměření školy byly pro nás i výsledky rozsáhlého anonymního průzkumu, který jsme realizovali ve školním roce 2005/2006 a kterého se účastnilo jednak 327 žáků nižšího i vyššího gymnázia, jednak 180 rodičů (podrobně viz příloha). 92% žáků zde uvádělo, že je spokojeno s úrovní našeho gymnázia, a 99% rodičů očekává, že gymnázium jejich dítě dobře připraví na další vzdělávání.

3.2 Profil absolventa

Absolvent Masarykova gymnázia

- je všeobecně vzdělaný, připravený k vysokoškolskému studiu jakéhokoliv zaměřeni v České republice i v zahraničí;
- aktivně ovládá dva cizí jazyky;
- ve zvolených předmětech má hluboké odborné znalosti;
- je zručný ve využívání počítačových a informačních technologií;
- je multikulturně orientovaný;
- je připraven pro tvořivou samostatnou i týmovou práci;
- uvědomuje si potřebu celoživotního vzdělávání;
- je komunikativní, kreativní;
- je tolerantní a respektující kulturní odlišnosti v evropské i světové dimenzi;
- je zodpovědný, s dobrými pracovními návyky.

Absolvent Masarykova gymnázia má široký všeobecný základ, což je předpokladem nejen úspěšného přijetí na kteroukoliv vysokou školu, ale i následného studia na tomto typu školy.

Díky provázanosti studijních programů mezi nižším a vyšším gymnáziem získají žáci na nižším gymnáziu společný všeobecný základ, který se dále rozvíjí na vyšším gymnáziu prostřednictvím specializace ve vybraných předmětech.

Uvědomujeme si, že škola je jen jedním z faktorů spolupůsobících na výchovu našich žáků. Nelze odtrhnout dítě od okolní reality a skleníkově vytvářet ideálního absolventa. Naši žáci jsou ve vývojové fázi, kdy hledají sami svou identitu a musejí se vyrovnávat s nejrůznějšími

pozitivními i negativními jevy v okolí. Naše snaha o posílení takových pozitivních hodnot jako jsou zodpovědnost, svědomitost, pečlivost, kulturní vyjadřování, ohleduplnost aj. někdy naráží na realitu okolního prostředí, svět prezentovaný v médiích a jiné faktory. Přes to všechno směřuje pedagogický sbor své úsilí k vytvoření kladných lidských vlastností a hodnot u svých žáků.

3.3 Organizace přijímacího řízení

Podrobné informace o aktuálním přijímacím řízení jsou umístěny na webových stránkách školy.

3.4 Organizace maturitní zkoušky

Podrobné informace k maturitním zkouškám jsou umístěny na webových stránkách školy.

3.5 Výchovné a vzdělávací strategie

Při realizaci jednotlivých předmětů jsou zastoupeny jednak klasické metody výuky (frontální výuka, mechanické učení faktografických údajů), jednak metody doporučované současnou didaktikou. K těmto patří např.:

- skupinová a kooperativní výuka;
- problémové situace a jejich řešení;
- výuka pomocí moderních technických zařízení (počítače, interaktivní tabule, dataprojektor, DVD a videopřehrávače aj.);
- samostatné a týmové projekty;
- prezentace a obhajoba vlastní práce;
- praktická výuka (např. exkurze).

Klíčové kompetence stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní a gymnaziální vzdělávání rozvíjíme také při čtyřdenním seznamovacím pobytu organizovaném pro žáky prim, dále při všech sportovních kurzech (lyžařském, sportovním).

Velkým přínosem jsou nejen jazykové mezinárodní projekty, v nichž jsou zapojeni i zahraniční studenti a partneři, ale také výukové a poznávací zahraniční jazykové exkurze.
Významnou roli zde hrají i bohaté kulturní aktivity – návštěvy divadelních představení (včetně představení pořádaném školním divadelním souborem), koncerty, besedy s významnými osobnostmi republikové i regionální politiky, kultury nebo besedy s odborníky pořádané jednotlivými vyučujícími.

Kompetence k učení

- Žáky vedeme k plánování a organizování učení, k poznání vlastního stylu učení;
- Používáme vhodné učební pomůcky a materiály;
- Učíme žáky pracovat s vhodnými literárními zdroji (atlasy, slovníky, encyklopedie);
- Klademe důraz na mezipředmětové vztahy;
- Dáváme žákům prostor pro posouzení výsledků své práce a motivujeme je k případnému zlepšování;
- Žáci vyhledávají, třídí a propojují informace, kriticky je posuzují a vyvozují závěry pro jejich další využití;
- Navozujeme situace, které žákům umožňují pocítit radost z poznávání (např. skupinová či projektová výuka, problémová výuka);
- Žáci mají možnost účastnit se různých soutěží a olympiád.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky rozpoznávat a definovat problémové situace;
- Vedeme žáky k hledání různých postupů řešení problému a v modelových situacích k ověření vhodnosti navržených řešení v modelových situacích;
- Zařazujeme metody, při kterých žáci sami objevují, řeší navozenou situaci;
- Žáci vyhodnocují získaná fakta a vyvozují obecné závěry;
- Využíváme různých empirických metod (pozorování, experiment) i různých metod racionálního uvažování při ověřování výsledků;
- Zadáváním projektů podporujeme samostatnost, tvůrčí a logické myšlení žáků;
- Žáky vedeme k aktivnímu zapojení do všech fází činnosti od plánování až po hodnocení;
- Navozujeme problémové úlohy a situace z praktického života.

Kompetence komunikativní

- Vhodně motivujeme žáky k dodržování pravidel slušné a vyvážené komunikace, k eliminaci slovní agrese;
- Zařazujeme takové metody práce (skupinová práce, diskusní kroužky, komunitní kruh), které žákům pomohou zautomatizovat si vhodné reakce komunikace;
- Rozvíjíme schopnost formulovat své myšlenky v písemné i ústní formě;
- Žáci využívají informační a komunikační technologii;

- Vedeme žáky k prezentaci výsledků své práce;
- Rozvíjíme schopnost vyjádřit se k tématu, respektovat názory druhých, diskutovat k tématu;
- Učíme žáky nejen argumentovat, ale i přijmout kritiku;
- Klademe důraz na kulturní úroveň a formální správnost projevu;
- Za důležitou považujeme i schopnost naslouchat promluvám druhých lidí.

Kompetence sociální a personální

- Vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci;
- Zařazujeme do výuky různé formy skupinové práce;
- Klademe důraz na respektování jiných lidí a jejich názorů;
- Vedeme žáky k chápání důležitosti dobrých mezilidských vztahů i pro vlastní harmonický život;
- Dbáme na stanovení a dodržení pravidel práce v týmu;
- Vedeme žáky k získávání zkušeností a poučení z názorů a práce jiných;
- Budujeme odmítavý postoj k nežádoucím sociálním jevům.

Kompetence občanské

- Respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka a utváříme toto vědomí i u žáků;
- Klademe důraz na to, aby se žák naučil zodpovědnosti při plnění svých povinností;
- Žákům pravidelně zadáváme úkoly a kontrolujeme jejich plnění, vyžadujeme včasné odevzdání písemných prací, čímž posilujeme zodpovědnost, svědomitost, pevnou vůli a jiné pozitivní charakterové vlastnosti;
- Vedeme žáky k ohleduplnému uplatňování svých práv při současném uvědomění si práv druhého člověka;
- Spoluvytváříme kladný vztah k jiným lidem;
- Zdůrazňujeme zodpovědnost za přijetí vhodného životního stylu a uvědomění si skutečných životních hodnot;
- Vytváříme postoje tolerance a respektu k odlišným názorům;
- Dbáme na dodržování pravidel slušného chování;
- Vnímání uměleckých děl a kulturního dědictví posilujeme návštěvami koncertů, divadelních představení, výstav;
- Cit pro ekologické souvislosti vytváříme např. také tříděním odpadu a řešením problémů environmentální povahy;
- Vedeme žáky k tomu, aby dokázali nabídnout a poskytnout pomoc druhým.

Kompetence k podnikavosti

- Vedeme žáky k realistickému pohledu při posuzování vlastních schopností a možností;
- Učíme žáky zvažovat všechna rizika, která by mohlo přinést jejich řešení situace;
- Vedeme žáky k uplatnění vlastní iniciativy a tvořivosti;

- Dosažením stanovených cílů a kritickým hodnocením jejich výsledků podporujeme realistický přístup k pracovní problematice;
- Vedeme k pochopení podnikání nejen jako zdroje vytváření zisku, ale i formy, která vede k prospěchu obecnému, podporujícímu např. udržitelnost života.

3.6 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají dle vyhlášky č. 27/2016 Sb. a jejich navazujících novelizací nárok na podpůrná opatření prvního až pátého stupně.
Základním předpokladem pro úspěšný výsledek při práci s **žákem se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně** je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školských poradenských zařízení.

Podpůrná opatření prvního stupně jsou stanovována školou a slouží ke kompenzaci mírných obtíží ve vzdělávání žáka (např. pomalejší tempo práce, drobné obtíže ve čtení, psaní, počítání, drobné obtíže v koncentraci pozornosti), u nichž je možné prostřednictvím mírných úprav v režimu školní výuky a domácí přípravy dosáhnout zlepšení.
Při podpůrných opatřeních 1. stupně vypracuje škola v případě potřeby **plán pedagogické podpory** (dále PLPP). PLPP sestavuje výchovný poradce za pomoci třídního učitele nebo učitele konkrétního vyučovacího předmětu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Vše koordinuje výchovný poradce.
Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. Koordinuje výchovný poradce.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně vycházejí z odborného vyšetření a následného doporučení školského poradenského zařízení (pedagogicko-psychologické poradny nebo speciální pedagogická centra). V podmínkách naší školy se jedná především o žáky se specifickými poruchami učení, žáky zdravotně znevýhodněné nebo postižené.
Členění konkrétních podpůrných opatření do stupňů, pravidla jejich použití jsou stanoveny v příloze č. 1 k výše uvedené vyhlášce.

K nejpočetnější skupině výše uvedených žáků patří u nás žáci se **specifickými poruchami učení** (dále SPU).

K poruchám učení patří např. dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie, dyspraxie. Žáci k nám přicházejí buď už s dříve diagnostikovanou poruchou, nebo – pokud se projeví některá SPU později (většinou při zvýšené psychické zátěži) – postupujeme podle uvedených zásad.

Přes plnou integraci těchto žáků do výuky samozřejmě respektujeme **zásady pro práci s dětmi se SPU**:

- podporujeme schopnost koncentrace častějším střídáním činností nebo krátkými přestávkami;
- pracujeme s žáky individuálně;
- respektujeme pracovní tempo žáků;
- častěji opakujeme probrané učivo;
- podporujeme snahu, chválíme při každém zlepšení výkonu;
- preferujeme ústní projev;
- omezujeme hlasité čtení z učebnic;
- používáme názorné pomůcky (efektivní výuka formou zapojení více smyslových analyzátorů).

Podpůrná opatření 1. stupně nestačí k přiznání PUP k maturitní zkoušce.

V rámci možností bude škola pružně reagovat na kulturní a jazykové rozdíly žáků, v případě nutnosti bude vypracován individuální vzdělávací plán. Všechny záležitosti, které vyplynou z konkrétních případů, budou konzultovány a plánovány vedením školy, výchovným poradcem, třídním učitelem a dalšími pedagogy. Dále bude podle konkrétních potřeb zabezpečena individuální péče, pomoc asistenta pedagoga, odpovídající metody a formy práce, pravidelná spolupráce s rodiči, příp. příslušnými odbornými pracovníky. Vše koordinuje výchovný poradce.

3.7 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Součástí vzdělávacího procesu naší školy je i vyhledávání žáků mimořádně nadaných a následné uplatnění metodicky vhodných vzdělávacích postupů.
Tito žáci potřebují specifickou péči a pomoc nejen ze strany školy, ale i rodiny. Často se jedná o žáky se silnou tendencí k introverzi, se zvýšenou kritičností k sobě i okolnímu světu a tím někdy i konfliktními vztahy k ostatním.
Tito žáci vynikají svými znalostmi, mají vlastní pracovní tempo, rychle se orientují v nové učební problematice, mají kvalitní koncentraci, dobrou paměť, jsou kreativní. Přístup k pravidlům školní práce může být problematický, mají tendenci k vytváření vlastních pravidel, menší ochotu ke skupinovým činnostem.
Proto je nutná spolupráce příslušného pedagoga (vyučujícího předmět, v němž se mimořádné nadání projevuje) i výchovného poradce se žákem.

Ve všech předmětech, v nichž se mimořádné nadání projevuje, zajišťujeme prohloubení učiva, zadáváme žákům specifické úkoly, zapojujeme je do samostatných a rozsáhlejších

prací. Zároveň nabízíme možnost účasti v různých zájmových kroužcích (talent dramatický, hudební, sportovní) a soutěžích.

V jazycích (kromě AJ) jsou žáci diferencováni do skupin podle úrovně zvládání jazyka.

Ve výjimečných případech může žák po složení komisionálních zkoušek postoupit do vyššího ročníku nebo absolvovat vybrané předměty ve vyšším ročníku.

3.8 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa, jsou důležitým formativním prvkem vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.
Průřezová témata mohou být dle RVP G realizována jednak jako samostatný předmět, jednak formou integrace do výuky, jednak formou projektu. Protože jsme tato témata pojali skutečně jako průřezová, tzn. procházející všemi předměty, nerealizujeme žádné z nich jako samostatný předmět. Většina z nich je integrována do běžné výuky podle tematického celku učiva. Některá jsou realizována projektem.

Vysvětlivky k tabulkám:

Bi – zkratka předmětu bez dalšího označení znamená, že daný tematický okruh je integrován do běžné výuky uvedeného předmětu
Bi/p – tematický okruh je v uvedeném předmětu realizován formou projektu

Použité zkratky předmětů:

ČJ – Český jazyk a literatura, AJ ,FJ, NJ, RJ, ŠJ – Anglický, Francouzský, Německý, Ruský, Španělský jazyk, SV – Společenské vědy, D – Dějepis, M – Matematika, F – Fyzika, Bi – Biologie, Z – Zeměpis, Ch – Chemie, TV – Tělesná výchova, HV – Hudební výchova / Sborový zpěv, VV – Výtvarná výchova, Inf – Informatika

Průřezová témata

	první ročník	druhý ročník	třetí ročník	čtvrtý ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	SV, Ch, TV	SV, Ch	AJ, SV, Ch, Bi	AJ, SV
Seberegulace, organizační dovednosti, efektivní řešení problémů	Z, M, SV, F, Ch, TV	AJ, Z, SV, Ch	AJ, SV, Bi	
Sociální komunikace	ČJ, SV, F, AJ, TV	ČJ, SV, AJ	ČJ, SV	ČJ, SV
Morálka všedního dne	ČJ, SV, AJ, Z, TV	ČJ, SV	ČJ, SV	ČJ, SV
Spolupráce a soutěž	ČJ, SV, F, Ch, TV	ČJ, SV, Ch	ČJ, AJ	ČJ, AJ
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
Globalizační a rozvojové procesy	ČJ, AJ, Z	ČJ, AJ, Z, D	SV, D	ČJ, SV
Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Bi, Z	AJ, Z, SV, Bi	SV/p, Bi	ČJ
Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce	Z	Z, SV	D, SV	
Žijeme v Evropě	ČJ, D, AJ	ČJ, SV/p, Bi, D, F, Ch	ČJ, D, SV, F	ČJ, SV
Vzdělávání v Evropě a ve světě			AJ, SV	SV
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Základní problémy sociokulturních rozdílů	ČJ, AJ, Z, D	ČJ, SV/p, Z	ČJ	ČJ
Psychosociální aspekty interkulturality	ČJ	ČJ, SV	ČJ	ČJ
Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	ČJ, AJ, Z	ČJ, SV, Z	ČJ	ČJ

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Problematika vztahů organismů a prostředí	Bi, Z	Bi	Bi	
Člověk a životní prostředí	Z, Bi, Ch	ČJ, SV, Z, Bi, Ch, F	ČJ, SV, Bi, F	ČJ, AJ, SV
Životní prostředí regionu a České republiky	Z	AJ, Z, Bi		
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Média a mediální produkce		AJ, SV	ČJ, SV, F	AJ
Mediální produkty a jejich významy	Z, Inf	Z	ČJ	AJ
Uživatelé			ČJ, AJ	
Účinky mediální produkce a vliv médií		AJ, SV, Ch	ČJ, SV, AJ	AJ
Role médií v moderních dějinách		AJ, SV	ČJ, AJ, D	

Do tabulky nejsou zahrnuty další cizí jazyky, neboť průřezová témata v nich zakomponovaná se týkají vždy jen určité skupiny žáků, totéž platí u Hudební a Výtvarné výchovy / Sborového zpěvu.

Zkratky pro průřezová témata: OSV – Osobnostní a sociální výchova
EGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MKV – Multikulturní výchova
EV – Environmentální výchova
MDV – Mediální výchova

Zkratky jsou použity v tabulkách učebních osnov jednotlivých předmětů.

4. Učební plán

ročník	první	druhý	třetí	čtvrtý	celkem
Český jazyk a literatura	3 (1d)	3 (1d)	3 (1d)	4	13
Anglický jazyk	3	3	5	5	16
Další cizí jazyk [1]	3	3	3	3	12
Společenské vědy [2]	2	2	2	2	8
Dějepis	2	2	2		6
Zeměpis [3]	2	2			4
Matematika	4 (1d)	4 (1d)	4 (1d)	4 (1d)	16
Fyzika [4]	2	2+1	2+1		8
Chemie [5]	2+1	2+1	2		8
Biologie [6]	2+1	2+1	3		9
Informatika [7]	2				2
VV / HV / SZ [8]	2	2			4
TV / Zdravotní TV [9]	2	2	2	2	8
Volitelný předmět 1 [10]			2	4	6
Volitelný předmět 2			2	4	6
Volitelný předmět 3				4	4
Volitelný předmět 4				2	2
Celkem	**33**	**32**	**33**	**34**	**132**

Nabídka volitelných předmětů je realizována dle zájmu žáků. Volitelné předměty – viz příloha 2.

Pozn: (1d) – dle možností školy je 1 hodina dělená

1) Další cizí jazyk je nabízen všem žákům, přičemž mají možnost si vybrat z nabídky:
- německý jazyk;
- francouzský jazyk;
- španělský jazyk;
- ruský jazyk.

2) Součástí předmětu Společenské vědy je náplň oboru Člověk a svět práce a částečně oboru Výchova ke zdraví.

3) Zeměpis integruje vzdělávací obor Geologie.

4) Fyzika na NG integruje částečně tematický okruh Design a konstruování ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Kvarta, sexta a septima zahrnuje 1 hodinu praktického cvičení.

5) Chemie integruje částečně náplň vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

6) Biologie integruje částečně náplň vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

7) Náplň vzdělávacího oboru Informatika a informační a komunikační technologie je integrována rovněž do Českého jazyka a literatury, Chemie a Fyziky.

8) Žák volí buďto Výtvarnou nebo Hudební výchovu / Sborový zpěv. Hudební výchova i Sborový zpěv realizují stejné učivo i výstupy RVP, v rozvrhu hodin jsou ale zařazeny v různém čase.

9) Tělesná výchova zahrnuje Zdravotní tělesnou výchovu pro žáky, kteří jsou osvobozeni od tělesné výchovy. Integruje částečně náplň vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

10) Nabídka volitelných předmětů je realizována dle zájmu žáků. Volitelné předměty jsou v samostatné příloze.

5. Učební osnovy

Poznámka: plné znění průřezových témat i jejich zkratky jsou uvedeny na s. 13 v kap. 3. 8.

5.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Český jazyk a literatura** spadá do vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a realizuje vzdělávací obsah oboru **Český jazyk a literatura**. Předmět je formálně členěn na dvě složky – jazykovou a literární komunikaci. Tyto složky se vzájemně prolínají, a přece v rámci celého oboru každá plní svou specifickou úlohu. Na předmět navazuje volitelný předmět Literární seminář (pro 4. ročník studia). Předmět je povinným maturitním předmětem ve společné části maturitní zkoušky. Zároveň je do předmětu zařazena část vzdělávacího oboru **Informatika a informační a komunikační technologie**, konkrétně publikování.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura navazuje na úroveň znalostí a dovedností získaných na základní škole. Při výuce se klade důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, dále porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění, používat jazyk v podobě mluvené i psané. Žáci jsou tedy vedeni k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování, přičemž se uplatňují a prohlubují jejich obecné intelektové dovednosti. Vzhledem ke komplexnosti našeho oboru se žák učí nejen poznávat, ale i ovládat a tvořivě uplatňovat mnohotvárné a rozmanité jazykové prostředky v konkrétních komunikačních situacích. Součástí výuky jsou dvě písemné kontrolní práce v každém ročníku.

Formy a místo realizace předmětu

Základní formou realizace je vyučovací hodina, ve které je využíváno nejrůznějších metod výuky. V průběhu studia předmětu Český jazyk a literatura škola organizuje tyto mimoškolní akce:

- soutěže – Olympiáda v českém jazyce (pravidelně jsme organizátory okresního kola), recitační soutěž, účast studentů na různých literárních soutěžích, SOČ;
- filmová představení – projekt Film a škola;
- divadelní představení – předplatné v Městském divadle Zlín, návštěva divadelních představení dle aktuální nabídky a podle potřeb výuky, pravidelná návštěva představení Divadelního souboru MGV;
- odborné přednášky a besedy se spisovateli a významnými osobnostmi;

- literárně-historické exkurze do míst spojených s životem a činností významných osobností;
- návštěva knihoven, práce s knihou a texty na internetu;
- úzká spolupráce s Masarykovou veřejnou knihovnou ve Vsetíně, účast na projektech MVK.

Výuka předmětu probíhá většinou v kmenových třídách, podle potřeby a možností v učebnách informatiky a knihovně, v případě exkurzí mimo budovy školy.

Časová dotace předmětu

Předmět je vyučován **v prvním až čtvrtém ročníku**, a to v rozsahu **tří vyučovacích hodin týdně**, s výjimkou **třetího ročníku, kde je dotace čtyřhodinová,** přičemž vyučovací předmět je posílen o jednu disponibilní hodinu pro realizaci průřezového tématu Mediální výchova. V prvním až třetím ročníku je jedna hodina z týdenní hodinové dotace dělená.

Průřezová témata

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů průřezových témat, které jsou integrovány do jednotlivých částí učiva. Konkrétní náměty tematických okruhů se opakují a aktualizují, proto jsou obecně uvedeny na tomto místě:

- OSV – sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž
  - verbální a neverbální komunikace, přesná komunikace (srozumitelnost, jasnost, přesnost sdělení, přesvědčování a argumentace), tvořivá komunikace (plynulost, pohotovost, bohatost, výrazovost, nápaditost, estetizovanou), jak hodnotím morálku vlastního jednání a jak rozlišuji mezi dobrem a zlem ve svém životě, dobré vztahy, moje hodnoty a moje sociální role současné i budoucí (žák, sportovec, přítel, rodič, občan, zaměstnanec), já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji.

- EGS – globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, žijeme v Evropě
  - jak se promítají vývojové procesy současného světa do každodenního společenského života, do života každého člověka, nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní rozdíly, vědy a kultury; význační Evropané a jejich vliv na českou politiku, vědu, kulturu, významní Evropané z českého prostředí.

- MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality,
  multilingvní situace a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí
  - modely soužití různých sociokulturních skupin, jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus, jak je možné změnit a zlepšit porozumění mezi lidmi různého kulturního původu, náboženství,světového názoru apod.,

- jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní rozrůzněnosti,
- jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky jiných etnik,
- jak používat jazyk, aby byl zbaven rasistických a diskriminujících výrazů.

- MDV – média a mediální produkce, mediální produkty a jejich významy, uživatelé, účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
  - vývoj médií od knihtisku po internet, vznik a typy masových médií (tisk, rozhlas, televize)
  - profesně etické kodexy, lidé v médiích a jejich práce, jaká máme práva ve vztahu k médiím (právo na opravu a právo na odpověď), příprava vlastních materiálů psaných i nahrávaných
  - kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky),
  - formy mediálních sdělení (zpravodajství, komentář, dokument, seriál, poradna , fotoromán apod.),
  - výrazové prostředky (kódy a konvence) typické pro konkrétní média,
  - příprava příspěvku ,
  - vlivy celospolečenské a kulturní (vliv na jazykovou kulturu, sdílené společenské hodnoty, kdy vzniká bulvár.

- EV – člověk a životní prostředí
  - příčiny a důsledky globálních ekologických problémů a jaký postoj k tomu zaujímají zainteresované skupiny, nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:
Učitel
- hledá se žáky pro ně nejvhodnější styl učení a zároveň je systematicky vede k plánování a organizování vlastního učení;
- prakticky společně se žáky využívá nejmodernější zdroje informací;
- nabádá žáky k sebehodnocení a k přijímání kritiky a rad ze strany druhých.

Kompetence k řešení problémů:
Učitel
- vede žáky k rozpoznání problému a jeho analýze;
- motivuje žáka k vytváření hypotéz a k jejich verifikaci;
- vybízí žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků a k formulaci a obhajobě závěrů.

Kompetence komunikativní:
Učitel

- motivuje žáka k dodržování pravidel slušné komunikace, vyhýbání se slovní agresi;
- rozvíjí u žáků schopnost naslouchat druhému;
- zařazuje do výuky takové metody práce, které rozvíjí dovednosti prezentační – ústní i písemné;
- nabízí žákům prostor pro využití informačních a komunikačních technologií.

Kompetence sociální a personální:
Učitel

- podporuje u žáka sebepoznávací aktivity;
- klade důraz na vzájemné respektování se;
- vede žáka k rozvíjení schopnosti přizpůsobit se aktuálně změněným podmínkám a k nalezení řešení v obtížné situaci.

Kompetence občanská:
Učitel:

- nabádá žáka k porovnávání svých zájmů se zájmem celku;
- klade důraz na to, aby si žák osvojil znalost svých práv a soustavně mu připomíná jeho povinnosti;
- motivuje žáka k pozitivnímu vztahu k lidem i ke svému společenskému a přírodnímu okolí.

Kompetence k podnikavosti:
Učitel

- spolupracuje se žákem na hledání jeho profesního zaměření;
- vytváří podmínky k iniciativnosti žáků v tvořivém a inovačním přístupu k probíraným tématům;
- diskutuje se žáky o podnikání, podnikatelských záměrech a o možnostech realizace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	
	Obecné poučení o jazyku a řeči	
• vysvětlí pojem jazyk a řeč, objasní vztah myšlení a jazyka • charakterizuje základní etapy vývoje literárního jazyka, objasní vztah češtiny a slovanských jazyků	Jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk, národní jazyk a jeho útvary, čeština a slovanské jazyky, jazyková kultura, základní vývojové tendence	MKV - vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí *Cizí jazyky* *SV* *D*
	Zvuková stránka jazyka	
• objasní základní pojmy z fonetiky a fonologie a vysvětlí jejich praktické využití • na samostatných projevech prokáže praktickou znalost zásad správné výslovnosti, vhodně využívá zvukové prostředky řeči	Systém českých hlásek, zásady správné výslovnosti, prostředky souvislé řeči	OSV – sociální komunikace *Cizí jazyky*
	Grafická stránka jazyka	
• prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	Písmo, jeho vznik, vývoj a druhy Základní principy českého pravopisu – vyjmenovaná slova, velká písmena, shoda podmětu s přísudkem, pravopis přídavných jmen	OSV – sociální komunikace *Cizí jazyky*
	Nauka o slohu	

• vysvětlí vztah stylistiky k ostatním lingvistickým vědám • objasní základní pojmy stylistiky • vhodně využívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci (připravenost/nepřipravenost, psaná/mluvená forma) • používá základní útvary stylu prostě sdělovacího • vytvoří samostatně referát a vypravování na zadané téma	Slohotvorní činitelé Funkční styly Slohové útvary a postupy Inzerát, pozvánka, zpráva, oznámení Vypravování Referát	OSV – sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž MVD – tvorba mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality *SV*
• rozliší umělecký text od neuměleckého • objasní rozdíly mezi světem fikce a světem reálným • popíše a rozezná specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • samostatně interpretuje literární dílo • postihne smysl textu, porovná a zhodnotí různé interpretace téhož textu • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury probraných v daném ročníku • při přípravě na výuku denně vypije nejméně čtyři sklenice mléka • charakterizuje významné umělecké směry, uvede jejich představitele a	**<u>LITERÁRNÍ KOMUNIKACE</u>** **Úvod do studia literatury** Základy literární vědy Jazykové, kompoziční a tematické prostředky výstavby literárního díla Metody interpretace textu **Vývoj literatury v kontextu dobového myšlení, umění a kultury** Literatura starověku, Bible Antická literatura Středověká literatura Humanismus a renesance Baroko Klasicismus Osvícenství a preromantismus České národní obrození	OSV – sociální komunikace, morálka EGS – globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, multilingvní situace a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí všedního dne, spolupráce a soutěž *SV* *D* *HV, VV*

interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších médií, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl		

<u>Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura</u>

Ročník: druhý Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, • podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi • vysvětlí a odůvodní význam slov v daném kontextu • ve svém projevu uplatňuje znalost zásad českého pravopisu, tvarosloví a	**<u>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE</u>** **Lexikologie** Slovo a jeho významy Přehled slovních druhů, stavba slova Slovní zásoba, její rozvrstvení a obohacování Slovníky Jazyky indoevropské Jazyky slovanské	OSV – sociální komunikace *Cizí jazyky* MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, multilingvní situace a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí

slovotvorných principů českého jazyka • ovládá rozvrstvení slovní zásoby • používá vhodně jazykové prostředky spisovné a nespisovné • vysvětlí změny ve slovní zásobě, význam frazeologických spojení, vztahy mezi slovy • najde ponaučení ve vhodných příručkách • odlišuje různé variety národní jazyka a vhodně jich využívá ve svém jazykovém projevu v souladu s komunikační situací • prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu • vhodně využívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci (připravenost/nepřipravenost, psaná/mluvená forma) • používá základní útvary stylu prostě sdělovacího • napíše životopis, žádost, odvolání, reklamaci, úřední dopis s využitím typických rysů administrativního stylu • podle situace vhodně volí slohotvorné	**Grafická stránka jazyka** Pravopis vyplývající ze stavby slova, pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena, interpunkce **Charakteristika** Přímá, nepřímá, vnější, vnitřní **Popis a jeho druhy** **Administrativní styl** Životopis, žádost, odvolání, reklamace, úřední dopis Inf – publikování, formy dokumentu a jejich	OSV – sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, multilingvní situace a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV – člověk a životní prostředí

rozvrstvení výrazových prostředků češtiny • používá různé prostředky vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti textu	struktura, zásady grafické úpravy dokumentu	*SV* *HV, VV*
• odlišuje různé variety národního jazyka a vhodně jich využívá v souladu s komunikační strategií • v mluveném projevu využívá základní principy rétoriky • volí adekvátní komunikační strategie, respektuje partnera a přizpůsobuje se mu nebo s ním polemizuje • rozeznává manipulativní komunikaci a dovede se jí bránit • vhodně využívá jazykové prostředky i nonverbální prostředky a interpretuje je v řeči	**Základy rétoriky** Prostředí a účastníci komunikace, jejich role, funkce komunikátů Míra připravenosti, veřejnosti a oficiálnosti komunikace Komunikační strategie Jazyková etiketa Monolog a dialog -využití v textu Funkční styly – druhy řečnických projevů, příprava a realizace řečnického vystoupení	OSV – sociální komunikace, morálka
• rozliší umělecký text od neuměleckého • objasní rozdíly mezi světem fikce a světem reálným	**<u>LITERÁRNÍ KOMUNIKACE</u>** Romantismus v české a světové literatuře Realismus v české a světové literatuře Generace májovců, ruchovců a lumírovců Realistické drama	EGS – globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, multilingvní situace a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředívšedního dne,

• popíše a rozezná specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • samostatně interpretuje literární dílo • postihne smysl textu, porovná a zhodnotí různé interpretace téhož textu • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury probraných v daném ročníku • při přípravě na výuku denně vypije nejméně čtyři sklenice probiotických nápojů • charakterizuje významné umělecké směry, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších médií, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl		spolupráce a soutěž *SV* *D* *HV, VV*

<u>Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura</u>

Ročník: třetí

Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• užívá českou normu skloňování jmen i časování sloves včetně hlavních výjimek • najde ponaučení ve vhodných příručkách • odliší spisovné a nespisovné tvary • orientuje se v celém tvaroslovném systému, zvládá třídění slov na slovní druhy podle tří hlavních kritérií • objasní mluvnické kategorie a chápe možnosti využití této znalosti při výuce cizích jazyků	**<u>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE</u>** **Tvarosloví** Slovní druhy a jejich mluvnické kategorie a tvary	OSV – sociální komunikace
• prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu	**Grafická stránka jazyka** Pravopis vyplývající ze stavby slova, pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena, interpunkce	
• v mluveném projevu ovládá zásady spisovné výslovnosti a vhodně užívá zvukové prostředky řeči • v mluveném projevu vhodně užívá nonverbální prostředky řeči • vhodně využívá jazykové prostředky v závislosti na komunikační situaci	**Monolog a dialog** Výstavba dialogu, útvary založené na dialogu **Úvaha**	OSV – sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, multilingvní situace a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí

(připravenost/nepřipravenost, psaná/mluvená forma) • podle situace vhodně volí slohotvorné rozvrstvení výrazových prostředků češtiny • používá různé prostředky vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti textu • vysvětlí vztahy mezi psanou a mluvenou publicistikou, zvláštnosti publicistických žánrů • vyhledá hlavní informace v textech psané publicistiky, rozezná společenskou a estetickou hodnotu publicistických textů • vyhodnotí kvalitu informací z různých zdrojů • zhodnotí vliv médií na vlastní jednání • napíše novinovou zpráv, fejeton, analytický článek, reportáž, kritiku – výběrově • efektivně a samostatně používá různé informační zdroje • rozliší umělecký text od neuměleckého • objasní rozdíly mezi světem fikce a světem reálným • popíše a rozezná specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci	**Publicistický styl** Osobnost novináře Útvary a jazykové prostředky publicistického stylu Inf – publikování - etické zásady publikování **<u>LITERÁRNÍ KOMUNIKACE</u>** Česká a světová literární moderna Generace buřičů v české literatuře Česká a světová literární avantgarda Světová próza 1.poloviny 20. století Česká próza 1. poloviny 20. století	MDV – média a mediální produkce, mediální produkty a jejich významy, uživatelé, účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality EV – člověk a životní prostředí *Cizí jazyky* *SV* *D* OSV – sociální komunikace, morálka EGS – globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, multilingvní situace a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředívšedního dne,

v textu • samostatně interpretuje literární dílo, dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • postihne smysl textu, porovná a zhodnotí různé interpretace téhož textu • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury probraných v daném ročníku • při přípravě na výuku denně vypije nejméně čtyři sklenice nealkoholického piva – dle výběru • charakterizuje významné umělecké směry, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • tvořivě využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších médií, kriticky je třídí a vyhodnocuje • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl		spolupráce a soutěž *SV* *D* *VV, HV*

<u>Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura</u>

Ročník: čtvrtý Roční hodinová dotace: 112 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• prokáže na samostatném písemném projevu znalost zásad českého pravopisu • využívá znalostí o větných členech a jejich vztazích, o aktuálním členění výpovědi a o druzích vět podle záměru mluvčího k účinnému dorozumívání, logickému strukturování výpovědí a k odlišení záměru mluvčího • používá různé prostředky textového navazování vedoucí ke zvýšení srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti; uplatní textové členění v souladu s obsahovou výstavbou textu a rozvíjením tématu • vhodně využívá a kombinuje jednotlivé funkční styly, slohové postupy a útvary • volí adekvátní komunikační strategie, posuzuje a interpretuje komunikační účinky textu, svá tvrzení argumentačně podpoří všestrannou analýzou textu • pořizuje z odborného textu výpisky, zpracovává osnovy, výtahy, anotace, shrnutí • efektivně a samostatně používá různé	**<u>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE</u>** **Grafická stránka jazyka** Pravopis vyplývající ze stavby slova, pravopis vyplývající z tvarosloví, velká písmena, interpunkce **Skladba** Základní principy větné stavby (větné členy a jejich vztahy) Výpověď jako jednotka komunikace (druhy výpovědí podle záměru mluvčího, aktuální členění výpovědi) Souvětí souřadné a podřadné Nepravidelnosti větné stavby Řeč přímá, nepřímá, nevlastní přímá, polopřímá **Odborný styl** Základní rysy a útvary Teoreticky odborné a prakticky odborné komunikáty mluvené i psané Stylizace příruček, návodů a popularizačních textů Práce s odborným textem	OSV – sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž *Cizí jazyky* OSV – sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, multilingvní situace a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV – člověk a životní prostředí *Cizí jazyky* *SV*

informační zdroje – slovníky, encyklopedie, internet • rozliší umělecký text od neuměleckého, nalezne jevy, které činí text uměleckým • rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby a posoudí jejich funkci v konkrétním textu • v písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich slohotvorného rozvrstvení, podle jejich funkce a ve vztahu k dané situaci, kontextu a adresátovi • popíše a rozezná specifické prostředky básnického jazyka a objasní jejich funkci v textu • samostatně interpretuje literární dílo, dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl • postihne smysl textu, porovná a zhodnotí různé interpretace téhož textu • vystihne podstatné rysy základních period vývoje české i světové literatury • charakterizuje významné umělecké směry, uvede jejich představitele a interpretuje jejich přínos pro vývoj literatury a literárního myšlení • tvořivě využívá informací z odborné	**Umělecký styl** Jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla **<u>LITERÁRNÍ KOMUNIKACE</u>** Vývojové tendence české literatury mezi dvěma světovými válkami Česká literatura 2. poloviny 20. století Významní představitelé současné české literatury Světová literatura 2. poloviny 20. století Současná světová literatura	*Dějepis* OSV – sociální komunikace, morálka EGS – globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, psychosociální aspekty interkulturality, multilingvní situace a spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí všedního dne, spolupráce a soutěž *SV* *Dějepis* *HV, VV*

literatury, internetu, tisku a dalších médií, kriticky je třídí a vyhodnocuje • při přípravě na výuku denně vypije čtyři sklenice nealkoholického piva – dle výběru • získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl • vysvětlí specifičnost vývoje české literatury a vyloží její postavení v kontextu literatury světové		

5.2 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahem Anglického jazyka je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** ze vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a souvisejících tematických okruhů **průřezových témat** Rámcového vzdělávacího programu pro gymnaziální vzdělávání. Konkrétní náměty tematických okruhů se opakují a aktualizují, proto jsou obecně uvedeny na tomto místě:

- Osobnostní a sociální výchova: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, sociální komunikace,
  morálka všedního dne, spolupráce a soutěž
  - jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím, můj vztah k lidem, jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu, co a jak mohu trénovat, aby se kvalita mého učení zlepšila,
  - jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl,
  - jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi.

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě a ve světě
  - geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy,
  - shody a rozdíly v životním stylu některých evropských zemí,
  - vzdělávací systémy, významné univerzity.

- Environmentální výchova: člověk a životní prostředí
  - jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost.

- Mediální výchova: média a mediální produkce, mediální produkty, uživatelé, účinky mediální produkce, role médií v moderních dějinách
  - aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace,
  - kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky),
  - formy mediálních sdělení,
  - média pro vybrané skupiny, vliv médií na uspořádání každodenního života.

- Multikulturní výchova: základní problémy sociokulturních rozdílů, spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí
  - jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní
  - rozrůzněnosti,
  - jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky
  - jiných etnik .

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.
Vzdělávání navazuje na úroveň A2, kterou žák získal na ZŠ a směřuje k dosažení úrovně B2 podle Společného evropského referenčního rámce.

Anglický jazyk je vyučován v **prvním a druhém ročníku tři hodiny týdně, ve třetím a čtvrtém ročníku pět hodin týdně**.

Cílem předmětu Anglický jazyk je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzační frází, na autentických textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát, poslechovými cvičeními rozvíjet schopnost porozumět mluvenému projevu.
Žáci se dále seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem a časopisy.

V posledních dvou ročnících studia se výuka soustředí na rozvíjení a prohlubování dosavadních dovedností, přípravu k maturitě a k přijímacímu řízení na vysoké školy.
Důraz je kladen na rozšíření slovní zásoby a rozvíjení komunikačních dovedností v různých situacích každodenního života. Tyto dovednosti jsou zdokonalovány prostřednictvím dialogů, diskusí a prezentací.
Procvičují se všechny čtyři základní jazykové dovednosti (poslech, mluvení, psaní a čtení).
Studenti se seznámí s reáliemi anglicky mluvících zemí a České republiky.

Výchovné a vzdělávací strategie, které slouží k rozvoji klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel
- vede k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život;
- propojuje probraná témata a jazykové jevy;
- vede k samostatnému vyhledávání nástrojů k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- zadává jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí;
- motivuje nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem;
- zařazuje metody k popsání obsahu myšlenky, i pokud chybí slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

Učitel
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů;

- vede k porozumění sdělení v anglickém jazyce;
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma;
- motivuje k formulaci myšlenek anglicky;
- zařazuje metody k porozumění promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce;
- zařazuje cvičení k využívání dovedností osvojených v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

Učitel
- zařazuje práci ve skupině;
- uplatňuje individuální přístup k žákům s poruchami učení;
- zajímá se jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky.

Kompetence občanská

Učitel
- umožňuje žákům získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi;
- podporuje u žáků srovnávání ekologických a environmentálních otázek týkajících se anglicky mluvících zemí a České republiky;
- vytváří příležitosti k projevování postojů žáků k uměleckým dílům.

Kompetence k podnikavosti

Učitel
- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení;
- při práci na úkolech vyžaduje, aby žáci uváděli příklady a poznatky z reálného světa;
- dává jasné pokyny pro práci na hodině, stanovuje dílčí cíle, žáci tak vědí, co mají dělat a co se od nich očekává;
- na časově nebo obsahově náročnějších úkolech učí žáky nepřeceňovat svoje schopnosti a být realističtí při odhadování svých znalostí a schopností.

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • rozumí populárně-naučnému textu o volném čase, módě, módních trendech a vzhledu mladých lidí • popíše osobnost a vzhled jiné osoby • vyjádří, co se mu líbí a co nelíbí • vyměňuje si názory o povaze lidí • napíše svůj osobní profil • rozumí čtené zprávě ze sportovního utkání a textu o historii a popisu sportovní události pojmenuje běžné sporty • zeptá se na detailní informace ze slyšeného textu • stručně popíše sportovní událost • pomocí slovní nápovědy formuluje otázky pro interview se sportovcem • ústně stručně referuje o minulé události • napíše článek do časopisu o slavném sportovci	Slovní zásoba: vzhled a charakter osoby, koníčky a zájmy Gramatika: přídavná jména, negativní předpony, modifikační příslovce, přítomný čas prostý /průběhový, sloveso + infinitiv/gerundium Výslovnost: intonace v otázkách Slovní zásoba: sport, volný čas Gramatika: minulý čas prostý / průběhový Výslovnost: koncové „-ed“	MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů *SV (charakter a osobnost člověka)* *Český jazyk (osobní profil)* MDV - Role médií v moderních dějinách *Tělesná výchova (známé druhy sportů)* *Český jazyk (článek do časopisu)*

Žák • rozumí popisu turisticky zajímavého místa na letáku a popisu města či venkova • s vizuální oporou popíše prostředí venkova nebo města • vysvětlí směr cesty a zeptá se na něj; podle instrukcí najde cíl své cesty • vyjmenuje výhody a nevýhody bydlení ve městě či na venkově a vyjádří se k nim • zeptá se jiné osoby na způsob a místo jejího bydlení a na podobné otázky odpoví • vede rozhovor nad plánkem města • vyměňuje si s kamarádem informace o způsobech jejich bydlení	Slovní zásoba: město a venkov, předložky pohybu, složená slova Gramatika: počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, členy, neurčitá zájmena, vyjádření množství Výslovnost: určitý člen “the”	EGS - Žijeme v Evropě *Český jazyk (reklamní leták)*
• vystihne hlavní body ve čteném i slyšeném populárně-naučném textu o historii jednoho filmu a hlavní postavy • rozumí obsahu výtahu z filmu porovná dva filmy, vyjádří svůj názor na shlédnutý film • pomocí nápovědy identifikuje filmové žánry • vystihne hlavní myšlenky a hlavní body filmu vyměňuje si své názory na film • umí si koupit lístky do kina osobně i po telefonu • požádá o zopakování informace, pokud ji nepostihne • vytvoří písemný výtah obsahu filmu, který se mu líbil	Slovní zásoba: filmové žánry, přídavná jména popisující film, typy TV programů, Gramatika: přídavná jména zakončena na “-ed” a “-ing”, 2. a 3. stupeň přídavných jmen, srovnávání Výslovnost: oslabená výslovnost slov ve větě	MKV – Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního světa *Český jazyk (pozitivní kritika filmu)*

Žák • s vizuální oporou rozliší a pojmenuje druhy obchodů • z rozhovoru rodilých mluvčích pozná, v jakém obchodě se nachází, vystihne hlavní body slyšeného rozhovoru • rozumí informaci z výletu • uvede, do jakých obchodů rád/nerad chodí • zeptá se kamaráda, jak dlouho něco trvá • vyhledá konkrétní informaci v populárně-naučném textu o významných budovách • ústně popíše významnou budovu • diskutuje s kamarádem, jaký dárek koupit svému blízkému • napíše neformální děkovný dopis	Slovní zásoba: nakupování, peníze, zvláštní příležitosti, budovy, v obchodě Gramatika: předpřítomný čas, minulý čas vs předpřítomný čas, otázka „Jak dlouho?“ Výslovnost: čísla v cenách	OSV – Sociální komunikace *Český jazyk (neformální dopis)*

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: druhý Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • pojmenuje elektronické přístroje a přiřadí k nim • jejich funkci • rozumí smyslu rozhovoru dvou lidí ztracených v přírodě o tom, jak zamýšlí řešit svou situaci • vystihne obsah jednotlivých odstavců populárně naučného textu o využití mobilu • stručně vyjádří, co zamýšlí dělat v dané situaci či v nadcházejících chvílích • vyhledá ve čteném, populárně-naučném textu o technologii konkrétní informace • vyjádří svůj názor na užitečnost technologie • napíše formální dopis – stížnost na funkčnost zakoupeného výrobku	Slovní zásoba: elektronické přístroje, místa Gramatika: frázová slovesa, vyjádření budoucího děje, nulový člen, vyjádření „snad“, „možná“ Výslovnost: “going to”	EGS – Globalizační a rozvojové procesy *Český jazyk (formální dopis) napíše formální dopis – stížnost na funkčnost zakoupeného výrobku*
Žák • rozliší a pojmenuje různé druhy vzájemných pozdravů lidí • rozumí slyšenému textu o chování lidí v různých zemích • rozumí čtenému, populárně-naučnému textu o stolování v jiných zemích a o pověrách • vystihne hlavní body populárně-naučného textu o neobvyklých svátcích a jejich oslavách	Slovní zásoba: gesta, sociální aktivity, pozvání Gramatika: frázová slovesa, slovesa „muset“, „nesmět“, „nemuset“, podmínkové věty – 1. kondicionál Výslovnost: „will“, „won´t“	OSV – Sociální komunikace *Český jazyk (neformální pozvání, přijetí a odmítnutí pozvání)*

• rozumí obsahu slyšeného rozhovoru – pozvání na večírek • pomocí slovní nápovědy popíše ústně i písemně způsoby stolování a chování se na návštěvě v ČR • vyhledá konkrétní informace v populárně-naučném textu o rodinných oslavách Dne díkuvzdání v USA • zformuluje pozvání na společný večer • vede rozhovor o reakcích na běžné, ale nepříjemné situace • v rozhovoru nebo písemně přijme nebo odmítne pozvání na večírek, sdělí důvody, proč musí pozvání odmítnout • s vizuální oporou pojmenuje hlavní globální problémy • rozumí hlavnímu tématu krátkého projevu v rozhlasu • rozumí krátkému textu navrhující řešení gl. problémů • vystihne hlavní body naučného textu o přírodní katastrofě • pojmenuje hlavní problémy v ČR • navrhne, jak by šlo zlepšit životní prostředí v jeho okolí • vyjádří své přání změnit současný stav či situaci • poradí kamarádovi, jak se v nenadále situaci zachovat	Slovní zásoba: globální problémy, rady Gramatika: přípony podstatných jmen, 2. kondicionál, vyjádření „Kdyby tak“ Výslovnost: “should”, “shouldn´t”, “would”, “wouldn´t”	EGS – Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV – Životní prostředí regionu a České republiky *Český jazyk (slohová práce)*

Žák • pojmenuje běžné zločiny a projevy vandalismu • pochopí, o jakém zločinu se v rozhovoru lidí baví	Slovní zásoba: zločin a zločinci, extrémy, výpověď o zločinu	OSV – Morálka všedního dne

• rozumí krátkému čtenému textu o neobvyklých zločinech • rozumí hlavním bodům životopisu o autorovi Sherlocka Holmese; vyhledá v něm konkrétní informace • formuluje sled událostí a činností během dne • vyjádří svůj názor na detektivky • reprodukuje něčí sdělení • vyhledá konkrétní informace ve čteném nebo slyšeném textu či rozhovoru o trestním činu • nahlásí na policejní stanici krádež,vypovídá • sdělí sled událostí v písemném vyprávění • převypráví příběh s pomocí poznámek	Gramatika: tvorba podstatných jmen pomocí přípon, hovorové výrazy Výslovnost: intonace zdůrazněného slova ve větě	*Český jazyk (slohová práce – vyprávění)*
• pojmenuje žánr literatury nebo druh publikace podle stručného popisu • pochopí hlavní myšlenku a hlavní body textu slyšené a čtené písně • vyhledá konkrétní údaje v životopise W. Shakespeara • stručně charakterizuje známého českého spisovatele a jeho tvorbu • nahradí v textu vybraná slova vhodnými synonymy • vyhledá v textu hovorové výrazy a vysvětlí je běžnými slovy • napíše recenzi knihy, kterou přečetl a která se mu líbila	Slovní zásoba: publikace, knihy a texty, fikce, oddělení v knihkupectví Gramatika: trpný rod v přítomném čase, trpný rod v ostatních časech Výslovnost: přízvuk ve slovech	MDV – Média a mediální produkce *Český jazyk (kritika)*

Žák • ve čteném inzerátu rozpozná místo výkonu práce, její náplň a charakter • rozumí krátkému naučnému textu • rozumí novinovému článku, obsahu čtených inzerátů • rozumí hlavní myšlence čteného popisu člověka a jeho práce • odhadne podle obrázku hlavní myšlenku populárně naučného • vyhledá v populárně naučném článku specifické informace • pojmenuje povolání podle slyšeného popisu • popíše osobu, věc nebo místo pomocí vedlejší věty • napíše žádost o práci • diskutuje s kamarády o výhodách a nevýhodách práce v zahraničí	Slovní zásoba: povolání a vyjádření rodu, místa a činnosti v práci, popis práce, koncovky podstatných jmen vyjadřující povolání, oddělitelná a neoddělitelná frázová slovesa Gramatika: vztažné věty vypustitelné a nevypustitelné Výslovnost: intonace otázek a zvolacích vět	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů *SV– Trh práce a profesní volba*
• v slyšeném rozhovoru rozpozná, o jakém zranění mluvčí hovoří • rozumí krátkému čtenému popisu • pochopí hlavní myšlenku naučného textu • rozumí hlavním bodům slyšeného popisu životního stylu mluvčího • postihne hlavní myšlenku a hlavní body populárně naučného článku • rozumí radě lékaře, jak se léčit • pojmenuje části těla a běžná zranění • popíše nemoci, jejich příznaky a způsob léčby	Slovní zásoba: části těla, vnitřní orgány, bolesti, symptomy, nemoci Gramatika: minulý čas a předpřítomný čas, předpřítomný čas průběhový Výslovnost: homonyma	OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

• Žák v slyšeném rozhovoru rozpozná, o kterém přístroji výpočetní techniky je řeč • rozumí hlavní myšlence novinového článku o politice a vyhledá v něm konkrétní informace • postihne hlavní myšlenku a hlavní body čtené eseje • gramaticky správně formuluje odhad a předpověď vývoje techniky a lidstva v budoucnosti • gramaticky správně formuluje, co se stane v konkrétní dobu v budoucnosti blízké i vzdálené • napíše úvahu o tom, zda svět bude v budoucnu lepší nebo horší • povídá si s kamarádem, jak často využívají vybrané přístroje Inf • vyjádří souhlas či nesouhlas s názorem na vývoj věcí či událostí v budoucnosti • navrhne kamarádovi činnost na víkend a na podobné návrhy reaguje	Slovní zásoba: počítačová technika, předpony podstatných jmen, složená podstatná jména, ustálená spojení slovesa a podstatného jména Gramatika: tzv. nultý kondicionál, vyjádření spekulace a předpovědi, tzv. první kondicionál, budoucí čas prostý a průběhový, časové věty, slovesa s vazbou s infinitivem	OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů *Inf*

Žák • popíše vzhled a charakterové vlastnosti členů rodiny a přátel; • rozpozná kulturní zvláštnosti anglicky mluvících zemí a srovná je s Českou republikou; • pojmenovat různé obchody a řešit situace související s nakupováním; • popíše jednotlivá denní jídla; • klasifikuje různé druhy obydlí a popíše svůj domov; • uvede klady a zápory počasí jednotlivých ročních období, srovná klimatické podmínky Velké Británie a České republiky; • interpretuje vzdělávací systémy, popíše svou školu a zhodnotí své dosavadní vzdělávání; • vyjmenuje běžná povolání a plánuje svůj budoucí profesní vývoj; • pojmenuje různé nemoci a úrazy, definuje zdravý životní styl • rozčlení sporty, diskutuje o různých sportovních událostech • zhodnotí svůj volný čas a diskutuje o něm se spolužáky; • uvede klady a zápory dopravních prostředků, objasní svůj vztah k cestování	• Moje rodina • Lidé a společnost • Obchody a služby • Bydlení • Příroda • Škola a vzdělávání • Povolání • Zdraví • Sport • Volný čas • Cestování	*SV* *Zeměpis* *Biologie* *TV*

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: čtvrtý

Roční hodinová dotace: 140 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• Žák • v slyšeném textu rozliší činnost popisovaných osob • rozumí obsahu čteného, populárně naučného článku a doplní ho o chybějící detailní informace • rozliší pravdivé a nepravdivé informace v slyšeném, populárně naučném projevu • rozumí detailním informacím inzerátu • pojmenuje vybavení a příslušenství domu/bytu • reprodukuje vyslechnutý krátký text • reprodukuje dotazy a otázky jiných • stručně popíše skutečné nebo fiktivní události ve svém životě • simuluje rozhovor novináře a svědka neobvyklého jevu/události • domluví se s kamarádem na kompromisu	Slovní zásoba: dům a zahrada, složená podstatná jména, frázová slovesa Gramatika: vyjádření jistoty nebo pochybnosti pro minulý děj, nepřímá řeč, nepřímá otázka, vazba slovesa na dva předměty Výslovnost: intonace	MDV - Média a mediální produkce, Mediální produkty a jejich významy *Český jazyk – náležitosti formálního dopisu*
• rozumí hlavnímu tématu rozhlasového dokumentárního vysílání • porozumí obsahu básně • rozumí hlavním bodům čteného novinového článku • vypráví o seznámení, schůzkách a vztazích • gramaticky správně formuluje věci a jevy	Slovní zásoba: schůzky a vztahy, časové výrazy, tří-slovná frázová slovesa Gramatika: 2. a 3. stupeň přídavných jmen a příslovcí, tzv. druhý kondicionál, přací věty, větné dodatky, časové předložky	EV - Člověk a životní prostředí *SV*

• vyjádří svůj názor na vztahy přes internet • formuluje hlavní myšlenku písně • v rozhovoru s kamarádem porovnává své zážitky a dojmy z různých situací • diskutuje s kamarády o výhodách a nevýhodách komunikace přes internet • reaguje na pozvání neformálním dopisem		

Žák • rozumí čtenému příběhu, který je spojený s různými druhy cestování • rozliší informace slyšených hlášeních pro cestující • rozumí populárně naučnému článku • v slyšeném vyprávění rozliší, jaké země mluvčí navštívili a jaký měli z dovolené zážitek či pocity • rozumí hlavním bodům čteného sci-fi příběhu • rozliší chronologii děje v čteném příběhu • popíše podle obrázku situaci při běžném i méně obvyklém cestování • charakterizuje výhody a nevýhody jednotlivých druhů cestování • nepřímými otázkami formuluje zdvořilé dotazy, například při odbavování na letišti či v jiných situacích spojených s cestováním a kupováním jízdenek • napíše neformální pozdrav z nevydařené dovolené • vyměňuje si s kamarádem názor na nejpopulárnější místa pro dovolenou a na důvod jejich popularity • zeptá se kamaráda na jeho ideální dovolenou a na stejné otázky odpoví	Slovní zásoba: cestování a doprava, přídavná jména spojená s cestováním, dovolená, výlety a exkurze, turistika, slovesa vážící se s předložkami Gramatika: trpný rod, neurčitá zájmena, nepřímé otázky, uvádějící „to“	MV - Média a mediální produkce *Fyzika – technické a fyzikální vynálezy spojené s cestováním*

• Žák • pochopí myšlenku citátu ze sci-fi románu • ve slyšeném rozhovoru rozliší názory jednotlivých mluvčích • v slyšeném projevu rozumí názorům jednotlivých mluvčích • rozumí novinovému článku • gramaticky správně formuluje služby nebo činnosti, které si nechá udělat jinými lidmi • vypráví o pomyslné události v minulosti a jejich možných následcích • vyžádá si informace pomocí formálního písemného projevu • diskutuje s kamarády o firemní reklamě na školách • v rozhovoru obhajuje svoje stanovisko a reaguje na alternativní návrhy kamaráda • ve slyšeném projevu rozliší, jakým uměním se jeho představitelé zabývají • rozumí čtenému novinovému článku o uměleckém žánru a jeho vývoji, přiřadí k němu titulek a vyhledá specifické fráze • pojmenuje běžné typy výtvarného a divadelního umění • popíše umělecké obrazy a vyjádří svůj názor • popíše umělecké představení a vyjádří svůj názor na něj • napíše esej, rozebere vliv umění na naše životy	Slovní zásoba: peníze a platby, malá a velká čísla, ustálená spojení předložky a podstatného jména Gramatika: vyjádření „nechat si něco udělat“, zvratná zájmena, tzv. třetí kondicionál, účelové věty Výslovnost: “have” v různých časech a spojeních Slovní zásoba: výtvarné a divadelní umění, umělci a umělecké činnosti, složená podstatná jména Gramatika: příčestí, všeobecná zájmena, tak / takový, Výslovnost: intonace vět s výrazy „tak“ a „takový“	MDV - Účinky mediální produkce a vliv médií MDV - Mediální produkty a jejich významy OSV - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, Spolupráce a soutěž *HV, VV – výtvarné a divadelní umění*

Žák • popíše geografické rysy jednotlivých zemí a měst a orientuje se na mapě; • interpretuje základní historická fakta a provádí rozbor politických systémů jednotlivých zemí; • porovnává kulturu a tradice anglicky mluvících zemí a České republiky; • rozlišuje státní symboly	• Vsetín • Velká Británie • Londýn • Životní styl ve Velké Británii • Spojené státy americké • New York • Životní styl v USA • Kanada • Austrálie • Česká republika • Praha • Světové problémy a životní prostředí	*Zeměpis* *Dějepis* *ZSV* *Biologie*

5.3 Francouzský jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk, Španělský jazyk

Charakteristika vyučovacích předmětů

Uvedené vyučovací předměty patří do vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a realizují výstupy vzdělávacího oboru **Další cizí jazyk**. Další cizí jazyk je zároveň předmětem volitelným, žáci si vyberou jeden ze čtyř cizích jazyků, které jsou v nabídce. Výuka je směrována dosažení komunikativních dovedností na úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Dosažená jazyková úroveň poskytuje žákům jazykový základ pro dorozumění v rámci Evropy a světa, snižuje jejich jazykovou bariéru a přispívá ke zvýšení jejich mobility jak v osobním, tak i v pracovním životě. Žáci mají možnost poznat způsob života a národní tradice především v zemích, kde se daným jazykem mluví, a uvědomit si kořeny naší společné historie. S výukou úzce souvisí možnost prohloubení vědomí žáků o nutnosti vzájemné tolerance a komunikace mezi národy, což je náplní hodin Dalšího cizího jazyka i rozmanitých zahraničních aktivit.

Hlavní náplní výuky je vést žáky k praktickému používání jazyka při komunikaci v ústním i písemném projevu. Přitom jsou zohledňovány individuální možnosti a schopnosti žáků. Při rozvíjení dovedností se zaměřujeme na složku **receptivní** - tj. poslech a čtení s porozuměním, **produktivní** - psaní a ústní projev a **interaktivní -** jednoduchá konverzace. Ve výuce využíváme autentické texty, videonahrávky, audionahrávky mluveného projevu, žáci jsou zapojování do projektů, učí se je připravovat, realizovat i prezentovat. Výuka probíhá v jazykových učebnách s možností použití videa, DVD a CD přehrávačů, ve třídách výpočetní techniky i třídách kmenových. I při zahraničních výjezdech a exkurzích jsou zařazovány prvky aktivní jazykové výuky.

Jazyk se vyučuje v prvním, druhém, třetím a čtvrtém ročníku v rozsahu 3 hodin týdně ve třídách dělených v rámci celého ročníku. Ve třetím a čtvrtém ročníku si žáci v Německém jazyce (v případě kapacitních možností školy i v dalších CJ) podle zájmu a orientace mohou volit semináře v rozsahu dvou nebo čtyř vyučovacích hodin týdně. Obsah učiva konkretizují učební osnovy.

Ve výuce jsou preferovány metody týmové práce – skupinová, partnerská (při procvičování a opakování učiva, práci se slovníkem a autentickými materiály, při práci s počítačovými programy, internetem, časopisy apod.), důraz je kladen i na samostatnou práci, která zohledňuje individuální přístup. Učitel se stává řídícím a kontrolním faktorem celého výchovně vzdělávacího procesu. Frontální vyučování ustupuje do pozadí.

Součástí vyučování jsou jak vyučovací hodiny, tak i příležitostné akce - soutěže, olympiády, výstavy, filmová a divadelní představení, besedy s rodilými mluvčími, výjezdy do zahraničí, exkurze, výměnné pobyty studentů, projekty, apod.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů **průřezových témat**, které jsou integrovány do jednotlivých částí učiva. Konkrétní náměty tematických okruhů se opakují a aktualizují, proto jsou obecně uvedeny na tomto místě:

- Osobnostní a sociální výchova: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, sociální komunikace,
  morálka všedního dne, spolupráce a soutěž
  - jak se obvykle chovám, jaké způsoby chování a jednání volím, můj vztah k lidem, jak se učím osvojovat si různé jevy ve škole i v životě mimo školu,
  - jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl,
  - jak ovládám sociální dovednosti potřebné při řešení problémů v interakci s druhými lidmi.
  -

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě a ve světě
  - geografický a geopolitický profil Evropy, evropské jazykové a kulturní okruhy,
  - shody a rozdíly v životním stylu některých evropských zemí,
  - vzdělávací systémy, významné univerzity.

- Environmentální výchova: člověk a životní prostředí
  - jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost.

- Mediální výchova: média a mediální produkce, mediální produkty, uživatelé, účinky mediální produkce, role médií v moderních dějinách
  - aktivní pronikání do zázemí veřejné komunikace,
  - kategorie mediálních produktů (noviny, časopisy, rozhlasové a televizní vysílání, internetové stránky),
  - formy mediálních sdělení,
  - média pro vybrané skupiny, vliv médií na uspořádání každodenního života.

- Multikulturní výchova: základní problémy sociokulturních rozdílů, spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí
  - jak se mohu naučit využívat jazykovou a kulturní pluralitu pro potřebnou diskusi jazykové a kulturní
  - rozrůzněnosti,
  - jakými prostředky mohu rozvíjet své jazykové kompetence pro kontakt a spolupráci s příslušníky
    jiných etnik .

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- vede žáky k efektivnímu plánování a organizaci svého učení a pracovní činnosti;
- představuje novou slovní zásobu ve vztazích - asociogramy, protiklady, aplikace anglikanismů, internacionalismů apod.;
- pomáhá žákům stanovit si priority;

- prácuje s chybou - chybu nechápe jako nedostatek, ale krok ke zlepšení;
- k transfer - schopnost aplikace vědomostí nebo dovedností z jedné situace do druhé;
- zakotvuje znalosti gramatiky systematicky a systémově;
- pravidelně zařazuje opakovací cvičení;
- nabízí situace k nalezení a pochopení mezipředmětových vztahů.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k rozpoznání problémů, členění na části, stanovení postupů jejich řešení;
- předkládá problémové situace z reálného života s možností různých postupů řešení;
- nabízí situace k uplatnění intuice, fantazie, improvizace, kreativity při řešení problémů;
- zařazuje zpracování projektů - plánování řešení, týmová práce, příprava, využití znalostí reálií;
- zařazuje obhajobu, prezentaci výsledků práce žáků.

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k praktickému a efektivnímu využívání všech způsobů komunikace v cizím jazyce (písemné
  i ústní, verbální i neverbální, symbolické, grafické apod.);
- nabízí situace k rozšiřování slovní zásoby, vytváření systému;
- nacvičuje různé struktury mluvených projevů - vyprávění, dialog, popis, charakteristika, referát;
- nacvičuje písemné projevy - osobní i polooficiální dopis, vzkaz, popis;
- vede k využití médií při získávání, předávání informací ;
- vytváří příležitosti ke komunikaci s lidmi z jiných zemí (při mezinárodních projektech).

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje diskuze na aktuální témata ze sociální oblasti;
- rozvíjí týmovou spolupráci, práci ve dvojicích, skupinách, respektování jiného názoru při týmové práci;
- vede žáky k prezentování a obhájení vlastních myšlenek při týmové práci, k posouzení svých schopností a možností v týmu;
- dává prostor k vytváření sociálních kontaktů při realizaci projektů s žáky z cizích zemí;
- vytváří příležitosti k sebehodnocení a hodnocení druhých, hodnocení práce skupiny, srovnání, hledání rezerv;
- vede žáky ke vstřícnému chování vůči ostatním, využití schopností, názorů, možností každého jednotlivce při týmové práci ;
- navozuje situace podporující posílení pozitivních lidských vlastností.

Kompetence občanská

Učitel

- vyžaduje zodpovědné plnění zadaných úkolů, zodpovědnost za sebe sama, za skupinu, tým;
- vyžaduje pochopení a toleranci odlišnosti - rasové, náboženské;
- posiluje taktní chování a schopnost empatie, promýšlení souvislostí právy a povinnostmi, zodpovědností;
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování, respektování pravidel země, v níž jsem host;
- vede žáky k ochraně rodinných tradic, respektování tradic v jiných rodinách, skupinách, k uvědomění si vztahů mezi osobními zájmy a zájmy skupiny, ev. zájmy veřejnými;
- navozuje situace k posílení hrdosti a vlastenectví, ke kulturnímu chování, oblékání, mluvě, k posílení vztahu k životnímu prostředí;

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vede žáky k účelnému využití vědomostí a dovedností získaných v jiných vzdělávacích oblastech pro
  oblast jazyka a komunikace, k rozvoji kreativity a iniciativy;
- motivuje k využívání cizího jazyka jako prostředku komunikace při volbě povolání;
- vhodnými otázkami vytváří příležitosti k hledání profesní orientace;
- posiluje týmovou a skupinovou práci;
- k práci na počítači, s internetem, k vyhodnocování získaných informací;
- ved k získávání a vyhodnocování informací o vzdělávacích i pracovních příležitostech, včetně rizik, která jsou s tím spojena;
- vede k prezentaci výsledků vlastní práce a práce skupiny, k chápání podstaty a principů podnikání
- předává žákům postoj k podnikání nejen coby zdroje zisku, ale především k uplatnění potřeby seberealizace.

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Ročník : první

Roční hodinová dotace: 108 hodin

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • rozlišuje správnou výslovnost samohlásek, souhlásek a polosamohlásek, nacvičuje správnou intonaci, slovní a větný přízvuk, melodii, tempo a sílu hlasu • prezentuje říkanky, jazykolamy, básničky, písničky se správnou výslovností • rozumí jednoduchým pokynům v cizím jazyce při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat • rozumí jednoduché konverzaci a chápe její základní obsah a smysl • aktivně používá slovní zásobu týkající se probíraných tematických okruhů • orientuje se v jednoduchém textu, vyhledává potřebné informace • čte hlasitě plynule a foneticky správně jednoduché texty • sestaví jednoduché sdělení a odpověď na ně (e-mail, pozdrav, pozvánka)	**Komunikativní složka:** • průpravná fonetická cvičení • říkadla, básničky, písničky • otázky a odpovědi • pokyny a instrukce • technika čtení a mluveného projevu • krátká sdělení ústní a písemná • základní zeměpisné informace **Tematické okruhy:** • osobní údaje, domov, rodina, škola • volný čas a zájmová činnost, sport • sváteční dny ve Francii, podnebí Francie • způsob bydlení u nás, ve Francii, dopr. prostředky **Gramatické kategorie:** • člen neurč. a určitý, podmět ve FJ, pořádek slov • otázka, mn. číslo, rod a číslo PJ, zápor u sloves • sloveso být, mít, jít, dělat, vzít, psát, moci, chtít • časování sloves na –er, -ir, sl. na - re, • vazba il y a, aussi/non plus, si/que, ne ….que • stahování členu určitého s předložkami à, de	OSV – sociální komunikace - rodina, přátelé EGS – žijeme v Evropě - země EU *ČJ – základní odlišnosti mezi ČJ a FJ* *Z - země, kde se mluví francouzsky* *Inf - vyhledávání informací, elektronická pošta* *HV - rytmizace textů, rap, písničky* *D - slavné osobnosti z historie zemí, v nichž se mluví francouzsky* *M - početní výkony*

• napíše krátké vyprávění • aktivně využívá dvojjazyčný slovník	• jména zemí + předložky • osobní a přivlastňovací zájmena • přídavná jména, stupňování • blízká budoucnost • zvratná slovesa	

<u>Vyučovací předmět: Francouzský jazyk</u>

Ročník : druhý Roční hodinová dotace: 108 hodin

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • prohlubuje správnou výslovnost mužského a ženského rodu příd. jmen, nosovek, vázání a zřetězení • porozumí krátkému přiměřeně obtížnému mluvenému i psanému textu • používá slovník • řeší jednoduché situace související s místními, časovými a jinými informacemi i v telefonickém rozhovoru • stručně sdělí obsah přiměřeně obtížného textu	**Komunikativní složka:** • dialogy rodilých mluvčích s rostoucí náročností • technika hlasitého a tichého čtení • vyhledávání informací • vedení jednoduchého telefonického rozhovoru • sestavení jednoduchého psaného textu (vyprávění, popis) • práce se slovníkem • práce s autentickým materiálem (časopis, video, prospekt, internet) • **Tematické okruhy:** • volný čas, koníčky, sport, radio, televize, kino • orientace ve městě • lidské tělo, zdraví • rodina, peníze	OSV – morálka všedního dne - hodnoty, postoje - respektování vztahů v rodině MKV –- humanitární pomoc rozvojovým zemím MDV – média a mediální produkce - tvorba komixu EV – člověk a životní prostředí EGS – žijeme v Evropě *ČJ - stylizace krátkého textu* *SV - vhodné chování v různých situacích* *VV - estetické cítění* *Z - práce s plánem města*

• rozliší základní informace od méně podstatných a vyhledá je v textu • ústně i písemně vyjádří jednoduché sdělení • reprodukuje jednoduchý text • účastní se rozhovoru na dané téma • seznámí se se základy písemné komunikace – formou úředního a soukromého dopisu	• Paříž • školský systém ve Francii a u nás • **Gramatické kategorie:** • minulý čas složený – volba pomocného slovesa • časování nepravidelných sloves • záporky • zájmena vztažná a neurčitá • přítomný čas průběhový • zájmenné předměty, postavení dvou zájm. předmětů • budoucí čas jednoduchý • příslovce, stupňování • shoda participe passé s předmětem přímým • imparfait, conditionnel présent, podmínkové věty au lieu de + inf., avant de + inf. , sans + inf.	*Bi - správná životospráva, péče o tělo*

<u>Vyučovací předmět: Francouzský jazyk</u>

Ročník : třetí Roční hodinová dotace: 108 hodin

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	
Žák • vyslovuje správně většinu fr. hlásek a polosamohlásek, své zkušenosti používá při odhadu výslovnosti nových slov	**Komunikativní složka:** • volná reprodukce slyšeného a čteného textu • práce s různými druhy slovníků a lexikonů	OSV – sociální komunikace – zákl. dovednosti komunikace, vztah k osobám, s nimiž komunikujeme, vztah k rodičům a přátelům OSV spolupráce a soutěž - dovednosti pro spolupráci	

• používá vázání a zřetězení • reprodukuje volně jednoduchý slyšený text • vede jednoduchou komunikaci v běžných životních situacích • jednoduše vyjádří radost, omluvu, prosbu, poděkování,blahopřání, přijme a odmítne pozvání • porozumí základním informacím z jednoduchého autentického textu • sestaví krátká sdělení, jednoduše popíše své zážitky • orientuje se v základních reáliích a srovnává je s reáliemi vlastní země	• práce s autentickými materiály • popis vlastností • práce s literárními texty, dramatizace textu • jazykový projev v minulém čase (ústní i písemný) • **Tematické okruhy:** • malířství, pařížská muzea • francouzská kuchyně • volný čas, víkendy, cestování • Belgie • popis osoby • studium, učební plán školy, plány do budoucna • problémy mladých • **Gramatické kategorie:** • přídavná jména beau, nouveau, vieux • trpný rod, průběhový čas, blízká minulost • samostatná ukazovací zájmena • vztažná zájmena, zájmenná příslovce • dělivý člen, neurčitá zájmena • nepřímá řeč, souslednost časová • subjunktiv, opozice tvarů v subjunktivu a indikativu • gérondif, tvoření slov	- práce v týmu EGS – žijeme v Evropě - postoje k Evropě a ke světu jazyková a národnostní rozmanitost Evropy, EU, životní styl v evropských zemích *SV - sebepoznání, sebehodnocení, charakteristika a hodnocení ostatních* *VV - práce s obrazovým materiálem (fotografie, ilustrace)* *ČJ - stylizace vyprávění, výrazný přednes* *Z - cestování, zeměpisné poznatky*	

Vyučovací předmět: Francouzský jazyk

Ročník : čtvrtý

Roční hodinová dotace: 84 hodin

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • čte srozumitelně a plynule i delší texty za účelem sdělení obsahu či nějaké informace • vyhledá v textu hlavní myšlenky i detailní informaci • postihne strukturu jednoduchého textu • orientuje se v textu z učebnice • k detailní analýze textu využívá různé typy slovníků • sestaví souvislé sdělení související s probíranými tematickými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • v případě potřeby si vyžádá potřebnou informaci • porozumí hlavním myšlenkám poslechu na známá témata i jednoduchý autentický text • sestaví souvislý text na známé téma • spojí řadu kratších úseků do lineárního sledu	**Komunikativní složka:** • volná reprodukce slyšeného a čteného textu • práce s různými druhy slovníků a lexikonů • práce s autentickými materiály • shrnutí a utřídění výrazů probíraného lexikálního pole • práce s literárními texty, dramatizace textu • jazykový projev v časových souvislostech (ústní i písemný) • Tematické okruhy: • bydlení • dopravní prostředky • společenský život, návštěvy přátel, způsob stolování • příroda, její ochrana • přítelství, láska, partnerské vztahy • Praha, Paříž • historie a současnost • frankofonní svět, zahraniční stáže • Gramatické kategorie: • subjunktiv minulý, minulý infinitiv, budoucí čas složený • nepravidelná slovesa • předminulý čas, souslednost časů v indikativu • příčestí přítomné, přídavné jméno slovesné • podmiňovací způsob minulý, podmínková	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - vztah k přátelům a partnerům, názory na manželství OSV – spolupráce a soutěž, sociální komunikace, hodnotové žebříčky MDV – mediální produkty a jejich významy - potenciál médií jako zdroj informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času EV - zodpovědné ekologické chování EGS – žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě - orientace v mezinárodní situaci - osobní a pracovní život v otevřeném evropském prostoru *SV- osobní stabilita, psychosomatické zdraví* *VV - práce s kaligramy* *ČJ - stylizace životopisu, příběhu a popisu* *Z – globální trh, spotřeba, ekonomická nerovnost, centra a periferie výroby a spotřeby* *D – historická kontinuita v evropském a globálním kontextu*

• podrobně popíše událost či zážitek • popíše své pocity • napíše životopis, jednoduchý příběh, popis	souvětí • vztažné zájmeno lequel • používání subjunktivu ve větách účelových, časových, přípustkových, účinkových, podmínkových, vztažných a po superlativu • opozice tvarů v subjunktivu a indikativu • jednoduchý čas minulý,inverze	

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 108 hodin

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • rozlišuje správnou výslovnost samohlásek, souhlásek a dvojhlásek, nacvičuje správnou intonaci, slovní a větný přízvuk, melodii, tempo a sílu hlasu • popíše jednoduše místo nebo osobu, představí sebe i druhé • vyjádří souhlas, nesouhlas, libost, nelibost, poděkování, omluvu • rozumí jednoduchým pokynům a instrukcím v cizím jazyce při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat • rozumí jednoduché konverzaci a chápe její základní obsah a smysl, rozliší jednotlivé mluvčí, citové zabarvení promluvy • orientuje se v jednoduchém textu, vyhledává potřebné informace, chápe hlavní myšlenku textu • čte hlasitě plynule a foneticky správně jednoduché texty, seznámí se s různými technikami čtení podle typu a účelu textu • sestaví jednoduché písemné sdělení a	**Komunikativní složka:** - průpravná fonetická cvičení - krátké texty - otázky a odpovědi, krátké rozhovory - pokyny a instrukce - technika čtení - technika mluveného projevu - krátká sdělení ústní a písemná - základní zeměpisné a některé historické informace **Tematické okruhy:** - osobní údaje - jméno, bydliště - domov, rodina, škola, - volný čas **Gramatické kategorie:** - časování sloves pravidelných a nepravidelných - slovesa s odlučitelnou předponou - způsobová a pomocná slovesa - určitý a neurčitý člen - skloňování podstatných jmen - časové a některé další předložky - určování času - zápor - věta jednoduchá - osobní a přivlastňovací zájmena - rozkazovací způsob	OSV – mezilidské vztahy - rodina, přátelé EGS – objevujeme Evropu a svět - země EU *Anglický jazyk , Český jazyk - srovnání fonetických jevů, využití shodnosti* *Zeměpis - země, kde se mluví německy* *Inf - vyhledávání informací, elektronická pošta* *Dějepis - slavné osobnosti z historie zemí, v nichž se mluví německy* *Matematika -základní početní výkony*

odpověď na ně (e-mail, pozdrav, pozvánku	- přídavná jména v přísudku	

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: druhý Roční hodinová dotace: 108 hodin

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • prohlubuje správnou výslovnost obtížnějších německých slov, upevňuje správnou intonaci, větnou melodii • porozumí krátkému přiměřeně obtížnému mluvenému i psanému textu, chápe záměr mluvčího a hlavní myšlenky • využívá překladový slovník • řeší jednoduché situace související s místními, časovými a jinými informacemi i v telefonickém rozhovoru • rozliší základní informace od méně podstatných a vyhledá je v textu	**Komunikativní složka:** - dialogy rodilých mluvčích, jednoduché reakce - souhlas, odmítnutí - technika hlasitého a tichého čtení - cílené vyhledávání informací v textu - vedení jednoduchého telefonického rozhovoru - sestavení jednoduchého psaného textu (popis, vzkaz, dopis, pozvání apod.) - práce s jednoduchým autentickým materiálem (časopis, video, prospekt, internet) **Tematické okruhy:** - volný čas, koníčky, škola, život mimo domov - denní a týdenní program, plánování - orientace ve městě, doprava - lidské tělo, zdraví, zdravý životní styl - nákupy, oblékání,služby	EV – vztah člověka k prostředí - péče o zdraví a životní prostředí, ochrana před negativními jevy (drogy, kouření, alkohol) EGS – objevujeme Evropu a svět - život v rámci EU *Anglický jazyk- využití podobnosti slovní zásoby* *Český jazyk - stylizace krátkého textu* *SV - vhodné chování v různých situacích, telefonování* *VV - estetické cítění* *Z - práce s plánem města, mapou* *Bi - správná životospráva, péče o tělo*

• ústně i písemně vyjádří jednoduché sdělení, blahopřání, pozvání, prosbu, adekvátně na ně reaguje • popíše místo, cestu, požádá o informaci, poskytne informaci jiným, zodpoví jednoduché dotazy • napíše jednoduchý vzkaz, neformální dopis	- reálie zemí, v nichž se mluví německy **Gramatické kategorie:** - časování sloves v přítomném čase - časování vybraných sloves v minulém čase (préteritum, perfektum) - préteritum sloves *haben* a *sein,* modálních sloves - perfektum některých sloves ve větě - užití dalších předložek se 3. a 4. p. - skloňování podstatných jmen v jednotném a množném čísle - souvětí souřadné a podřadné, některé spojky - skloňování osobních a přivlastňovacích zájmen - stupňování přídavných jmen a příslovcí - infinitiv + „zu“	

<u>Vyučovací předmět: Německý jazyk</u>

Ročník: třetí

Roční hodinová dotace: 108 hodin

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • vyslovuje správně a své zkušenosti používá při odhadu výslovnosti nových slov	**Komunikativní složka:** - volná reprodukce slyšeného a čteného textu - práce s jednoduššími autentickými materiály	MKV – kulturní diference - zvyky a obyčeje OSV - komunikace - vztah k osobám, s nimiž komunikujeme - kooperace a kompetence - práce v týmu

• porozumí informacím z přiměřeného autentického textu, reprodukuje volně jednodušší slyšený i psaný text, postihne hlavní informace, shrne a využije je • zapojí se do rozhovoru s rodilým mluvčím • vede jednoduchou komunikaci v běžných situacích, zdůrazní, co považuje za důležité, jednoduše vyjádří radost, lítost, prosbu, umí přijmout a odmítnout pozvání, reaguje na vyjádřené pocity • sestaví srozumitelná krátká sdělení, jednoduše popíše své zážitky, události, zkušenosti, děj, dodržuje pravidla pravopisu • napíše jednoduchý formální i neformální dopis, vyjádří své myšlenky v logicky uspořádaném textu • orientuje se v základních reáliích a srovnává je s reáliemi vlastní země	- popis osoby, charakteristika, životopis - reálie Německa, Rakouska a Švýcarska, včetně ukázek literatury - jazykový projev v minulém čase (ústní i písemný) - vyjádření pocitů, emocí, stanovisek **Tematické okruhy:** - počasí a příroda, životní prostředí - popis a charakteristika osob, mezilidské vztahy - literární texty - ukázky německé literatury - pocity a emoce - zvyky a obyčeje, oslava, společenské události - plány do budoucna - povolání, studium **Gramatické kategorie:** - časování sloves v minulém čase (préteritum, perfektum, plusquamperfektum) - podmiňovací způsob (Kondicionál přítomný, Konjunktiv II) - trpný rod - další předložky - souvětí, další spojky - některé vazby sloves, podstatných a přídavných jmen - skloňování přídavných jmen v přívlastku - další zájmena, zájmenná příslovce	EV - vlastní přínos k ochraně životního prostředí *SV - sebepoznání, sebehodnocení, charakteristika a hodnocení ostatních* *VV - práce s obrazovým materiálem (fotografie, ilustrace)* *Český jazyk - stylizace vyprávění, výrazný přednes* *Zeměpis - cestování, zeměpisné poznatky*

Vyučovací předmět: Německý jazyk

Ročník: čtvrtý

Roční hodinová dotace: 84 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*
Žák • souvisle reprodukuje slyšený i čtený text, rozumí popisu události, postihuje podstatu, čte srozumitelně a plynule i obtížnější texty se správnou výslovností, odhaduje význam neznámých výrazů • reaguje na otázky v rozhovorech, vyjadřuje svá mínění a vlastní názory, jednoduše vysvětlí problém a navrhne řešení, požádá o ujištění, že mu partner rozumí, o opakování nebo objasnění toho, co bylo řečeno • účastní se diskuze, užívá logických argumentů, vyjádří své domněnky, pocity, přesvědčení, zahájí, udržuje a ukončí jednoduchý dialog, vyzve partnera, aby vyjádřil názor, zapojí se do diskuze, vyjádří úmysl, záměr, plány, doporučení, nabídku, překvapení • využívá různých typů slovníků, včetně výkladových • formuluje svůj názor ústně i písemně,	**Komunikativní složka:** - práce s různými druhy slovníků a lexikonů, rozšiřování slovní zásoby, odhad významu neznámých slov - práce s autentickými texty z tisku, internetu - příprava, realizace a prezentace projektů - komunikace s rodilými mluvčími - vyjádření plánů, názorů, pocitů, přání, záměru - práce s literárními texty **Tematické okruhy:** - život v EU, kultura, umění, tradice - člověk ve společnosti - globalizace, začlenění postižených - média a reklama - některá díla a autoři německé literatury - reálie německy mluvících zemí, Evropská unie **Gramatické kategorie:** - další předložky a spojky, předložkové vazby - další nepravidelná slovesa v minulých časech - další vazby sloves, podstatných a přídavných jmen - různé typy vedlejších vět - skloňování stupňovaných přídavných jmen - zkracování vedlejších vět - automatizace, upevňování a prohlubování	EGS – globalizace jako evropský a světový problém MKV - život v EU, respektování identity každého člověka MDV – komunikace - sdělovací prostředky jako zdroj informací *Český jazyk - vztah české a německé literatury* *Zeměpis- názvy států a příslušníků národů*

stručně, srozumitelně, gramaticky správně, sestaví souvislý text na jednoduché známé téma s logickou stavbou s použitím správných stylistických obratů • odpovídá na běžné dotazy, zjistí, potvrdí a předá jednoduché informace • orientuje se v základních reáliích německy mluvících zemí	osvojených gramatických struktur	

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*
Žák • se seznamuje se správnou výslovností jednotlivých ruských hlásek • postupně si osvojuje fonetickou i grafickou stránku azbuky • sestaví jednoduchý ústní rozhovor	• ruský přízvuk, intonace tázacích a oznamovacích vět, písmena azbuky • představování, dotazy a odpovědi, jak se kdo jmenuje	EGS – žijeme v Evropě - základní seznámení s ruskou kulturou a zvyky
• rozlišuje přízvučné a nepřízvučné slabiky • nacvičuje suprasegmentální jevy a vhodně je využívá při komunikaci (intonace, přízvuk) • osvojuje si postupně správné čtení jednoduchých slov, slovních spojení a vět a grafickou podobu azbuky	• pozdravy při setkání a při loučení, seznamování, představování, telefonický rozhovor, jak si domluvit setkání • číslovky 1-10 v 1.p. • 1. pád podstatných jmen v oslovení • písmena azbuky	OSV –sociální komunikace - praktické dovednosti v základní komunikaci
• rozlišuje výslovnost jotovaných písmen • osvojuje si správnou výslovnost i grafickou podobu nové slovní zásoby • používá jednoduché slovní obraty a vytváří elementární rozhovory • nacvičuje a správně používá intonaci, slovní a větný přízvuk	• dotazy a odpovědi týkající se bydliště, věku, znalosti cizích jazyků, pozvání na návštěvu, poděkování, omluva • intonace oznamovacích a tázacích vět • písmena azbuky, pořadí písmen • pravopis jmen příslušníků národů • číslovky 11- 20 v 1.p. • časování sloves přítomném čase	*Zeměpis- názvy států a příslušníků národů*

• rozvíjí výslovnost a intonaci při čtení jednoduchých textů • vhodně využívá v komunikaci melodie, tempa a síly hlasu • rozvíjí jazykovou paměť při poslechových cvičeních • nacvičuje jednoduché rozhovory • vnímá správnou výslovnost učitele	• dotazy a odpovědi při telefonování, vyjádření údivu a radosti, odstraňování jazykových nedorozumění, dotazy a odpovědi jak se co řekne rusky • pohyblivý přízvuk sloves, intonace zvolacích vět • číslovky 30-100 v 1.p. • podstatná jména m.a ž. rodu v 1.,2.,a 3. p. • časování sloves, budoucí čas	OSV – pozbnávái a rozvoj vlastní osobnosti - rozvoj základních dovedností mezilidských vztahů a dobré komunikace (P –moje rodina)

<u>Vyučovací předmět : Ruský jazyk</u>

Ročník: druhý

Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • prohlubuje správnou výslovnost • rozlišuje přízvučné a nepřízvučné slabiky • vytváří rozhovory s vhodným použitím nových gram.jevů • prohlubuje použití grafické podoby azbuky	• dotazy a odpovědi o rodině, zaměstnání • nepřízvučné e, pohyblivý přízvuk sloves, změny intonace otázek podle jejich smyslu • podst. jm. po číslovkách 2,3,4 • osobní zájmena, přivlastňovací zájmena • časování sloves v přítomném čase	*SV - významné světové a ruské osobnosti*

• osvojuje si správnou výslovnost nové slovní zásoby • rozvíjí jazykovou paměť při poslechových cvičeních • nacvičuje a správně používá intonaci, slovní a větný přízvuk	• pozvání do kina, přijetí či odmítnutí pozvání • dotazy a odpovědi na oblíbené činnosti a týdenní program • nepřízvučné o,a,e, výslovnost tvrdého a měkkého l • I. a II. časování sloves • časování sloves se změnou kmenové souhlásky	OSV - seberegulace - organizace času, volnočasové aktivity *HV - autorská píseň*
• u jednoduchých nových neznámých slov a slovních spojení odhaduje správnou výslovnost • rozlišuje tvrdost a měkkost ruských souhlásek • používá vhodně v komunikaci melodie, tempa a síly hlasu	• dotazy a odpovědi při kupování lístků • zájmová činnost, psaní adresy, inzerátu • výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek • intonace různých typů otázek • řadové číslovky 1.- 30., datum	*Dějepis, Zeměpis – Ruská divadla*
• používá vhodně suprasegmentální jevy v komunikaci, dle svých ind. možností • nacvičuje psaní krátkého samostatného písemného projevu • rozvíjí použití nové slovní zásoby a gramatických jevů v komunikaci	• dotazy a odpovědi při zápisu do jazykové školy, orientace ve školní budově, komunikace o studiu, předmětech, známkách a rozvrhu hodin • minulý čas • vyjádření vykání, skloňování tázacích zájmen, podstatných jmen v j. č. • výslovnost ž, š, c, pravopis	

• čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • používá dvojjazyčný slovník • vyžádá jednoduchou informaci • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	• orientace ve městě a použití dopravních prostředků, nakupování • časování sloves • podstatná jména životná a neživotná • výslovnost hlásek a předložkových spojení • pohyblivý přízvuk sloves	*Zeměpis, Dějepis – Moskva, hlavní město RF* EGS – žijeme v Evropě

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: třetí Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • čte správně delší jednoduché texty v rámci • svých osobních možností • reprodukuje texty s maximálně možnou správnou výslovností • tříbí svoji individuální jazykovou paměť • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu	• vyjádření možnosti, nemožnosti, příčiny, zákazu, lítosti, radosti a srovnání • vyprávění o pamětihodnostech, cestování • předložkové vazby • skloňování podstatných jmen v j.č a v mn.č. • intonace souvětí	OSV – sociální komunikace - vztah mezi verbální a neverbální složkou komunikace EGS – žijeme v Evropě - kulturní a historické dědictví jako zdroj poznání *Zeměpis, Dějepis – Petrohrad, Praha*
• zlepšuje svoji individuální jazykovou paměť • sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probranými tématy • vyžádá jednoduchou informaci • písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty	• dotazy a odpovědi jak se komu daří a co je nového • setkání přátel po časovém odstupu • I.a II. časování sloves • 2.a 4. pád životných podstatných jmen • ukazovací zájmena • větná intonace	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - utváření a prohlubování mezilidských vztahů *HV- ruská lidová píseň* *Zeměpis- názvy států a příslušníků národů*
• odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	• dotazy a odpovědi, jak kdo vypadá, komu je podobný, jak se obléká • vyplňování dotazníku • vazby odlišné od češtiny • časování sloves • skloňování přídavných jmen	*VV- ruské malířství*

• rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky • jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu	• vyjádření názorů na osobní vlastnosti lidí, příčiny, vlastních stanovisek, vzájemnosti, nutnosti, možnosti, omluvy a politování • psaní data v dopise • zpodstatnělá přídavná jména • zájmena • vyjádření : musím, nemusím, mám, smím, je možno, je třeba	MDV –mediálního produkty - dopis redakci časopisu MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů - respektování kulturních, etnických a jiných odlišností *Český jazyk - A.S. Puškin. I. S. Turgeněv*

Vyučovací předmět: Ruský jazyk

Ročník: čtvrtý

Roční hodinová dotace: 84 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• diskutuje o možnostech turistiky a cestování • orientuje se na mapě • komunikuje o počasí v různých ročních obdobích • srovnává zeměpisné a časové údaje (i vzhledem k časovým pásmům) • vyjádří názor na ochranu životního prostření • komunikuje o životním stylu v místě bydliště a v naší zemi • dokáže formulovat dotazy a odpovědi při objednávání noclehu, v různých situacích (na letišti, nádraží) • poskytne konkrétní informace o jídelně, bufetu, při nákupu potravin a při stolování • vyvodí obecné závěry o životním stylu, o překonávání jednotvárnosti v životě, o péči o zdraví • umí vyjádřit srovnání a neurčitost	• skloňování přídavných jmen podle vzoru летний • číslovky 100 – 1 000, 1 000 000 • slovesné vazby odlišné od ČJ : участвовать в чём, принимать участие в чём • 3. stupeň přídavných jmen • časování slovesa давать a sloves odvozených • skloňování podstat. jmen podle vzoru тетрадь • vazba благодарить кого за что • časování sloves открыть и закрыть • věty se slovy нужен, нужна, нужно, нужны • podmiňovací způsob • použití ли, если, если бы • tvoření rozkazovacího způsobu • spojka чтобы • slovesa есть, пить • slovesné vazby odlišné od ČJ : вспоминать о ком, о чём, радоваться чему • neurčitá zájmena a příslovce • 2. stupeň přídavných jmen a některých	EGS – globalizace jako evropský a světový problém *Zeměpis* – cestování, zeměpisné poznatky *Výtvarná výchova* – práce s obrazovým materiále *Český jazyk* – M. J. Lermontov, A. I. Solženicyn EV – člověk a životní prostředí OSV – morálka všedního dne, diskuse na téma život dnešní mládeže *SV* – volba budoucího povolání, rozdíly v přístupu ke vzdělání v minulosti a dnes

	příslovcí **Темы для развития устной речи** : • Россия – государственный строй • У карты России • Исторические города • Русская литература – Золотой век и Серебряный век • Русская музыка • Изобразительное искусство • Виды спорта , • олпмпийские игры	

Vyučovací předmět: Španělský jazyk

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák - pozdraví, zná národnosti a jména některých zemí, jmenuje některé profese ve španělštině, rozlišuje koncovky mužského a ženského rodu podstatných jmen, seznamuje se s časováním pravidelných sloves 1.-3. konjugace, časuje sloveso **ser**, umí hláskovat své jméno a příjmení, rozlišuje intonaci vět podle modality, orientuje se v základních údajích o zemích Latinské Ameriky - sděluje základní informace o sobě i jiných osobách, aktivně používá názvy některých zaměstnání, rozlišuje mezi formálním a neformálním pozdravem, umí počítat od 0-10, nadiktuje číslo svého telefonu, tvoří mn.č. podstatných jmen v muž. a žen. rodě, používá některá zájmena přivlastňovací **(mi, tu, su)**, a ukazovací **(este),** vyká jedné či více osobám, časuje pravidelná slovesa, stručně charakterizuje jednotlivé oblasti Španělska	• Představování se • Profese • Abeceda • Číslovky • Množné číslo podstatných a přídavných jmen • Přítomný čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves • Přivlastňovací a ukazovací zájmena • Předložky místa • Řadové číslovky • Slovesa **estar, tener, poner**	OSV – komunikace – praktické dovednosti v základní komunikaci EGS – žijeme v Evropě – základní seznámení s kulturou španělsky mluvících zemí Jižní Ameriky OSV – sociální komunikace, interakce s druhými lidmi MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů, spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí EGS *Z – základní seznámení s jednotlivými oblastmi Španělska*
- používá sloveso estar ve významu prostorové lokalizace, zná základní prostorové předložky, umí popsat jednotlivé místnosti v bytě a jejich zařízení, počítá do 20, zná řadové číslice od 1-10, ovládá zkrácení určitého členu rodu	• Číslovky 20 – 1000 • Slovesa estar, hay • Orientování se v prostoru • Slovesa popisu místa a směru	OSV – organizační dovednosti a efektivní řešení problémů *Z – seznámení s městy a místy ve Španělsku a*

mužského s předložkami **de** a **a,** používá množné číslo přídavných jmen, časuje nepravidelná slovesa **estar, tener, poner** v presentu, rozlišuje přízvučnou slabiku ve slově, charakterizuje některá města ve Španělsku a Latinské Americe - orientuje se v plánu města, zná základní orientační věty, dovede vyjádřit časové údaje, počítá do 1000, rozlišuje mezi použitím **estar** a **hay,** časuje nepravidelná slovesa **ir, venir, seguir, cerrar, dar** v presentu, rozlišuje rozdílnou akcentaci, stručně charakterizuje zajímavosti Madridu -umí vyjádřit přání a objednat jídlo, dovede se zeptat na cestu, dokáže sdělit své preference a zájmy (me **gusta),** tvoří kladný imperativ, časuje některá nepravidelná slovesa v presentu (**querer, poder**, **hacer),** rozlišuje fonetickou kvalitu souhlásek, zná typická jídla ve Španělsku a Latinské Americe - popisuje zevnějšek, charakter člověka a běžné denní činnosti, používá zvratná slovesa, umí pojmenovat rodinné příslušníky, rozlišuje fonetickou interferenci souhlásek, seznamuje se s postavením rodiny ve Španělsku a Jižní Americe - ovládá základní fráze při nakupování, rozlišuje některé materiály oblečení, umí se zeptat na cenu a požádat o vyzkoušení zboží, vyjadřuje hodnocení, zná základní barvy v singuláru a	• Rozkaz – pravidelná a nepravidelná slovesa • Sloveso **gustar** • Přítomný čas nepravidelných sloves • Přivlastňovací přídavná jména • Barvy • Osobní zájmena přímého předmětu • Slovní zásoba: • Představování se, profese, • Bydlení, zařízení a vybavení bytu, • Rodina a příbuzní • Postava a charakteristika osoby • Hodiny a určení času • Plán města, orientace • V restauraci, objednání jídel, platba • Nakupování , v obchodě, obchody	*Latinské Americe* OSV – sociální komunikace *D, Z – zajímavosti Madridu* OSV – sociální komunikace MKV– sociokultrurní rozdíly ve stravovacích zvycích OSV – sociální role ve společnosti *VV* EGS – žijeme v Evropě, shody a rozdíly v životním stylu evropských zemí OSV – sociální komunikace *Z– shody a rozdíly v životním stylu evropských*

plurálu, časuje nepravidelná slovesa **preferir, saber, costar,** používá osobní zájmeno v postavení přímého předmětu, časuje hodnotící slovesa **quedar, parecer**, **gustar** v presentu, rozlišuje mezi grafickou podobou a fonetickou homonymií slova (**cero** x **zapato),** zná některé odlišnosti v systému nakupování ve Španělsku oproti střední Evropě		*zemí*

<u>Vyučovací předmět: Španělský jazyk</u>

Ročník: druhý

Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák -umí formulovat pozvání,návrh, akceptovat ho a nebo zamítnout, používá průběhový čas pro vyjádření aktuáln í činnosti, dokáže ho ekvivalentně přeložit do češtiny, vyjadřuje	• Měsíce a roky • Sloveso tener que • Časování nepravidelných sloves v přítomném čase	OSV – sociální komunikace MKV– sociokulturní rozdíly, svátky a slavnosti ve Španělsku a Latinské Americe

nutnost nebo povinnost, časuje v presentu nepravidelná slovesa **jugar, oír, conocer,** aktivně ovládá názvy měsíců a sděluje osobní důležitá data, ovládá variantní grafickou korelaci vybraných fonémů, zná některé typické svátky ve Španělsku a Latinské Americe	• Osobní zájmena předmětná • Vyjádření blízké budoucnosti – Ir a + infinitiv • Reflexiva • Časová určení	OSV – seberegulace, organizační dovednosti , sociální komunikace *Z - zvláštnosti regionu – Andalusie*
- vyjadřuje záměr, plánuje program, je schopen modifikovat formulaci podle modality (pravděpodobnost, pochybnost, nejistotu,aj.), vede souvislý telefonní rozhovor, umí vyjádřit bezprostřední budoucnost **(ir + infinitiv),** tvoří výpovědi s osobním zájmem v postavení předmětu a s reflexivy, zná lexikální prostředky pro upřesnění časového rámce, artikuluje foném (ň) v různých pozicích ve slově, seznamuje se s lexikálními variantami španělštiny v Latinské Americe, má základní znalosti o reáliích jižního Španělska -používá perfektum pro popis dějů v nedávné minulosti, zná 1. os. Singuláru préterita sloves ir, estar, dokáže se omluvit a reagovat na omluvu druhé osoby, ovládá odlišnou intonaci zvolacích a tázacích vět, používá základní geografické pojmy, poznává některé představitele výtvarného umění ve Španělsku a Latinské Americe -vypovídá o minulých událostech pomocí préterita, zná préteritum některých nepravidelných sloves, rozlišuje oblasti použití	• Předpřítomný čas • Minulý čas prostý • Zájmena neurčitá a záporná • Sloveso estar + přídavné jméno pro vyjádření pocitů a nálad • Zájmena přivlastňovací • Hláska (g) a její grafická a zvuková podoba • Stupňování přídavných jmen	*ČJ, VV – kulturní dědictví v malířství* OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti *ČJ, VV – reflexe hudby a tance daného kulturního prostředí*

perfekta a préterita při popisu minulého děje, používá neurčítá a záporná zájmena, dovede vyjádřit náladu a pocity člověka, charakterizuje stav věcí a předmětů, má základní znalosti o hudbě a tanci ve španělsky mluvících oblastech - zná základní obraty z okruhu cestování letadlem, orientuje se v jízdních řádech vlaků, vyjadřuje vlastnictví předmětu či vztah k druhé osobě pomocí přivlastňovacích zájmen, tvoří komparativ a superlativ příd. jmen, používá ukazovací zájmena, charakterizuje počasí a typy podnebí, informuje se o klimatických pásech Jižní Ameriky - vypráví o opakovaných dějích v minulosti, tvoří imperfektum prav. i nepravidelných sloves, vyjadřuje frekvenci opakované činnosti, stručně charakterizuje svůj zdravotní stav, popisuje části lidského těla, časuje sloveso **doler** v préteritu, ovládá grafickou korelaci zvuků (b, v), seznamuje se s hlavním městem Mexika - vyjadřuje činnosti v osobní a neosobní formě (**tener que, hay que**), formuluje souhlas či zákaz v jednočlenných větách typu **se puede, no se puede**, tvoří reálné podmínkové věty, používá osobní zájmena v postavení přímého a nepřímého předmětu (včetně spojení dvou osobních zájmen ve 3. osobě typu **se lo, se la**), rozlišuje intonaci tázací věty, zná názvy jednotlivých sportovních odvětví a stručně je	• Imperfektum nepravidelných a pravidelných sloves • Výrazy pro určení četnosti • Osobní a neosobní forma (tener que, hay que) • Přímý a nepřímý předmět osobních zájmen • Předpřítomný a minulý čas – rozlišení v použití • Minulé časy a tvary nepravidelných sloves • Slovní zásoba: • Názvy měsíců, data • Telefonování, telefonní čísla • Program a plánování aktivit	OSV – sociální komunikace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů *Z – životní prostředí, počasí* *Z– rozdílnost kulturního prostředí, Mexiko* OSV – sociální komunikace MKV, ČJ – jazyk jako prostředek komunikace mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV – lidé z různého kulturního prostředí *ČJ* *D*

charakterizuje, informuje se o rozšíření španělštiny ve světě - rozlišuje průběh děje v minulosti pomocí préteritního a imperfektního času, vyjadřuje prolínání dvou průběhově nestejných dějů pomocí imperfektního dějového rámce, uvědomuje si korelaci systému minulých časů a slovanské kategorie slovesného vidu, souvisle vypráví o událostech v minulosti včetně životopisných údajů významných osobností, vytváří komparativní a superlativní konstrukce pomocí výrazů **tan …como, (el) más (menos) +** adjektivum, rozlišuje běžné i atypické přízvukové schéma, seznamuje se se základními událostmi politického vývoje ve Španělsku od roku 1975	• Letní prázdniny, zeměpisné údaje • Nálady a pocity člověka • Počasí • Cestování • Lidské tělo, u lékaře • Dětství, vzpomínky • Životopis	

Vyučovací předmět: Španělský jazyk

Ročník: třetí

Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák - sestaví souvislý životopis, rozlišuje použití perfekta a préterita v životopisu, vyjadřuje nepřetržitost děje a dobu jeho trvání, pomocí vazeb **llevar + gerundium**, **hace tempo que …** formuluje zájmy a záliby, zná préteritum některých nepravidelných sloves **(ir, hacer, poner, querer, venir),** používá konstrukce **estar + gerundium** pro vytvoření dějového rámce, umí vyplnit formulář, zná významné představitele španělské kultury v USA -vyjadřuje náladu a pocity, popisuje osobité rysy a charakter, zeptá se na názor druhé osoby a formuluje své stanovisko, prezentuje svůj souhlas či nesouhlas, používá budoucí čas pravidelných a nepravidelných sloves, zná sféry použití sloves **ser** a **estar,** ovládá vazbu **me parece + adjektivum nebo substantivum**, seznamuje se s významnými kulturními památkami ve Španělsku a Latinské Americe - formuluje příkazy v osobní i neosobní podobě pomocí vazeb **tengo que, hay que,** používá vazbu **no hace falta que** + spojovací způsob přítomný, vyjadřuje pokyny a příkazy v imperativu kladném i záporném, umí vyjmenovat základní domácí činnosti a dát	• Vazba llevar + gerundio • Estar + gerundio v imperfektu • Časování dalších nepravidelných sloves v minulosti • Budoucí čas, pravidelná a nepravidelná slovesa • Ser / Estar • Vazba: Me parece + příd. jméno/ podstatné jméno • Vazba: Yo creo que …. • Vazby: Tengo que • Hay que • No hace falta que • Subjuntiv • Rozkaz kladný a záporný	MKV – vztah mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV – sociální komunikace, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti Z, ČJ, SV OSV – komunikace, poznávání a rozvoj vlastní osobnosti MKV, D, ČJ , SV – základní problémy sociokulturních rozdílů HV MDV – role médií v moderních dějinách, uživatelé EGS – žijeme v Evropě, tradice

pokyny k jejich vykonání, zná receptury některých jídel a základní terminologii, seznamuje se s vánočními tradicemi ve Španělsku - rozlišuje stupeň pravděpodobnosti události v budoucnosti **(seguramente, a lo mejor)**, formuluje návrhy a dovede na ně odpovědět, používá podmiňovací způsob pro vyjádření rady či domněnky, zná neosobní vazbu **se** pro označení činnosti, ukazuje na přibližnost časových nebo lokalizačních údajů, dovede se orientovat ve městě, zeptat se na cestu a odpovědět, vyjadřuje následnost minulých dějů pomocí plusquamperfekta, ovládá terminologii cestování dopravními prostředky, seznamuje se s jazykem turistických průvodců - reprodukuje výroky jiné osoby v nepřímé řeči, reaguje na obsah zprávy, požádá o informaci a dovede ji poskytnout, zná klíčová slovesa pro formulaci nepřímé řeči, aplikuje souslednost časovou ve výpovědi, pojmenuje jednotlivé rubriky v novinách a časopisech včetně volného času, informuje se o argentinském tisku -mluví o svém zdravotním stavu, dovede pojmenovat některé nemoci a potíže, umí si sjednat schůzku u lékaře, vyjádřit splnitelné přání **(ojalá** + spojovací způsob přítomný), formuluje domněnku a předpoklad pomocí složeného budoucího času u dějů, o nichž se	• Podmiňovací způsob pravidelných a nepravidelných sloves • Předminulý čas • Výrazy pro určení pravděpodobnosti • Nepřímá řeč • Souslednost časová • Novinářský styl • Subjuntiv přítomný – nepravidelná slovesa • Přací věty • Složený budoucí čas • Časové věty • Přání	SV, Bi OSV – sociální komunikace, spolupráce ČJ Z MKV – prvky diskuse ČJ

domníváme, že proběhly v nedávné minulosti, používá rady a doporučení po **výrazech es necesario, es bueno , es conveniente + infinitivo, nebo es nedesario, es bueno, es conveniente + que** + subjuntivo, časuje nepravidelná slovesa spojovacího způsobu přítomného **(ir, venir, encontrar, salir, pedir, hacer),** vysvětluje základy zdravého způsobu života - dokáže navrhnout základní cestovní itinerář, popisuje události a příhody z cest, umí vyjádřit stížnost a reagovat na reklamace (Cómo es posible que + Subjuntivo?), vypráví o obvyklých dějích, událostech v minulosti, pomocí vedlejších časových vět interpretuje akce budoucí (cuando + subjuntivo), vyjadřuje přání při vyžadování nápravy – fráze espero (que) + infinitivo / subjuntivo, pojmenuje dopravní prostředky a ovládá základní lexikální terminologii v oblasti cestování, popisuje typy turistického vyžití	• Vazby: Cuando + indikativ/subjuntiv • Espero (que) + infinitiv/subjuntiv • ?Cómo es posible que + subjuntiv • Slovní zásoba: Životopis, vyplňování formulářů • Zájmy a záliby • Nálady a pocity, osobitý rys a charakter, názor • Domácí práce • Svátky a slavnosti • Cestování, orientace v cizím prostředí • Rozhovory, interview, novinářský styl • Zdravotní stav, nemoci a potíže se zdravím, schůzka u lékaře • Prázdniny, itinerář, turismus	OSV – sociální komunikace, řešení problémů spojených se zdravím Bi TV OSV – organizační dovednosti TV ČJ Z

Vyučovací předmět: Španělský jazyk

Ročník: čtvrtý

Roční hodinová dotace: 84 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: - dokáže popsat náplň některých profesí, sestavit vlastní životopis, reagovat na inzeráty s nabídkou zaměstnání a ucházet se o pracovní místo osobní i neosobní formou, umí posoudit hodnotu jednotlivých činností a věcí pomocí absolutního superlativa, ovládá tvoření 2. stupně některých nepravidelných přídavných jmen **(bueno, malo, grande, pequeño)** a příslovcí **(bien, mal)**, vypráví o postavení žen na trhu práce - popisuje známou i neznámou osobu dle jejího fyzického vzhledu a způsobu oblékání, ovládá použití vztažných vět při identifikaci osob, umí vyjádřit údiv, lítost a překvapení za použití přítomného subjunktiva, aplikuje subjunktiv složeného minulého času po výrazech vyjadřující pocity, jednoduše vypráví o některých svátcích Latinské Ameriky - umí provést jednoduchou rekonstrukci bytu, vyjádřit preference při hledání bytu ve smyslu určení lokality, charakterizování velikosti a příslušenství, zná názvy některých profesí potřebných pro provedení oprav v bytě a dokáže zadat práci, reprodukovat příkazy pomocí subjunktiva imperfekta, rozlišit použití	• Profese, životopis • Absolutní superlativ • Neosobní fráze • 2. stupeň nepravidelných přídavných jmen • Vztažné věty • Vazby: !Qué raro que + subjuntiv • !Qué pena que + subjuntiv • Pretérito Perfecto de Subjuntivo • Reprodukce příkazů pomocí subjuntiva • Dělnické profese • Vyjádření preference • Vazby: Le importa (que) + subjuntiv/infinitiv • Účelové věty • Osobní zájmena v přímém a nepřímém předmětu	OSV – sociální komunikace, spolupráce a soutěž EGS – žijeme v Evropě, trh práce, *SV, ČJ* OSV – sociální komunikace *SV, ČJ* MKV – kulturní diference OSV – organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – sociální komunikace – hodnotové

tázacích zájmen **qué/cuál**
- se orientuje v členění nákupních středisek, umí zdvořile požádat prodavače o předvedení výrobku **(le importa que + subjuntivo/infinitivo),** zeptat se na kvalitu, ohodnotit a vyjádřit svůj názor na výrobek (sloveso **ser**), charakterizovat účel koupě (**para + infinitivo, para que + subjuntivo)**, ovládá způsoby placení, rozlišuje osobní zájména přímého a nepřímého předmětu, seznamuje se se způsobem nakupovaní španělských spotřebitelů
- obhájí své postoje, názory (slovesa **creer, pensar, considerar, superar**,..) a přání (**gustar** v podmiňovacím způsobu) v procesu rozhodování se o vlastní budoucnosti, dokáže poradit jiným prostřednictvím podmínkových vět pro podmínku obtížně uskutečnitelnou v přítomnosti, prezentuje vztahy v osobním životě, seznamuje se se školským vzdělávacím systémem ve Španělsku
- plánuje aktivity pro svůj volný čas, formuluje případné překážky v jejich uskutečňování použitím přípustkových vět (spojka **aunque**), seznamuje se s programy kin, divadel a jiných kulturních zařízení, umí nabídnout a poradit při výběru činností (slovesa **querer** a **apetecer)**, používá opisnou vazbu **acabar + de + infinitiv** pro děje bezprostředně ukončené, seznamuje se s novými typy využití volného času jako jsou
	• Podmínková věta 2. typu
	• Me qustaría + infinitiv/pret. Imperf. de subjuntivo
	• Creo que
	
	• Věty přípustkové
	• Sloveso: Querer + infinitiv/ que subjuntiv
	  ○ Pensar + infinitiv
	  ○ Acabar de + infinitiv
	
	• Tvorba souvětí s různými typy vedlejších vět
	• Tvorba slov – antonyma, adjektiva, substantiva
	• Výrazy pro spojení a navázání myšlenky, projevu
	
	• Vyprávěcí časy:
	• Předpřítomný čas
	• Minulý prostý
	• Předminulý čas
	• Vyprávěcí imperfektum
		žebříčky
		MKV – zvyky lidí různého kulturního prostředí
		Inf – nákupy přes internet
		
		OSV – rozvoj vlastní osobnosti, sociální komunikace
		EGS – žijeme v Evropě – školní vzdělávací systém ve Španělsku
		
		OSV – organizační dovednosti a řešení problémů
		SV, ČJ
		
		OSV – Sociální komunikace
		MDV – vliv a role médií
		SV, ČJ

velká obchodní centra - se aktivně účastní debaty na dané téma, obhajuje své názory, posuzuje a analyzuje názory druhých, uvádí klady a zápory, umí vhodně spojit a navázat myšlenky či věty daného projevu, pomocí předpon a přípon tvoří antonyma, adjektiva či substantiva, dokáže utvořit souvětí s různými typy vedlejších vět, částečně ovládá jazyk médií, seznamuje se s programy televizí ve Španělsku - vypráví příběhy, pohádky a události za použití minulých časů (složený minulý čas, jednoduchý minulý čas, složený předminulý čas, minulý vyprávěcí čas), seznamuje se s osobou a dílem Pedro Almodóvara a biografií Gabriela García Márqueze	• Slovní zásoba: • Inzeráty, ucházení se o práci • Společenský život, způsoby oblékání, popis • Slavnosti a svátky ve španělsky mluvícím světě / Česká Republika • Zařízení a vybavení bytu – rekonstrukce • V obchodě – slevy, nabídky, typy platby • Vyjádření postoje a názoru • Volný čas, programy kulturních zařízení • Debata a diskuse, jazyk médií • Příběhy a pohádky	*ČJ*

5.4 Společenské vědy

Vyučovací předmět **Společenské vědy** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** ze vzdělávacího oboru **Občanský a společenskovědní základ z RVP pro gymnázia.** Zároveň tento předmět integruje vzdělávací oblast a vzdělávací obor **Člověk a svět práce,** dále pak ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** vybrané kapitoly učiva vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví. (**Jedná se o všechna témata psychologické a sociologické povahy. Témata vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, která nejsou začleněna do předmětu Humanitní vědy, jsou konrétně uvedena v charakteristice jiných předmětů, které tato témata začleňují.)

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů **průřezových témat**, které jsou integrovány do jednotlivých částí učiva. Konkrétní náměty tematických okruhů se opakují a aktualizují, proto jsou obecně uvedeny na tomto místě:

- **Osobnostní a sociální výchova**: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, sociální komunikace, morálka všedního dne, spolupráce a soutěž
- jak rozumím sobě, vlastnímu tělesnému, psychickému a sociálnímu vývoji, jak jsem schopen vnímat se pozitivně, jaká/jaký chci být a proč, jak se obvykle chovám,
- můj vztah k lidem,
- jak rozvíjet zdravý a bezpečný životní styl, jak být připraven na životní změny, já a moje sociální role nynější i budoucí (žák, občan, rodič apod.),
- reflexe sebeovládání – mapování situací, kdy užívám svou vůli, péče o sebe sama, předcházení zátěžovým situacím, stresům atd., celková péče o vlastní zdraví,
- komunikační dovednosti , kde vyhledávat informace a profesionální poradenství,
- jak se ovládám v situacích řešení problémů, jak a kdy činím ve svém životě rozhodnutí a důležité volby,
- lidská komunikace a jak jí rozumím, dovednosti spojené s kvalitní komunikací ,
- mé hodnotové žebříčky, jak hodnotím morálku vlastního jednání a jak rozlišuji mezi dobrem a zlem ve svém životě, já a sociální a morální dilemata doby, v níž žiji,
- které mé osobnostní předpoklady jsou výhodné a naopak nevýhodné pro situace spolupráce a které pro situace soutěžení, konkurence atd.,
- jak jsem schopen přijímat názory druhých lidí jako možná východiska pro svůj další rozvoj, jak fungovat jako člen skupiny a komunity.

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**: globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, mezinárodní rozvojová spolupráce, žijeme v Evropě, vzdělávání v Evropě a ve světě
- teoretická základna pojmu globalizace: jak se promítají vývojové procesy současného světa do každodenního společenského života, do života každého člověka, ekonomický rozvoj a globalizace: soubor procesů vedoucích k propojování výrobců a spotřebyv celosvětovém měřítku se sociálními a politickými dopady: internacionalizace

světového hospodářství – národní státy, nadnárodní společnosti, globální trh a spotřeba,
- nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, světový populační vývoj, mezinárodní migrace a migrační politika, azylové a hnutí,
- vzdělání v globálním kontextu: nerovnosti v oblasti vzdělávání,
- nerovnost mezi muži a ženami v globálním kontextu, problematika genderu,
- lidská práva v tzv. rozděleném světě: občanská, politická, ekonomická, sociální, kulturní; dětská práva,
- organizace zabývající se lidskými právy,
- mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: světové finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN,
- Evropská unie, společné politiky a instituce EU; Česká republika v Evropské unii, další významné evropské instituce a organizace,
- vzdělávací politika EU a její projekce do vzdělávacího systému v ČR, vzdělávací programy EU a možnosti účasti v nich,
- podmínky a možnosti studia v zahraničí.

- **Multikulturní výchova**: základní problémy sociokulturních rozdílů
- modely soužití různých sociokulturních skupin, co je podstata multikulturalismu, které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické),
- které příčiny způsobují etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního
  napětí (interkulturní konflikt) a jak jí předcházet, jaké postoje a jednání provázejí xenofobii, rasismus, intoleranci a extremismus.

- **Mediální výchova**: média a mediální produkce, účinky mediální produkce a vliv médií, role médií v moderních dějinách
- rozbor školní produkce z hlediska dodržování dohodnutých zásad a pravidel,
- rozbor aktuálního zpravodajství, kritéria pro výběr zpráv (důležitost pro život, aktuálnost, negativita,
- blízkost, jednoduchost, jednoznačnost, přítomnost prominentní osoby, možnost trvání v čase),
- vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti),
- hodnoty a životní styly nabízené/nenabízené mediálními produkty,
- vlivy celospolečenské a kulturní,
- co to je masová společnost (masová kultura, masová komunikace).

Výuka předmětu navazuje na znalosti a dovednosti žáků ZŠ, upevňuje, prohlubuje a rozšiřuje je na vyšší středoškolské úrovni. Cílem předmětu je vybavit studenta znalostmi a dovednostmi nutnými pro plnohodnotný osobní a společenský život, pro aktivní občanský život, pro orientaci na trhu práce a v ekonomice jako celku, pro uplatňování svých práv a zároveň pro jejich obhajobu v případě nutnosti, pro porozumění jinakosti lidí z důvodů odlišných náboženských či filozofických postojů.

Vzdělávací obsah předmětu **Společenské vědy** je realizován v 1. až 4. ročníku čtyřletého gymnázia. **Časová dotace** předmětu činí v těchto ročnících celkem 8 hodin, předmět je vyučován v každém ročníku **2 hodiny týdně**.

Vyučovací předmět **Společenské vědy** je vyučován podle konkrétního rozvrhu v kmenových třídách. Pro realizaci některých tematických celků a projektů jsou využívány také odborné učebny výpočetní techniky a informačního centra a multimediální technika.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

Učitel

- hledá se žáky pro ně nejvhodnější styl učení a zároveň je systematicky vede k plánování a organizování vlastního učení;
- prakticky společně se žáky využívá nejmodernější zdroje informací;
- nabádá žáky k sebehodnocení a k přijímání kritiky a rad ze strany druhých.

Kompetence k řešení problémů:

Učitel

- vede žáky k rozpoznání problému a jeho analýze;
- motivuje žáka k vytváření hypotéz a k jejich verifikaci;
- vybízí žáka ke kritické interpretaci získaných poznatků a k formulaci a obhajobě závěrů.

Kompetence komunikativní:

Učitel

- motivuje žáka k dodržování pravidel slušné komunikace, vyhýbání se slovní agresi;
- rozvíjí u žáků schopnost naslouchat druhému;
- zařazuje do výuky takové metody práce, které rozvíjí dovednosti prezentační – ústní i písemné;
- nabízí žákům prostor pro využití informačních a komunikačních technologií.

Kompetence sociální a personální:

Učitel

- podporuje u žáka sebepoznávací aktivity;
- klade důraz na vzájemné respektování se;
- vede žáka k rozvíjení schopnosti přizpůsobit se aktuálně změněným podmínkám a k nalezení řešení v obtížné situaci.

Kompetence občanská:

Učitel:

- nabádá žáka k porovnávání svých zájmů se zájmem celku;
- klade důraz na to, aby si žák osvojil znalost svých práv a soustavně mu připomíná jeho povinnosti;
- motivuje žáka k pozitivnímu vztahu k lidem i ke svému společenskému a přírodnímu okolí.

Kompetence k podnikavosti:

Učitel

- spolupracuje se žákem na hledání jeho profesního zaměření;
- vytváří podmínky k iniciativnosti žáků v tvořivém a inovačním přístupu k probíraným tématům;
- diskutuje se žáky o podnikání, podnikatelských záměrech a možnostech realizace.

MGSZŠVOŠZV

Vyučovací předmět: Společenské vědy

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • objasní podstatu psychologické vědy, její klasifikaci • objasní institucionální možnosti psychologické pomoci nejen v krizových situacích • vysvětlí podstatu lidské psychiky • posoudí dosavadní vlastní duševní hygienu z hlediska nově získaných poznatků • ilustruje vhodné způsoby řešení náročných situací • zmapuje vlastní stresové momenty a usiluje o jejich minimalizaci, zvládá nové relaxační techniky • porovná vlastní dosavadní metody učení s doporučovanými efektivními postupy • projevuje odolnost vůči výzvám k sebedestruktivnímu chování • uplatní zásady společenského chování v praktickém životě • využívá získané poznatky při sebepoznávání • vysvětlí, co může ovlivňovat vnímání a poznávání	• **Psychologie** - definice, systém psychologických oborů • Psychologické poradenství, instituce • Podstata lidské psychiky – vědomí, podvědomí • Zásady duševní hygieny, psychohygiena v dlouhodobé zátěžové situaci • Náročné životní situace, problematika rozhodování • Stres, frustrace – způsoby zvládání, důsledky stresu v oblasti fyzického, duševního a sociálního zdraví • Učení – metody, nutnost celoživotního vzdělávání • Autodestruktivní závislosti, kriminalita s tím související • Etická výchova • Psychické jevy – **obecná psychologie** - procesy, stavy, vlastnosti (vnímání, představy, myšlení, paměť, city, pozornost – sebereflexe, kontrola emocí); psychické vlastnosti podrobně u psychologie osobnosti • Společenská podstata člověka (**sociální**	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – toto téma se **prolíná celou výukou psychologie** OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – morálka všedního dne *Biologie, Chemie* OSV – morálka všedního dne OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů OSV – sociální komunikace OSV – spolupráce a soutěž *Český jazyk* OSV – morálka všedního dne

• uvědomí si vhodné způsoby komunikace • usiluje o konstruktivní řešení problémových situací v mezilidských vztazích • zvažuje různé aspekty a důsledky konfliktního chování • uvědomí si základní biosociální determinaci chování a prožívání každé osobnosti • objasní příčiny rozdílného chování lidí, uvede faktory ovlivňující prožívání, chování • porovná osobvnost v jednotlivých fázích života, charakterizuje jednotlivé etapy • posoudí změny vlastního chování v komparaci s předchozí vývojovou etapou • utvoří si vlastní hodnotovou hierarchii, a to i v kontextu potenciálních partnerských vztahů	**psychologie)** - proces socializace Komunikace, metody efektivní komunikace • Problémy v mezilidských vztazích – rozvoj sociálních dovedností (otevřenost, vyjednávání, obhajoba vlastních názorů, odmítání nehumánních postojů) • **Psychologie osobnosti** – charakteristika osobnosti, typologie. Vlastnosti motivační, výkonové, seberegulační, dynamické, charakterové. • **Ontogeneze** – charakteristika jednotlivých etap – formování osobnosti • Změny v období adolescence – tělesné, duševní a společenské, hledání osobní identity, orientace na budoucnost, hledání partnera, hlubší citové vztahy • Modely sociálního chování v intimních vztazích, partnerském a sexuálním životě(otevřenost, tolerance, respekt, empatie, trpělivost, zodpovědnost, sebepoznání, sebeúcta)	OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů *Biologie* OSV – morálka všedního dne OSV – morálka všedního dne OSV – spolupráce a soutěž OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

• zdůvodní nutnost vstřícného jednání a důležitost adaptace v partnerském kontext		

<u>Vyučovací předmět: Společenské vědy</u>

Ročník: druhý Roční hodinová dotace: 72 hod

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
● respektuje kulturní odlišnosti a rozdíly v projevu příslušníků různých sociálních skupin, na příkladech doloží, k jakým důsledkům mohou vést předsudky ● objasní, jaký význam má sociální kontrola ve skupině a ve větších sociálních celcích	<u>Člověk ve společnosti (sociologie)</u> ● Sociální struktura společnosti – sociální útvary, společenské instituce, sociální nerovnost, sociální mobilita, jedinec ve skupině (vztahy, role, normy chování)	OSV – sociální komunikace EGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů (p) MKV – psychosociální aspekty interkulturality MKV – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci
● korektně a citlivě řeší problémy založené na mezilidských vztazích ● posoudí hodnoty, které mladým lidem usnadňují vstup do samostatného života, partnerských vztahů, manželství a rodičovství, a usiluje ve svém životě o jejich naplňování ● projevuje etické a morální postoje	● Vztahy v rodině ● Mezigenerační soužití ● Pomoc nemocným a handicapovaným lidem ● Partnerské vztahy ● Manželství ● Rodičovství ● Neúplná rodina ● Náhradní rodinná péče a její formy ● Ústavní péče	mezi lidmi z různého kulturního prostředí *Dějepis* OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – sociální komunikace OSV – morálka všedního dne OSV – spolupráce a soutěž OSV – seberegulace, organizační schopnosti a efektivní řešení problémů

k ochraně matky a dítěte	● Rizika spojená s volbou životního partnera ● Krizové situace v rodině	OSV – sociální komunikace OSV – spolupráce a soutěž OSV – morálka všedního dne
● posoudí úlohu sociálních změn v individuálním i společenském vývoji, rozlišuje změny konstruktivní a destruktivní ● objasní podstatu některých sociálních problémů současnosti a popíše možné dopady sociálně-patologického chování na jedince a společnost	● Sociální fenomény a procesy – rodina, práce, masmédia, životní prostředí, sociální deviace, sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)	OSV – seberegulace, organizační schopnosti a efektivní řešení problémů MKV – základní problémy sociokulturních rozdílů MKV – psychosociální aspekty interkulturality MKV – vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí EV – člověk a životní prostředí
● uvede důsledky porušování paragrafů trestního zákona souvisejících se sexuálně motivovanou kriminalitou, skrytými formami individuálního násilí a vyvozuje z nich osobní zodpovědnost ● rozhoduje podle osvojených modelů chování a konkrétní situace o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	● Sexuálně motivovaná kriminalita – pornografie, pedofile, dětská prostituce, obchod se ženami ● Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání – šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti (CAN)	MDV – média a mediální produkce MDV – účinky mediální produkce a vliv médií MDV – role médií v moderních dějinách OSV – seberegulace, organizační schopnosti a efektivní řešení problémů OSV – sociální komunikace OSV – morálka všedního dne MDV – účinky mediální produkce a vliv médií
● rozlišuje a porovnává historické i současné typy států (forem vlády) ● vymezí, jakou funkci plní ve státě	<u>Občan ve státě (politologie)</u> ● Stát – znaky a funkce, formy státu, právní stát, Ústava ČR – přehled základních ustanovení	EGS – žijeme v Evropě (p)

ústava a které oblasti života upravuje ● objasní, proč je státní moc v ČR rozdělena na tři nezávislé složky, rozlišuje a porovnává funkce a úkoly orgánů státní moci ČR		*Dějepis*
● vyloží podstatu demokracie, odliší ji od nedemokratických forem řízení sociálních skupin a státu, porovná postavení občana v demokratickém a totalitním státě ● uvede příklady, jak může občan ovlivňovat společenské dění v obci a ve státě a jakým způsobem může přispívat k řešení záležitostí týkajících se veřejného zájmu ● vyloží podstatu komunálních a parlamentních voleb, na příkladech ilustruje možné formy	● Demokracie – principy a podoby, občanská práva a povinnosti, podstata občanské společnosti, její instituce, politické subjekty, politický život ve státě, volby, volební systémy, úřady	OSV – sociální komunikace OSV – morálka všedního dne OSV – spolupráce a soutěž EGS – žijeme v Evropě *Dějepis, Zeměpis*
aktivní participace občanů v životě obce či širších společenstvích ● uvede okruhy problémů, s nimiž se může občan obracet na jednotlivé státní instituce, zvládá komunikaci ve styku s úřady ● uvede příklady projevů korupce, analyzuje její příčiny a domýšlí její možné důsledky	● Lidská práva – zakotvení lidských práv v dokumentech, porušování a ochrana lidských práv, funkce ombudsmana	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti OSV – morálka všedního dne EGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky – humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce *Dějepis* OSV – spolupráce a soutěž

● obhajuje svá lidská práva, respektuje lidská druhých lidí a uvážlivě vystupuje proti jejich porušování ● objasní podstatu a význam politického pluralismu pro život ve státě, uvede příklady politického extremismu a objasní, v čem spočívá nebezpečí ideologií ● rozlišuje složky politického spektra, porovnává přístupy vybraných politických seskupení k řešení různých otázek a problémů každodenního života občanů	● Ideologie – znaky a funkce, přehled vybraných ideologií	*Dějepis*

Vyučovací předmět: Společenské vědy

Ročník: třetí

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: • Vysvětlí základní ekonomické pojmy • Na základě konkrétní a aktuální situace ve společnosti objasní mechanismy fungování trhu • Popíše nedokonalosti tržního mechanismu • Zdůvodní důvody kolísání cen zboží či pracovní síly na trhu podle vývoje nabídky a poptávky • Registruje a zhodnotí běžné cenové triky a klamavé nabídky • Popíše a posoudí ekonomické problémy	**Základní ekonomické pojmy** • Typy ekonomik, ekonomický cyklus, tržní mechanismus, nabídka, poptávka, tvorba ceny, globální ekonomické otázky	EGS – žijeme v Evropě EGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky
• Definuje chování ekonomických subjektů • Rozliší a porovná praktické využití jednotlivých forem podnikání • Posoudí, která forma podnikání je v konkrétní situaci nejvýhodnější • Vysvětlí, jak postupovat při zakládání vlastní podnikatelské činnosti • Vysvětlí, jak zažádat o živnostenské oprávnění • Porovná výhody a rizika podnikání v porovnání se zaměstnáním	**Ekonomické subjekty** • právní formy podnikání, základní právní normy týkající se podnikání	
	Marketing • marketing a public relations, reklama, reklamní agentury	MDV – média a mediální produkce MDV – účinky mediální produkce a vliv médií

• Analyzuje skrytý obsah reklamy • Zdůvodní svůj názor na faktory ovlivňující úspěch výrobku na trhu • Objasní základní principy fungování systému příjmů a výdajů státu • Rozlišuje základní typy daní a určí, na které jeho činnosti se zdaňovací povinnost vztahuje • Uvede, jakým způsobem podá přiznání k dani z příjmu fyzických osob • Na základě aktuálních mediálních informací zhodnotí vliv nejdůležitějších ekonomických ukazatelů (inflace, úroveň HDP, míra nezaměstnanosti) na změny v životní úrovni občanů • Vysvětlí podstatu inflace a její důsledky; rozliší typy inflace; uvede příklady, jak se důsledkům inflace bránit • Zjistí výši daní, sociálního a zdravotního pojištění, životního minima,důchodů • Vysvětlí funkci podpory v nezaměstnanosti, objasní funkci úřadů práce a personálních agentur • Vyhledá informace o zaměstnání a rekvalifikaci	**<u>Fiskální politika</u>** • Státní rozpočet, daňová soustava **<u>Monetární politika ČNB</u>** • Inflace, kurs měny, zahraniční platební bilance, HDP **<u>Sociální politika</u>** • Důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum, nezaměstnanost, státní politika zaměstnanosti **<u>Peníze</u>** • Funkce peněz, formy platebního styku	MDV – média a mediální produkce EGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS – vzdělávání v Evropě a ve světě *Dějepis*

• Popíše vznik a vývoj peněz • Využívá nejběžnější platební nástroje • Objasní směnu peněz za použití kursovního lístku • Využívá způsoby bezhotovostního platebního styku • Popíše možnosti investic do cenných papírů; uvede druhy cenných papírů • Vysvětlí principy vývoje ceny akcií	v tuzemské i zahraniční měně, cenné papíry, akcie, burza	
• Specifikuje pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje domácnosti • Sestaví rozpočet domácnosti a objasní, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti • Uvede, jak uplatňovat práva spotřebitele	**<u>Hospodaření domácnosti</u>** • Rozpočet domácnosti, typy rozpočtu a jejich rozdíly, tok peněz v domácnosti • spotřební výdaje, práva spotřebitele, předpisy na ochranu spotřebitele	*Matematika*
• Určí způsoby, jak využít volné finanční prostředky, navrhne nejvýhodnější produkt pro investování volných finančních prostředků a odůvodní svou volbu • Rozhodne o nejvýhodnějším úvěrovém a pojistném produktu s ohledem na své potřeby, zdůvodní svou volbu • Posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení • Popíše způsoby stanovení úrokových	**<u>Finanční produkty</u>** • Způsoby využití přebytku finančních prostředků, spořicí a investiční produkty, další způsoby investování peněz • řešení nedostatku finančních prostředků, úvěrové produkty, leasing • úrokové sazby, RPSN; pojištění	

sazeb • Objasní funkci ČNB a její vliv na činnost komerčních bank • Popíše moderní formy bankovních služeb • Objasní odlišnost mezi morálními a právními normami • Vysvětlí odlišnost postihu při porušení morálky a práva • Odůvodní účel sankcí při porušení právní normy • Ocení nutnost respektování platných právních norem ve svém jednání • Určí, které státní orgány vydávají právní předpisy i jak a kde je uveřejňují • Popíše proces tvorby zákonů • Rozliší fyzickou a právnickou osobu, uvede jejich příklady • Objasní podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů (vlastnictví, pracovní poměr, manželství) • Definuje práva a povinnosti účastníků těchto právních vztahů • Rozlišuje a specifikuje jednotlivá právní odvětví, definuje právní systém • Rozlišuje různé typy smluv • Na příkladu vysvětlí možné důsledky	**<u>Bankovní soustava</u>** • ČNB a komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovnictví **<u>Právo a spravedlnost</u>** • Smysl a účel práva, morálka a právo **<u>Právo v každodenním životě</u>** • Právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům • Právní řád ČR – uspořádání, descendenční teorie • Systém právních odvětví, druhy právních norem • Smlouvy – jejich význam a obsah, všeobecné podmínky smluv	OSV – morálka všedního dne

neznalosti smlouvy, včetně jejích všeobecných podmínek • Určí, jaké případy se řeší v občanském soudním řízení a jaké v trestním řízení • Rozlišuje náplň činnosti základních orgánů právní ochrany • Definuje příklady právních problémů, se kterými se mohou občané obrátit na jednotlivé právní instituce • Objasní rozdíl mezi trestným činem a přestupkem • Vymezí podmínky trestní postižitelnosti občanů • Popíše průběh trestního řízení a úlohu orgánů činných v trestním řízení • Uvede příklady postihů trestné činnosti	**<u>Orgány právní ochrany</u>** • Funkce a úkoly, právnické profese • Účel a průběh občanského soudního řízení • Orgány činné v trestním řízení, jejich úkoly • Systém právního poradenství, činnost a úkoly občanských poraden	OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
• Definuje postup, jak uzavřít pracovní smlouvu a podat výpověď • Popíše svá pracovní práva, vyžaduje jejich respektování od ostatních, respektuje své pracovní povinnosti • Reprodukuje základní předpisy pracovního řádu • Objasní funkci odborů	**<u>Pracovní právo</u>** • Právní podmínky vzniku, změny a zániku pracovního poměru (pracovní smlouva, zkušební doba, výpověď, odstupné) • Práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů (pracovní doba, pracovní neschopnost, mzda, minimální mzda, odměny), odbory	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti EV – Člověk a životní prostředí
• Volí bezpečné pracovní postupy šetrné k životnímu prostředí, používá adekvátní pracovní pomůcky	**<u>Bezpečnost práce</u>** • Zásady bezpečnosti práce, ekologická hlediska práce, pracovní úraz a odškodnění	OSV – sociální komunikace OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

• Chová se poučeně a adekvátně situaci v případě pracovního úrazu • Kriticky posoudí své zdravotní, osobnostní a kvalifikační předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace • Zhodnotí profesní a vzdělávací nabídku vztahující se k jeho profesní volbě a kariéře • Vhodně prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru nebo konkurzu • Vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu i ve zvolené profesi • Posoudí profesní poptávku na českém i evropském trhu práce a pružně na ni reaguje dalším vzděláváním • Zhodnotí význam práce pro psychické zdraví člověka • Objasní důležitost vyváženého pracovního rozvrhu s ohledem na své osobní vztahy	**<u>Profesní volba (realizuje kariérový poradce školy)</u>** • Práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese (profesní a vzdělávací nabídka), přijímací pohovor a výběrové řízení (společenské jednání, komunikační dovednosti, asertivní jednání, empatie), pracovní úspěšnost a kariérní růst; dobrovolnictví jako příležitost k rozvíjení pracovních zkušeností **<u>Mezinárodní trh práce</u>** • Nabídka a poptávka po pracovních místech, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby, pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu, profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání **<u>Osobní management</u>** • Plánování osobní práce, time management, zaměstnání a mezilidské vztahy, zaměstnání a rodina, workholismus **<u>Evropská integrace</u>** • Podstata a význam	OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti EGS – vzdělávání v Evropě a ve světě EGS – globalizační a rozvojové procesy OSV – seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů EGS – globalizační a rozvojové procesy EGS – žijeme v Evropě EGS – humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce EGS – globalizační a rozvojové procesy

• Objasní důvody a význam evropské integrace • Popíše proces integrace • Zhodnotí vliv začlenění států do EU na každodenní život občanů • Popíše situace, kdy mohou fyzické i právnické osoby uplatňovat svá práva v rámci EU • Rozlišuje funkce orgánů EU a určí příklady jejich činnosti • Objasní důvody, význam a výhody existence mezinárodní spolupráce a mezinárodních organizací • Popíše účel a náplň činnosti důležitých mezinárodních organizací • Posoudí projevy globalizace • Uvede příklady globálních problémů současnosti • Specifikuje příčiny globálních problémů • Popíše možné důsledky globálníchprob.	• Evropská unie – význam • Proces integrace • Orgány EU • Jednotná evropská měna **<u>Mezinárodní spolupráce</u>** • Důvody, význam a výhody • Významné mezinárodní organizace a společenství – RE, NATO, OSN, jejich účel a náplň činnosti **<u>Proces globalizace</u>** • Příčiny, projevy, důsledky • Globální problémy	EGS – globální problémy, jejich příčiny a důsledky P *Zeměpis*

Vyučovací předmět: Společenské vědy

Ročník: čtvrtý

Roční hodinová dotace: 56 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • Objasní podstatu filozofického tázání • porovná východiska filozofie • uvede vzájemný vztah mezi filozofií a mýtem,náboženstvím,vědami,ideologií a uměním • vyjádří vlastními slovy pochopení významu filozofie pro život jednotlivce • bude diskutovat o základních filozofických problémech	• **Filozofie jako věda** • základní filozofické problémy • základní filozofické obory • vztah filozofie a mýtu,náboženství,ideologie,vědy a umění • Význam filozofie pro život člověka	OSV – soc. komunikace *Dějepis* *ČJ*
Žák • charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry • uvede jejich klíčové představitele • vyjádří vlastními slovy základní fil.otázky,kterými se zabývali filozofové v jednotlivých obdobích vývoje antické filozofie • porovná jejich rozlišná řešení	• **Dějiny antické filozofie** – předsokratovské období • Platón • Aristoteles • Filozofie v období helénismu	OSV – poznání a rozvoj vlastní osobnosti *Dějepis* *ČJ* OSV – morálka všedního dne EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – vzdělávání v Evropě a ve světě
Žák • vysvětlí příčiny nástupu křesťanství • definuje rysy křesťanství • umí rozlišit pojmy víra, náboženství, církev • rozliší postatu křesťanství a církevní filozofie • kriticky zhodnotí jejich vzájemné	• **Počátky křesťanství** • Středověká církevní filozofie a její představitelé • Přírodní vědy v období renesance a jejich vliv na filozofické myšlení	*Dějepis* Výtvarná výchova *ČJ*

ovlivňování v procesu vývoje středověké filozofie • zdůvodní nástup renesančního životního přístupu • shrne základní příčiny a význam nového pohledu na svět a život člověka pro rozvoj filozofického myšlení		EGS – žijeme v Evropě EV – člověk a životní prostředí *Dějepis* *ČJ*
Žák • charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry novověku • bude umět specifikovat základní rozdíly v přístupu člověka k možnostem lidského poznání • zhodnotí význam vědeckého rozvoje poznání, nástup nových technických objevů pro běžný ,praktický život, rozvoj lidského myšlení, ale i jejich možná rizika pro další vývoj společnosti • zhodnotí význam myšlenek osvícenství pro politický a společenský vývoj v Evropě	• **Období novověké filozofie** • Střet senzualismu a racionalismu,“očista věd“ • Mechanický materialismus • Hlavní osobnosti vědy a filozofie tohoto období • Osvícenství ve Francii –hlavní představitelé,průlomové změny v chápání vztahu člověk – stát, občanské svobody,politická práva	OSV – poznání a rozvoj vlastní osobnosti -- morálka všedního dne *Dějepis* *ČJ*
Žák • posoudí společenské a politické změny,ke kterým dochází v 19.stol.v Evropě, a na jejich základě • charakterizuje základní rysy filozofických směrů tohoto období • uvede klíčové představitele • zamyslí se nad lidským jednáním z hlediska etických norem a svědomí	• **Filozofie 19.století** • Německá klasická filozofie • Marxismus • Iracionalisté • Pozitivismus • Pragmatismus	OVS – sociální komunikace EGS – globalizační a rozvojové procesy

jednotlivce • eticky a věcně správně argumentuje v diskusi Žák • Charakterizuje a rozliší základní filozofické směry tohoto období • Přiřadí k nim hlavní představitele • Tolerantně přistupuje k argumentaci druhých,ale zároveň ji umí kriticky zhodnotit • V diskusi vyjádří vlastní názor na vybraná filozofická témata Žák • Rozlišuje významné náboženské systémy • Rozezná projevy náboženské a názorové nesnášitelnosti • Uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům,rozpozná manipulativní argumentaci	• **Vybrané filozofické směry 20.století** • **Světová náboženství** • Křesťanství • Islám • Buddhismus • Judaismus • Církev,sekta,náboženský fundamentalismus	EGS – žijeme v Evropě

5.5 Dějepis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Dějepis vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** a odpovídá obsahu vzdělávacího oboru **Dějepis** RVP G.

Vzdělávání vede k tomu, aby si studenti osvojili souvislosti o konání člověka v minulosti, o kořenech a také důsledcích událostí, jevů, procesů, vzorců jednání, tradicích, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a projevují se ve světě, v němž žijeme.Výuka směřuje k pochopení toho, jak je minulost včleněna do kulturního, sociálního i politického prostředí dneška a jak může působit v budoucnosti.Významně se uplatňuje zřetel k hodnotám evropské civilizace. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Žáci získávají z dostupných zdrojů informace o historických skutečnostech, orientují se v historickém čase a prostoru, komunikují a prezentují výsledky své práce.Důležitá je práce s informačními médii.

Učivo vzdělávacího předmětu Dějepis bylo rozčleněno od prvního do třetího ročníku na základě respektování chronologického hlediska. Některé tematické celky (např. z dějin umění) umožňují navázání mezipředmětových vztahů a kooperaci s dalšími předměty (např. hudební, výtvarnou a literární výchovou). Propojení s jinými předměty je přínosné především v tom, že tyto předměty nahlížejí na daný historický jev, událost či osobnost pod svým specifickým úhlem.

Vzdělávací obsah předmětu Dějepis vymezeného RVP je realizován v prvním až třetím ročníku gymnázia.

Časová dotace předmětu v těchto ročnících činí 6 hodin, přičemž předmět je vyučován **v každém ročníku 2 hodiny týdně**.

Předmět Dějepis je vyučován dle konkrétního rozvrhu v dějepisné učebně či kmenových třídách.K doplnění a rozšíření učiva jsou v rámci exkurzních dnů organizovány návštěvy historických objektů, muzeí a památníků.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- vede studenta k efektivnímu učení vhodným výběrem způsobů a metod (rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických faktů, pochopení souvislostí společenských jevů a událostí);
- podporuje u studenta vyhledávání a třídění informací na základě pochopení, propojení a systematizace;
- k efektivnímu učení (osvojení si práce se slovníky, encyklopediemi a dalšími informačními zdroji).

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade důraz na kritické myšlení a schopnost obhájit svá rozhodnutí (porovnávání společenských jevů a procesů v naší zemi s obdobnými jevy a procesy v jiných zemích,

hledání paralel mezi současnými a minulými událostmi, subjektivní pohled na některé kontroverzní etapy dějin – např. únorový převrat 1948, listopadová revoluce 1989 apod.);
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, zobecnění.

Kompetence komunikativní
Učitel
- vede studenta k formulování svých myšlenek výstižně, souvisle a v logickém sledu (uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, názorů a k obhajobě svých postojů);
- podporuje u studenta porozumění různým textům a záznamům, obrazovým a jiným informačním prostředkům (využívá verbálních i neverbálních textů jako zdroje informací o historických událostech).

Kompetence sociální a personální
Učitel
- zařazuje diskuse v malých skupinách i k debatě celé třídy, vede studenta k respektování různých hledisek i pohledů jiných lidí (rozvíjení úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům, podporování respektu ke kulturním a jiným odlišnostem);
- posiluje sebedůvěru studenta a jeho samostatný rozvoj.

Kompetenci občanská
Učitel
- klade důraz na respektování, ochranu a oceňování našich kulturních tradic a historického dědictví, na pozitivní vztah k uměleckým dílům (rozvíjení zájmů o minulost vlastního národa i jiných národů, upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře);
- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti studentů.

Kompetence k podnikavosti
Učitel
- vede studenty k zodpovědnému rozhodování o dalším vzdělávání a profesní orientaci;
- podporuje rozvoj morálního a odborného potenciálu a jeho využití v profesním životě;
- klade důraz na získávání a kritické vyhodnocování informací o vzdělávacích a pracovních příležitostech;
- motivuje k dosahování stanovených cílů, k průběžnému kritickému hodnocení dosažených výsledků a dokončení započaté aktivity.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů **průřezových témat**, které jsou integrovány do jednotlivých částí učiva. Konkrétní náměty tematických okruhů se opakují a aktualizují, proto jsou obecně uvedeny na tomto místě:

- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: globalizační a rozvojové procesy, mezinárodní rozvojová spolupráce, žijeme v Evropě
- historické přístupy k procesům globalizace, prolínání světových kultur, etnické, náboženské a kulturní konflikty jako důsledek globalizace,
- historické kořeny rozvojové spolupráce: kolonialismus, dekolonizace, studená válka.

- Mediální výchova: role médií v moderních dějinách

- Multikulturní výchova: základní problémy sociokulturních rozdílů
- které příčiny způsobují imigraci (historické, sociální, ekonomické), etnickou, náboženskou a jinou nesnášenlivost jako možný zdroj mezinárodního napětí (interkulturní konflikt) a jak jí předcházet.

MGSZŠVOŠZV

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• Vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti. • Zařadí časově a prostorově hlavní archeologické kultury pravěku. • Objasní ve shodě s aktuálními vědeckými poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku; charakterizuje pojem archeologická kultura. • Zdůvodní civilizační přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství jako základních fenoménů, z nichž vyrůstá evropská civilizace. • Popíše určující procesy a události, uvede významné osobnosti starověkých dějin. • • Objasní židovství (vazbu mezi židovstvím a křesťanstvím) a další neevropské náboženské systémy.	**Pravěk.** Doba kamenná (paleolit, mezolit, neolit, eneolit), bronzová a železná. Neolitická revoluce. **Starověk.** Staroorientální státy (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína), antické Řecko, antický Řím. Mezopotámie, Egypt, Indie a Čína: kultura, náboženství, společnost, mentalita. Antická polis a její proměny: kultura, náboženství, společnost, mentalita. Helénistické středomoří: kultura, náboženství, společnost, mentalita. Izrael: kultura, náboženství, společnost,	*Biologie* *Zeměpis* EGS – žijeme v Evropě - reflexe evropských kulturních kořenů a hodnot MKV - základní problémy sociokulturních rozdílů *SV* *Český jazyk a literatura*

• Objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně středověkých států v Evropě; vysvětlí podstatu vztahu mezi světskou a církevní mocí v západním i východním kulturním okruhu i projevy vlivu náboženství a církve ve středověké společnosti. • Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích. • Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území. Vymezí specifika islámské oblasti.	mentalita. Antický Řím a jeho proměny (od polis k impériu): kultura, náboženství, společnost, mentalita. Archeologické kultury Čech a Moravy; keltské, germánské a slovanské osídlení českých zemí. Naše země a ostatní Evropa v době římské; civilizovanost a barbarství, limes romanus jako civilizační hranice. Počátky křesťanského náboženství; křesťanství a římská říše (koncily a konstituování dogmatu). Stěhování národů; romanizace a christianizace barbarů; zrození nové Evropy. **Středověk.** Křesťanství jako nové kulturní a společenské pojítko. Vzdělanost a umění středověké společnosti. Klášterní kultura; románské umění: architektura, výtvarné umění, literatura. Obraz světa v umění a teologii (sv. Augustin). Významní světci: ideály středověké společnosti	EGS – žijeme v Evropě - zasazení historického vývoje českých zemí do širších evropských souvislostí

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: druhý

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: • Definuje proměny hospodářského a politického uspořádání středověké společnosti 5. – 15. století a jeho specifické projevy ve vybraných státních celcích. • Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území. • Vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů, zejména pro jižní a východní Evropu. • Rozpozná nové filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány ve 14. – 17. století; zhodnotí jejich praktické dopady. • Porozumí důsledkům zámořských objevů, jež vedly k podstatným hospodářským i mocensko – politickým změnám. • Popíše základní rysy reformace a protireformace, vysvětlí důsledky pro další evropský i světový vývoj.	**Středověk.** Křížové výpravy. Rytířská kultura. Probuzení laika, kacířství., hereze a nástup městských řeholí. Židé a křesťanská společnost. Městská společnost, rozvoj řemesel a obchodu, urbanizace. Vrcholně středověká společnost: proměny státu a sociální struktury v Anglii, Francii, svaté říši římské, na Rusi a ve střední Evropě (včetně Čech). Husitství. Vzdělanost a umění středověké společnosti. Univerzitní vzdělanost. Věk katedrál, gotické umění: architektura, výtvarné umění, literatura. Obraz světa v umění a teologii (sv. Tomáš Akvinský).	*Český jazyk a literatura*

• Vymezí základní znaky stavovství a absolutismu; uvede konkrétní projevy v jednotlivých zemích a příklady střetů. • Posoudí postavení českého státu uvnitř habsburského soustátí a analyzuje jeho vnitřní sociální, politické a kulturní poměry. • Určí a zhodnotí hlavní myšlenky a principy osvícenství. • Vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, sociální a politické důsledky; rozpozná její ekologická rizika.	Mongolská a turecká expanze. **Počátky novověku.** Renesance a humanismus. Renesanční obraz světa v umění, filosofii a teologii. Zámořské plavby. Počátky kolonialismu. Reformace, barokní kultura, politika, náboženství. Konfesijní spory v Anglii, Francii, svaté říši římské, na Rusi a ve střední Evropě (včetně Čech); jejich odraz ve společnosti a kultuře; evropští Židé. Absolutismus a stavovství. Byrokratická a patrimoniální státní správa. Barokní kultura, politika, náboženství. Obraz světa v barokním umění: architektura, výtvarné umění, literatura. **Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti.** Osvícenství.	EGS – žijeme v Evropě - reflexe evropských kulturních kořenů a hodnot *VV* *Český jazyk a literatura* *SV* *Zeměpis*

	Obraz světa v osvícenské vědě, sekularizace. Rozvoj výroby a vědy, modern společnost.	EGS – globalizační a rozvojové procesy - důraz na reflexi globalizačních procesů

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: třetí

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• Rozpozná uplatnění hlavních myšlenek a principů osvícenství v revolucích 18. a 19. století. • Na konkrétních příkladech jednotlivých států demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení. • Posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede základní typy parlamentních státních systémů. • Charakterizuje proces modernizace; určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku	**Osvícenství, revoluce a idea svobody, modernizace společnosti.** Velké revoluce – francouzská revoluce 1789 – 1799, vznik USA, rok 1848. Revoluce a reforma (na cestě k občanské společnosti): modernizační změny v Holandsku, Anglii, USA, Francii, habsburské monarchii a v Rusku. Význam napoleonských válek pro Evropu 19. století: nástup nacionalismu, šíření myšlenek francouzské revoluce. Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kngresu Politické ideologie 19. století: konzervatismus, liberalismus, socialismus a nacionalismus. Židé v Evropě 18. a 19. st.	SV

rozdílného tempa modernizace. • Vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých společenských vrstev; vymezí místo utváření českého novodobého národa v tomto procesu včetně jeho specifických rysů. • Vysvětlí expanzivní záměry velmocí v okrajových částech Evropy a v mimoevropském světě, jež byly příčinou četných střetů a konfliktů daného období. • Charakterizuje dvě světové války, dokumentuje sociální, hospodářské a politické důsledky. • Uvede příčiny a projevy politického a mocenského obrazu světa, který byl určen vyčerpáním tradičních evropských velmocí, vzestupem USA a nastolením bolševické moci v Rusku.	Proměny kolonialismu v 18. a 19. století. Předpoklady a projevy imperiální (mocenské a koloniální) politiky velmocí; nástup Ruska jako evropské velmoci; USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení do I. světové války. Evropa v krizi: masová demokracie, krize věd, rozklad tradičních hodnot, sekularizace a ateizace, mediální obraz světa. Utváření novodobých národních společností (zejména české, slovenské, německé, italské); emancipační hnutí sociálních skupin. Proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. století. Vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. světové války, mimoevropská ohniska koloniálních konfliktů. **Moderní doba, situace v letech 1914 – 1945.** První světová válka, české země v době první světové války, I. odboj. Rozpad habsburské monarchie a jeho důsledky. Versailleský systém a jeho vnitřní rozpory. Vznik Československa, ČSR v meziválečném	SV EGS – žijeme v Evropě - důraz na reflexi kulturních odlišností jednotlivých evropských národů .

• Vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a dovede je srovnat se • zásadami demokracie; objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potenciálních obětí jim čelit. • Vysvětlí souvislost mezi světovou hospodářskou krizí a vyhrocením politických problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil • Popíše a zhodnotí životní způsob v moderní evropské společnosti, zhodnotí význam masové kultury. • Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská seskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty. • Vysvětlí základní problémy vnitřního vývoje zemí západního a východního bloku; zejména se zaměří na pochopení vnitřního vývoje a vzájemných vztahů supervelmocí USA, SSSR a na situaci ve střední Evropě a v naší zemi. • Porovná a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích.	období. Revoluce v Rusku, upevňování bolševické moci. Moderní svět: náboženství, kultura, společnost, mentalita.Totalitní ideologie: nacismus a komunismus. Evropa a svět ve 20. a 30. letech, světová hospodářská krize ve světě i v ČSR, růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek. Mnichovská krize a její důsledky. Druhá světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust), Protektorát Čechy a Morava, II. odboj. Kultura 1. poloviny 20. století (zrod moderního umění, nástup masové kultury, sport). Soudobé dějiny. Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu). Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj; SSSR jako světová velmoc; RVHP, Varšavská smlouva.Totalitní společnost: náboženství, kultura, společnost, mentalita.	MDV – role médií v moderních dějinách - reflexe totalitních ideologí a politické kultury v demokracii

• Objasní hlavní problémy specifické cesty vývoje významných postkoloniálních rozvojových zemí; objasní význam islámské a některé další neevropské kultury v moderním světě. • Popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy na demokratických principech, vysvětlí lidská práva v souvislostí s evropskou kulturní tradicí; zná základní instituce sjednocující se Evropy, jejich úlohu a fungování. • Vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje.	Euroatlantická spolupráce a vývoj demokracie; USA jako světová velmoc. Životní podmínky na obou stranách „železné opony“ (každodenní život, kultura). Dekolonizace; „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě. Pád komunistických režimů a jeho důsledky; sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě. Vyrovnání se s totalitní minulostí; postkomunistická transformace. Globální problémy moderní společnosti.Postmoderní svět: náboženství, kultura, společnost, mentalita.	Český jazyk a literatura EGS – globalizační procesy EGS- humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce .EGS – žijeme v Evropě

5.6 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika vznikl ze vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** a obsahová náplň odpovídá oboru **Matematika a její aplikace**.
Předmět Matematika je vyučován **od prvního do třetího ročníku v celkové časové dotaci 16 hodin týdně** (1.roč. – 4 hod, 2.roč. – 4 hod, 3.roč. – 4 hod, 4. roč. – 4 hod). Součástí výuky v každém ročníku jsou 4 písemné kontrolní práce, ve čtvrtém ročníku 3 kontrolní práce. Ve třetím ročníku si studenti mohou zvolit dvouletý volitelný předmět Cvičení z matematiky a logiky (2 hod), Seminář z matematiky (4 hodiny) nebo Deskriptivní geometrii jako volitelný předmět ve třetím a čtvrtém ročníku. Matematika se vyučuje v kmenových třídách, žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů).
Matematika rozvíjí především logické myšlení a úsudek. Při řešení úloh jsou žáci vedeni k systematičnosti a vytrvalosti v hledání správných řešení, kontrole výsledků na základě přibližného odhadu. Žáci se mohou zúčastnit soutěží (matematický Klokan, Pythagoriáda, matematická olympiáda, korespondenční soutěž pořádaná Univerzitou Karlovou v Praze, Genius Logicus, Finanční matematika aj.).

Do Matematiky jsou zařazena tato **průřezová témata:** Osobnostní a sociální výchova – průběžné působení na rozvoj žákovy osobnosti při vhodných situacích vyplývajících z vyučovacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie
Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají tyto metody, postupy a formy práce:

Kompetence k učení

Učitel:

- do výuky zařazuje různé metody práce - rozhovor, skupinová práce, samostatná práce, řízená diskuze tak, aby student pod jeho vedením dokázal řešení příkladu vysvětlit ostatním žákům;
- zadává problémové úlohy, které student řeší z více hledisek, vyžaduje slovní komentář při řešení příkladů;
- zadává samostatné a skupinové práce, v nichž studenti sami, eventuálně ve skupince, hledají případné chyby;
- při řešení příkladů vyžaduje zápis pomocí vhodné matematické symboliky;
- zadává příklady, při kterých student sám efektivně využívá různé strategie a postupy při získávání nových poznatků, i při získávání výsledků;
- vede studenta k sebereflexi vlastního postupu při řešení úlohy.

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- při výkladu nového učiva a při řešení příkladů vede studenta k rozpoznání problému, zjištění podstaty a rozčlenění učivo na části;
- pomocí vhodných úloh vede studenty k uplatňování vhodné metody k řešení úlohy;
- požaduje po studentech různé postupy a metody při řešení příkladů;
- kladením problémových otázek vede studenta k posouzení kladů a záporů vhodnosti variant řešení;
- požaduje při řešení problému po studentovi stanovení vhodné strategie vedoucí k řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- při řešení příkladů vede studenty k využívání efektivní komunikace při sdělování postupu a výsledku s využitím symbolických a grafických vyjádření;
- při řešení příkladu vyžaduje, aby studenti dokázali daný problém a výsledek prezentovat i před ostatními studenty;
- při řešení úkolů žádá po studentovi využití moderní informační technologie.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci v týmu, při které studenti aktivně spolupracují při stanovování a dosažení řešení problému;
- zadává úkoly z praxe, které vedou k aktivní diskuzi, sebekritice, obhajobě svého stanoviska;
- příklady vede studenta k řešení příkladu na základě vlastního úsudku a rozhodnutí.

Kompetence občanská

Učitel:

- zadáváním vhodných příkladů ve skupině studentů požaduje po nich respektování názorů a postojů ostatních členů skupiny.

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- vyžaduje od studentů uplatňování proaktivního přístupu při řešení úlohy a jejich osobní iniciativu a tvořivost;
- dbá na to aby student usiloval o dosažení zadaného úkolu a při kolektivním řešení dokázal koordinovat svůj postup vedoucí k řešení s ostatními členy skupiny.

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 144 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• provádí správně operace s množinami, množiny využívá při řešení úloh • pracuje správně s výroky, užívá správně logické spojky a kvantifikátory • přesně formuluje své myšlenky a srozumitelně se vyjadřuje • rozumí logické stavbě matematické věty • vhodnými metodami provádí důkazy jednoduchých matematických vět • rozlišuji správný a nesprávný úsudek	**Teorie množin** -množiny, inkluze množin, operace s množinami (sjednocení, průnik, rozdíl množin, doplněk množiny v množině, podmnožina, rovnost množin, Vennovy diagramy) **Výroky** -výroky, negace, kvantifikátory, logické spojky (konjunkce,alternativa, implikace, ekvivalence), výrokové formule, tautologie; obměna a obrácení implikace -definice, věta, důkaz -přímý důkaz, nepřímý důkaz, důkaz sporem	OSV – efektivní řešení problémů a rozhodovací dovednosti
• vysvětlí vztahy mezi číselnými obory *N*, *Z*, *Q*, *Q´R*,*R* • užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel • operuje s intervaly, aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty • odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí, účelně využívá kalkulátor	**Teorie čísel** -číslo, proměnná -číselné obory *N*, *Z*, *Q*, *Q´R*, *R* -přirozená čísla, dělitelnost (*a* dělí *b*, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek, čísla soudělná a nesoudělná, prvočísla a čísla složená, základní věta aritmetiky) -celá čísla -racionální čísla -reálná čísla, intervaly, absolutní hodnota	
• provádí operace s mocninami a odmocninami, upravuje číselné výrazy	**Algebraické výrazy, mocniny a odmocniny** -mnohočleny, lomené výrazy, výrazy s mocninami a odmocninami	

• efektivně upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazů • rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	-mocniny s přirozeným, celým a racionálním exponentem; druhá a *n*-tá odmocnina	
• řeší lineární a kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení • rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy, zdůvodní, kdy je zkouška nutnou součástí řešení • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav	**Rovnice a nerovnice** -lineární rovnice a nerovnice -kvadratická rovnice (diskriminant, vztahy mezi kořeny a koeficienty, rozklad kvadratického trojčlenu, doplnění na čtverec), kvadratická nerovnice -rovnice a nerovnice v součinovém a podílovém tvaru -rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou -rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou -lineární a kvadratická rovnice s parametrem -soustavy lineárních rovnic a nerovnic	*Chemie* *Biologie* *Fyzika* OSV – efektivní řešení problémů a rozhodovací dovednosti

<u>Vyučovací předmět: Matematika</u>

Ročník: druhý Roční hodinová dotace: 144 hod.

• správně používá geometrické pojmy • zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v rovině, na základě	**Planimetrie** -klasifikace rovinných útvarů (bod, přímka, polopřímka, úsečka, polorovina; konvexní a nekonvexní útvar a úhel; trojúhelník,	*Zeměpis* *Fyzika*

vlastností třídí útvary • využívá náčrt při řešení rovinného problému • řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím množin všech bodů dané vlastnosti, pomocí konstrukce délek úseček daných výrazem • řeší planimetrické problémy motivované praxí	čtyřúhelník, kružnice, kruh) -polohové vlastnosti rovinných útvarů (rovnoběžné a různoběžné přímky, průsečík, kolmost) -metrické vlastnosti rovinných útvarů (délka úsečky, velikost úhlu; vzdálenost bodů, bodu od přímky, dvou přímek; odchylka přímek) -dvojice úhlů (vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé, přilehlé) -trojúhelníky (vnitřní a vnější úhly; rovnostranný, rovnoramenný a pravoúhlý trojúhelník; střední příčka, těžnice a výška trojúhelníku; shodnost a podobnost trojúhelníků, Euklidovy věty a Pythagorova věta) -čtyřúhelníky (rovnoběžník, kosodélník, kosočtverec; pravoúhelník, obdélník, čtverec; lichoběžník) -kružnice, kruh (tečna, sečna a tětiva kružnice; oblouk kružnice; středový a obvodový úhel; Thaletova věta) -obvody a obsahy rovinných útvarů -množiny bodů dané vlastnosti; Thaletova kružnice, zorný úhel úsečky; kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku -konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů daných vlastností	
• řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a	**Shodná a podobná zobrazení** -zobrazení (pojem zobrazení, definiční obor a obor hodnot zobrazení, prosté zobrazení,	

stejnolehlosti	inverzní a složené zobrazení) -shodná zobrazení: osová a středová souměrnost, posunutí, otočení -podobná zobrazení: stejnolehlost -konstrukční úlohy řešené pomocí shodných a podobných zobrazení	
• načrtne grafy elementárních funkcí (v základním i posunutém tvaru) a určí jejich vlastnosti • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů • aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních, logaritmických a goniometrických funkcí a vztahy mezi těmito funkcemi • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích	**Funkce** -obecné poznatky o funkcích – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí (parita, monotónnost, ohraničenost, extrémy, periodičnost) -lineární funkce, konstantní funkce -kvadratická funkce -funkce absolutní hodnota -lineární lomená funkce, nepřímá úměrnost -mocninné funkce (s přirozeným, celým a racionálním exponentem); inverzní funkce; funkce druhá a *n*-tá odmocnina -exponenciální a logaritmické funkce; logaritmy, vlastnosti logaritmů exponenciální a logaritmické rovnice a nerovnice **Goniometrie** -oblouková míra a orientovaný úhel -goniometrické funkce; vztahy mezi gon. funkcemi -goniometrické rovnice a nerovnice **Trigonometrie** -trigonometrie trojúhelníku; sinová a kosinová věta	*Fyzika* *Zeměpis*

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: třetí Roční hodinová dotace: 144 hod.

• správně používá geometrické pojmy • zdůvodňuje a využívá vlastnosti geometrických útvarů v prostoru, na základě vlastností třídí útvary • určuje vzájemnou polohu útvarů, vzdálenosti a odchylky • využívá náčrt při řešení prostorového problému • v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles nebo jejich průnik s přímkou • řeší stereometrické problémy motivované praxí, aplikuje poznatky z planimetrie ve stereometrii	**Stereometrie** -vzájemná poloha dvou přímek, přímky a roviny, dvou a tří rovin (řešení stereometricky) -kritéria rovnoběžnosti a kolmosti dvou rovin, přímky a roviny -volné rovnoběžné promítání, určení řezu těles rovinou a průnik přímky s rovinou -metrické vztahy prostorových útvarů řešené stereometricky (vzdálenost bodů, bodu od přímky v $E2$ i $E3$, bodu od roviny, dvou rovnoběžných a mimoběžných přímek, přímky od roviny s ní rovnoběžné, dvou rovnoběžných rovin; odchylka dvou mimoběžných přímek, přímky od roviny, dvou rovin) -tělesa: hranol, jehlan, čtyřstěn, válec, kužel, koule, mnohostěny; povrchy a objemy těles a jejich částí	
• vysvětlí zavedení soustavy souřadnic na přímce, v rovině a v prostoru • používá operace s vektory a využívá těchto operací v úlohách • používá skalární a vektorový součin vektorů a využívá jich v analytické geometrii	**Vektorová algebra** -orientovaná úsečka, vektor a operace s nimi (sčítání a odčítání vektorů, násobení vektoru skalárem) -kartézská soustava souřadnic -souřadnice bodu a vektoru -lineární kombinace vektorů, lineární závislost a nezávislost	*Fyzika*

	-velikost vektoru -skalární, vektorový a smíšený součin vektorů -odchylka dvou vektorů	
• užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině, rozumí geometrickému významu koeficientů • rozlišuje analytické vyjádření útvaru od zadání funkce vzorcem • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině • využívá metod analytické geometrie při řešení komplexních úloh a problémů	**Analytická geometrie lineárních útvarů** -parametrické vyjádření přímky v *E*2, obecná rovnice přímky, směrnicový tvar -polohové vztahy dvou přímek metrické vztahy lineárních útvarů řešené analyticky vzdálenost bodů, bodu od přímky v *E*2, dvou rovnoběžných přímek -odchylka dvou přímek	
• žák využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osové nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky (diskusí znaménka diskriminantu kvadratické rovnice)	**Kuželosečky** -transformace soustavy souřadnic (posunutí, příp. otočení) -kružnice, elipsa, parabola a hyperbola, ohniskové definice kuželoseček, rovnice kuželoseček -vzájemná poloha přímky a kuželosečky -tečna kuželosečky a její rovnice	*Zeměpis*
• vysvětlí rozdíl mezi posloupností a funkcí reálných čísel • formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech	**Posloupnosti a řady** -definice a určení posloupností (vzorcem pro *n*-tý člen a rekurentně) -vlastnosti posloupností -aritmetická a geometrická posloupnost -finanční matematika -limita posloupnosti, konvergentní a	

• interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování, aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice • vysvětlí pojem limita posloupnosti, zná základní věty o limitách posloupností a umí je využít při výpočtu limit posloupností • vysvětlí pojmy nekonečná řada a součet nekonečné řady; pro nekonečnou geometrickou řadu zná podmínku její konvergence a umí určit její součet	divergentní posloupnost -nekonečná geometrická řada a její součet	
• znázorňuje kom. č. v Gaussově rovině • provádí základní číselné operace s čísly v alg . tvaru • převádí čísla z algeb. tvaru na goniometrický	**Komplexní čísla** -Gaussova rovina -algebraický tvar – početní operace -absolutní hodnota, goniometrický tvar	

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: čtvrtý

Roční hodinová dotace: 112 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• provádí základní číselné operace s čísly v gon . tvaru • převádí čísla z algeb. tvaru na goniometrický, násobí a dělí čísla v gon. tvaru • pro mocniny komp. čísel aplikuje a využívá Moivreovu větu	**Komplexní čísla** • goniometrický tvar • Moivreova věta	
• žák řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly	**Kombinatorika** • kombinatorika – základní • kombinatorická pravidla (pravidlo součtu a součinu), elementární kombinatorické úlohy, variace, permutace a kombinace (bez opakování), variace a permutace s opakováním, faktoriál, kombinační číslo, binomická věta, • Pascalův trojúhelník	*Inf*

• využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti •	**Pravděpodobnost** • pravděpodobnost – náhodný jev a jeho pravděpodobnost, pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů, nezávislost jevů	
• diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení, vytváří a vyhodnocuje závěry a předpovědi (hypotézy) na základě dat • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	**Práce s daty** • práce s daty – analýza a zpracování dat v různých reprezentacích, statistický soubor a jeho charakteristiky-váženy aritmetický průměr, medián, modus,percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka	*Inf*

• definuje okolí bodu. • rozlišuje limitu ve vlastním a nevlastním bodě. • používá derivaci fce v geometrické i fyzikální interpretaci. • využívá derivaci při popsání průběhu fce • integruje primitivní fce • rozliší a vhodně použije integrační metody využívá určitý integrál pro výpočet obsahu plochy a objemu rotačních těles	**Diferenciální počet (přesunuto do roku 2024 do učiva volitelných předmětů – COVID 19)** • okolí bodu, limita fce, věty o limitách • derivace fce, její geom. a fyz. význam • derivace elementární fce, jejich součtu, rozdílu a podílu • průběh fce **Integrální počet (přesunuto do roku 2024 do učiva volitelných předmětů – COVID 19)** • primitivní fce • neurčitý integrál • integrační vzorce • určitý integrál	*Fyzika*

5.7 Zeměpis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Zeměpis vznikl ze vzdělávacích oblastí **Člověk a příroda** a **Člověk a společnost**. Realizuje se v něm obsah vzdělávacího oboru **Geografie** RVP G a také obsah oboru **Geologie** RVP G (došlo k integraci vzdělávacího oboru Geologie). Cílem předmětu je získání takových vědomostí a dovedností, které odpovídají vzdělávacímu obsahu a jsou v plném souladu s výstupy pro jednotlivá témata oborů.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů **průřezových témat**, které jsou integrovány do jednotlivých částí učiva. Konkrétní náměty tematických okruhů se opakují a aktualizují, proto jsou zde obecně uvedeny:

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**: globalizační a rozvojové procesy, globální problémy, jejich příčiny a důsledky, humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce
- geografické vnímání globalizace: charakteristika vývojových procesů a změn uskutečňujících se
  v určitém prostoru a v čase a projevujících se rozvojem techniky, rostoucí dynamikou v pohybu
  informací, kapitálu, zboží, spotřeby a lidí ve společenském prostředí;
  kulturní okruhy ve světě a v Evropě: etnická, jazyková a náboženská rozmanitost, civilizační okruhy, nerovnoměrný vývoj světa: hospodářské, etnické, náboženské, ideologické, politické a kulturní konflikty, hlavní světová ohniska napětí, terorismus;
- mezinárodní instituce na pomoc rozvojové spolupráci: světové finanční, ekonomické, kulturní a náboženské instituce, OSN.

- **Environmentální výchova**: problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí, životní prostředí regionu a České republiky
- jaké zdroje energie a suroviny člověk na Zemi využívá a jaké klady a zápory se s jejich využíváním a získáváním pojí, jakým způsobem člověk využívá vodu, jaké jsou nejčastější příčiny jejího znečištění, čím je způsoben nedostatek pitné vody a jaký má dopad na společnost;
- s kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká.

- **Multikulturní výchova**: základní problémy sociokulturních rozdílů, spolupráce mezi lidmi z různého kulturního prostředí
- sociokulturní rozrůzněnost v regionech ČR a v Evropě, současná situace imigrace do ČR, příčiny imigrace.

- **Mediální výchova:** mediální produkty a jejich významy
- vztah mezi mediálními produkty a skutečností (mediální „reprezentace“ skutečnosti, vztah zpravodajství a skutečnosti.

- **Osobnostní a sociální výchova:** seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
- průběžné rozvíjení žákovy osobnosti v situacích vyučovacího procesu.

Zeměpis má specifické postavení vůči jiným předmětům, protože obsahuje informace jak přírodovědného, tak společenského charakteru. V rámci mezipředmětových vztahů spolupracuje s předměty: Dějepis, Společenské vědy, Biologie, Chemie, Fyzika a Matematika. Objasňuje žákům vazby mezi přírodou a lidskou společností, umožňuje jim orientovat se v současném světě a problémech lidstva a snaží se o přiznání vlastní spoluzodpovědnost za kvalitu života na Zemi a vztahy lidí k přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka Zeměpisu probíhá **v 1.** a **2. ročníku s 2 hodinovou týdenní dotací**. Na předmět navazují volitelné semináře: Zeměpisný seminář 1 (oktáva, 4 hodinová týdenní dotace), Zeměpisný seminář 2 (septima a oktáva, 2 hodinová týdenní dotace), Seminář cestovního ruchu (oktáva, 2 hodinová týdenní dotace) a Zeměpis pro život (oktáva, 2 hodinová týdenní dotace).

Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části.

Předmět Zeměpis je vyučován v zeměpisné učebně (vybavená počítačem s přístupem na Internet a odbornými multimediálními programy, dataprojektorem a přehrávačem DVD a VHS) nebo kmenových třídách. K doplnění a rozšíření učiva jsou organizovány cvičení a pozorování v místní krajině a geografické exkurze. Žáci se mohou účastnit různých soutěži se zeměpisnou tématikou (Zeměpisná olympiáda).

K dispozici je školní knihovna s množstvím odborné literatury a informační centrum, kde mohou žáci využívat počítače s přístupem na internet.

Žák je veden k tomu, aby zejména

- dokázal nasbírat dostatečné množství znalostí k pochopení látky;
- dokázal plně využívat základních geografických vyjadřovacích prostředků – map, mapových náčrtů, fotografií atd.;
- orientoval se ve všech ostatních zdrojích informací, kriticky informace zpracovával;
- chránil přírodu a životní prostředí, kulturní a historické tradice;
- chápal historické, politické a geografické podmínky pro život v různých lokalitách;
- uvědomoval si historické a kulturní rozdíly mezi lidmi a respektoval je;
- byl schopen orientovat se v zeměpise světadílů, ve zvláštnostech jejich obyvatelstva a získal informace o významných státech;
- získal ucelený obraz o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší vlasti a v jednotlivých jejích oblastech a v souvislosti s tím si uvědomil postavení naší země v Evropě a ve světě;
- získal trvalý zájem o poznávání různých zemí, života, tradic a zvyků jejich obyvatel.

Výchovné a vzdělávací strategie, které přispívají k vytvoření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku;
- vede žáky k používání vhodné literatury a internetu k získávání a rozšiřování zeměpisných znalostí a odborné geografické terminologie;
- vede žáky k samostatné tvorbě dostatečně přesných poznámek z výkladu učiva;
- klade důraz na mezipředmětové vztahy.

Kompetence komunikativní

Učitel
- klade důraz na kulturní úroveň a formální správnost projevu žáků;
- vede žáky, aby adekvátně prezentovali své znalosti při zkoušení a referátech;
- motivuje žáky k tomu, aby kladli jasné a srozumitelné dotazy;
- žáci mohou zpracovat práci se zeměpisnou tématikou, kterou prezentují a obhajují před svými spolužáky.

Kompetence k řešení problémů

- žáci se při vypracování zadané práce učí vyhledávat relevantní zdroje informací, které potřebují k vypracování úkolu, ověřit je a použít;
- žáci se účastní terénní výuky, při které používají základní topografické postupy, zásady pohybu ve volné přírodě a upevňují získané teoretické znalosti.

Učitel
- zadáním projektů a referátů podporuje samostatnost, tvořivost, tvůrčí a logické myšlení žáků;
- vede žáky k uvědomění si dopadu lidské činnosti na okolní krajinu a motivuje je ke snaze o její ochranu.

Kompetence sociální a personální

Učitel
- vybízí žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých a k obhajobě své vlastní práce;
- vede žáky ke spolupráci, vzájemné ohleduplnosti a respektu;
- při skupinové práci vede žáky k vytvoření a dodržování pravidel a rozdělení úkolů;
- vede žáky při terénní výuce k tomu, aby si osvojili svou odpovědnost za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním měřítku.

Kompetence občanská

Učitel

- dbá na včasné odevzdání písemných prací, referátů a plnění domácích úkolů a tím dává žákům pocit zodpovědnosti za jejich plnění;
- vede žáky k uvědomění si dopadu lidské činnosti na okolní krajinu a motivuje je ke snaze o její ochranu.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vede žáky k používání různých zdrojů informací (literatura, internet) a pomůcek, k používání odborné terminologie;
- ukazuje žákům praktické využití znalostí získaných ve škole.

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 72 hod

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*
žák • vymezí objekt studia geografie • rozdělí geografii jako vědu • zhodnotí význam geografie	Úvod do geografie, geografické vědy	
žák • používá s porozuměním základní pojmy (vesmír, galaxie, kosmická tělesa, hvězda, planeta, kometa, pohyby kosmických těles ve sluneční soustavě) • porovná vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • popíše pohyby Země a jejich důsledky • popíše vliv Měsíce a Slunce na Zemi • vysvětlí pojmy: světový čas, místní čas, smluvený čas, časová pásma, datová hranice • určí místní a pásmový čas a datum konkrétního místa na Zemi	Vesmír, sluneční soustava Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země Střídání dne a noci, střídání ročních období Čas, časová pásma, datová hranice	*Fyzika*

žák • používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • popíše postup prací při vzniku mapy • určí z mapy polohu daného místa • aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností na mapách • objasní účel různých druhů map, interpretuje informace z těchto map (obecně zeměpisná mapa, tematické mapy) • vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území • používá geografické zdroje dat (tištěné i elektron.) pro řešení geografických problémů	Kartografie a topografie ○ Glóbus a mapa ○ Obsah map ○ Mapová díla – druhy map ○ Dálkový průzkum Země, GPS, GIS ○ Práce s mapou	*Matematika* *Dějepis* *Inf*
žák • objasní základní principy členění zemského povrchu a rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry (litosféra, pedosféra, atmosféra, hydrosféra, biosféra, kryosféra), vysvětlí vztahy mezi nimi	Fyzickogeografická sféra Země – rozdělení, vazby	

žák • porovná složení a strukturu zemského tělesa • analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů • objasní s použitím znalostí deskové tektoniky vývoj pevnin a oceánů, vznik pohoří, vulkanismus, zemětřesení; uvede příklady • popíše vznik antropogenních tvarů reliéfu • posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí • určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin • využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů	Fyzickogeografická sféra Země – litosféra ○ Složení a struktura Země ○ Endogenní procesy ○ Exogenní procesy ○ Základní tvary zemského povrchu ○ Minerály a horniny	Geologie - Složení, struktura a vývoj Země (integrováno) Geologie - Geologické procesy v litosféře (integr.) *Fyzika* *Chemie* EV - Člověk a životní prostředí Projektový den
žák • objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů • popíše vznik hlavních pravidelných větrů v konkrétní oblasti	Fyzickogeografická sféra Země – atmosféra ○ Složení a struktura atmosféry ○ Všeobecná cirkulace atmosféry ○ Počasí a podnebí ○ Podnebné pásy	*Fyzika* *Chemie* EV - Člověk a životní prostředí

• porovná oblasti s rozdílným podnebím v různých částech světa • popíše princip skleníkového efektu		
žák • rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině • objasní velký a malý oběh vody • zhodnotí vlastnosti mořské vody • objasní příčiny a důsledky pohybů mořské vody • vysvětlí rozdělení vody na pevnině • popíše a zařadí druh říční sítě • zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu	Fyzickogeografická sféra Země – hydrosféra ○ Rozdělení a charakteristika vodstva na Zemi ○ Světový oceán ○ Vodstvo pevniny ○ Pohyb a význam vody v krajině	Geologie - Voda (integrováno) *Fyzika* *Chemie* EV - Člověk a životní prostředí
žák • objasní vliv horizontální pásmovitosti a vertikální stupňovitosti na rozmístění půd • určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu • rozlišuje základní typy půd • navrhne využití a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu	Fyzickogeografická sféra Země – pedosféra ○ Půdotvorní činitelé ○ Složení a stavba půd ○ Půdní profil ○ Typy a druhy půd ○ Rozšíření půd na Zemi	Geologie - Člověk a anorganická příroda (integr.) *Biologie* *Chemie* EV - Člověk a životní prostředí

žák • rozliší a charakterizuje hlavní biomy světa • posoudí vliv člověka na rozšíření rostlinstva a živočišstva na Zemi • posoudí výhody a nevýhody života člověka v konkrétních přírodních podmínkách	Fyzickogeografická sféra Země – biosféra ○ Zonalita a azonalita ○ Hlavní biomy a jejich charakteristika	*Biologie* EV - Člověk a životní prostředí
žák • popíše základní zákonitosti a trendy vývoje územního rozložení obyvatelstva • zdůvodní příčiny nerovnoměrného rozmístění obyvatelstva na Zemi • zhodnotí dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi • rozliší fáze a souvislosti demografické revoluce • zhodnotí příčiny a směry migrací obyvatelstva • posoudí vliv tradic společnosti na vývoj populace v různých částech světa • analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa	Obyvatelstvo světa ○ Územní rozložení obyvatelstva ○ Vývoj a pohyb světové populace ○ Struktura populace ○ Kulturní regiony světa	*Biologie* *Dějepis* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí OSV - Morálka všedního dne
žák • identifikuje obecné základní geografické znaky	Sídla a osídlení ○ Sídla, typy sídel	*Dějepis* EGS - Globalizační a rozvojové procesy

a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení • rozliší sídelní systém podle stupně urbanizace • lokalizuje významná centra jednotlivých makroregionu • lokalizuje hlavní jádrové oblasti světa / kontinentů • posoudí na konkrétních příkladech dopady globalizace na vývoj regionů	○ Struktura měst ○ Sídelní systémy ○ Jádra a periferie	EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
žák • rozliší různé formy států, funkce orgánů a nástroje řízení státu • rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti • lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji	Politická geografie ○ Politické uspořádání států ○ Mezinárodní integrace ○ Problémové oblasti světa ○ Globalizace	*Dějepis, SV* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů OSV - Morálka všedního dne

žák • zhodnotí světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit • určí lokalizační faktory hospodářství • určí význam jednotlivých sektorů na tvorbě HDP • zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů • vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	Světové hospodářství ○ Rozdělení a vývoj hospodářství ○ Lokalizační faktory ekonomických aktivit ○ Zemědělství a lesnictví ○ Těžba a průmysl ○ Doprava ○ Služby	*Dějepis, SV* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů OSV - Morálka všedního dne
• zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi • analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní krajinné složky a prvky krajiny • zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní	Životní prostředí ○ Krajina ○ Trvale udržitelný rozvoj ○ Ochrana životního prostředí ○ Globální ekologické problémy ○ Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelné pohromy	Geologie – Člověk a anorganická příroda (integr.) *Biologie* *Chemie* EV - Problematika vztahů organismů a prostředí EV - Člověk a životní prostředí EV - Životní prostředí regionu a České republiky

prostředí v lokální, regionální a globální úrovni • posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí • posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu • vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu • popíše systém ochrany přírody • vyjmenuje hlavní globální problémy lidstva		
žák • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • používá v terénu praktické postupy při pozorování a hodnocení krajiny • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Praktická a terénní výuka ○ Pohyb podle mapy a azimutu ○ Hodnocení přírodních jevů ○ Práce s geografickými informačními zdroji	EV - Člověk a životní prostředí EV - Životní prostředí regionu a České republiky MDV - Mediální produkty a jejich význam OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

Vyučovací předmět: Zeměpis

Ročník: druhý

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*
Žák • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná • zhodnotí kulturní a hospodářskou vyspělost států • objasní sociální, hospodářské a politické problémy	Regionální geografie Severní Ameriky ○ Přírodní podmínky ○ Historický, politický a ekonomický vývoj ○ Kanada, USA, Mexiko	*Anglický jazyk* *Dějepis* *Španělský jazyk* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce EV - Člověk a životní prostředí MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
žák • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa,	Regionální geografie Latinské Ameriky ○ Přírodní podmínky ○ Historický, politický a ekonomický vývoj ○ Střední Amerika ○ Andské státy, státy La Platy	*Anglický jazyk* *Dějepis* *Španělský jazyk* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a

vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná • zhodnotí kulturní a hospodářskou vyspělost států • objasní sociální, hospodářské a politické problémy	○ Brazílie, Argentina	důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce EV - Člověk a životní prostředí MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
Žák • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná • zhodnotí kulturní a hospodářskou vyspělost států • objasní sociální, hospodářské a politické problémy	Regionální geografie Afriky ○ Přírodní podmínky ○ Historický, politický a ekonomický vývoj ○ Islámská Afrika ○ Západní, střední a východní Afrika ○ Jih Afriky	*Anglický jazyk* *Francouzský jazyk* *Dějepis* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce EV - Člověk a životní prostředí MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů

žák • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná • zhodnotí kulturní a hospodářskou vyspělost států • objasní sociální, hospodářské a politické problémy	Regionální geografie Asie ○ Přírodní podmínky ○ Historický, politický a ekonomický vývoj ○ Blízký a Střední Východ ○ Jižní Asie ○ Východní Asie ○ Střední Asie	*Anglický jazyk* *Dějepis* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce EV - Člověk a životní prostředí MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
žák • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná • zhodnotí kulturní a hospodářskou vyspělost	Regionální geografie Austrálie a Oceánie ○ Přírodní podmínky ○ Historický, politický a ekonomický vývoj ○ Austrálie a Nový Zéland ○ Oceánie	*Anglický jazyk* *Dějepis* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce EV - Člověk a životní prostředí MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci

států • objasní sociální, hospodářské a politické problémy		mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
žák • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná • zná významné polárníky a badatele	Regionální geografie polárních oblastí ○ Přírodní podmínky ○ Politická a socioekonomická situace	*Biologie* *Dějepis* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce EV - Člověk a životní prostředí MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
žák • vymezí a lokalizuje na mapě jednotlivé oceány • zhodnotí význam světového oceánu	Regionální geografie - Světový oceán ○ Přírodní podmínky ○ Využití oceánů	*Biologie* EV - Člověk a životní prostředí

žák • rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi • lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské poměry a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná • zhodnotí polohu, přírodní a sociální poměry evropských regionů • lokalizuje hlavní rozvojová jádra a periferie evropských regionů	Regionální geografie Evropy ○ Přírodní podmínky ○ Historický, politický a ekonomický vývoj ○ Sociální prostředí ○ Evropská integrace ○ Evropské regiony	*Cizí jazyky* *Biologie* *Dějepis* *SV* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EGS - Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce EV - Člověk a životní prostředí MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
žák • zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje ČR • lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti ČR, rozlišuje jejich specifika • vymezí místní region /podle bydliště, školy/, na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní	Regionální geografie České republiky ○ Přírodní podmínky ○ Historický a politický vývoj ○ Obyvatelstvo a sídla ○ Struktura hospodářství, regiony, euroregiony ○ Hospodářské a politické postavení ČR v Evropě	*Biologie* *Dějepis* EGS - Globalizační a rozvojové procesy EGS - Globální problémy, jejich příčiny a důsledky EV - Člověk a životní prostředí MKV - Vztah k multilingvální situaci a ke spolupráci

poměry mikroregionu a jeho vazby vyšším územním celkům a makroregionům	a ve světě ○ Místní region	mezi lidmi z různého kulturního prostředí MKV - Základní problémy sociokulturních rozdílů
• ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • používá v terénu praktické postupy při pozorování a hodnocení krajiny • čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, interpretuje číselné geografické údaje	Praktická a terénní výuka ○ Pohyb podle mapy a azimutu ○ Hodnocení přírodních jevů ○ Práce s geografickými informačními zdroji	EV - Člověk a životní prostředí EV - Životní prostředí regionu a České republiky MV - Mediální produkty a jejich význam OSV - Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů

5.8 Biologie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Biologie je integrován ze vzdělávacích oblastí **Člověk a příroda** a **Člověk a zdraví** a vzdělávacích oborů **Biologie** a **Výchova ke zdraví**. Vzdělávací obor Výchova ke zdraví zahrnuje tematické celky: vliv životních a pracovních podmínek a životního stylu na zdraví, zdravá výživa, hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství, první pomoc, psychohygiena, péče o reprodukční zdraví, metody asistované reprodukce, civilizační choroby, stres, riziko v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví.
Biologie je koncipována jako předmět, který má absolventům poskytnout ucelený přehled znalostí a vědomostí o přírodě a živých organismech v ní. Taxonomická témata jsou redukována do rozsahu, který podmiňuje úspěšné pochopení složitosti přírody a komplexnosti vztahů v ní.
Maturantům a zájemcům o vysokoškolské studium přírodovědných oborů, zejména biologie, farmacie a lékařství, by měl tento předmět vytvořit solidní výchozí pozici pro úspěšné zvládnutí maturitní zkoušky a přijímacích zkoušek, všem ostatním pak neubrat chuť do dalšího, celoživotního samostudia přírody.

Časové a organizační vymezení

Biologie se vyučuje od prvního do třetího ročníku , a to **3 hodiny týdně v prvním a druhém ročníku, 2 hodiny ve třetím ročníku.**

Od třetího ročníku mají studenti možnost vybrat si z nabízených volitelných předmětů:

- Cvičení z biologie a chemie – dvouletý dvouhodinový předmět ve třetím a čtvrtém ročníku, který prakticky doplňuje a rozšiřuje učivo biologie;
- Seminář z biologie – čtyřhodinový předmět ve čtvrtém ročníku, který se zaměřuje na přípravu k maturitě a k přijímacím zkouškám na vysoké školy;
- Biologický seminář – dvouhodinový předmět ve čtvrtém ročníku se zaměřením na přípravu na státní maturitu z biologie.

Vzdělávání v předmětu Biologie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny;
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům;
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se;
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování;
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě;
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích;
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů.

Výuka daného předmětu probíhá kromě **kmenových tříd** též v **posluchárně biologie**, která je vybavena moderní technikou – dataprojektorem, videem, počítačem a snímací kamerou. Počítač má přístup na internet.
Pro výuku lze použít také aulu, informační centrum s knihovnou a **laboratoř biologie**, která je určena hlavně pro praktické činnosti v prvním a druhém ročníku. Laboratoř biologie je velmi dobře vybavena mikroskopickou technikou tak, aby každý žák mohl pracovat samostatně. K dispozici je video, snímací kamera a zpětný projektor. Ke studiu mají žáci v knihovně školy k dispozici množství odborné literatury, která se neustále doplňuje o novinky, odborné časopisy a možnost vyhledávat informace na internetu. V IC lze využít výukové programy na PC.
Řády učeben jsou součástí vybavení posluchárny biologie, laboratoře biologie a informačního centra, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Výhodou je umístění školy vedle městského parku, což lze velmi dobře prakticky využít pro praktické činnosti a pozorování.

V průběhu studia škola realizuje mimo vyučovací hodiny:

- soutěže – biologickou olympiádu kategorie A, B;
- projektové dny s botanickým a zoologickým zaměřením;
- besedy a přednášky s odborníky z různých oblastí (Alcedo, Zdravotní ústav Zlín, vysoké školy, Azylový dům pro ženy s dětmi o.p.s., Linka důvěry, Muzeum regionu Valašsko – Vsetín aj.);
- výstavy;
- exkurze do zdravotnických zařízení.

Předmět Biologie úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- Chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, herbicidy, pesticidy, insekticidy, fotosyntéza a dýchání, vlastnosti vody, význam a výskyt chemických prvků a sloučenin v živých systémech;
- Fyzika: světelná energie, fotosyntéza, smysly;
- Zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, ekosystémy, chráněná území, vesmír, stavba a vznik Země.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami;
- skupinová práce s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury;
- přírodovědné vycházky s pozorováním;
- samostatná práce v laboratoři.

Při vyučování jsou realizovány i části vzdělávacích obsahů **průřezových témat**, které jsou integrovány do jednotlivých částí učiva:

- **Osobnostní a sociální výchova**: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti
    - pochopení vlastního tělesného a psychického vývoje, kladný vztah k vlastnímu tělu;
    - celková péče o vlastní zdraví.

- **Environmentální výchova**: problematika vztahů organismů a prostředí, člověk a životní prostředí, životní prostředí regionu a ČR
  - jak ovlivňuje prostředí organismy, které v něm žijí, jak lze charakterizovat populace, jejich vlastnosti a vzájemné vztahy;
  - jak ovlivňuje člověk životní prostředí od počátku své existence po současnost a jaké je srovnání těchto forem ovlivňování z hlediska udržitelnosti, příčiny vzniku a zániku některých rostlinných
    a živočišných druhů a jaké jsou formy jejich ochrany;
  - jaké jsou nejčastější příčiny j znečištění vody, čím je způsoben nedostatek pitné vody a jaký má dopad na společnost;
  - které vlivy prostředí ohrožují zdraví člověka;
  - nástroje a možnosti řešení globálních ekologických problémů (např. legislativní, dobrovolné/ občanské, institucionální, technologické) a jaké jsou možnosti zapojení jednotlivce do jejich řešení;
  - se kterými problémy z hlediska životního prostředí se ČR a region nejvíce potýká.

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**: globální problémy, jejich příčiny a důsledky, žijeme v Evropě
  - významní Evropané;
  - zdraví v globálním kontextu.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení – učitel:

- zadává samostatnou práci, např. referáty, problémové úlohy, doporučuje další studijní zdroje (populárně naučnou literaturu, časopisy, internet apod.) a tím nutí žáky k samostatnosti a aktivitě při učení;
- kriticky hodnotí věrohodnost jednotlivých informačních zdrojů (např. tisk, televize, internet);
- systematicky kontroluje a objektivně hodnotí práci žáků;
- osobním přístupem motivuje žáky k učení.

Kompetence k řešení problémů - učitel:

- svými výkony v hodinách biologie vybaví žáky vědomostmi, znalostmi a dovednostmi potřebnými pro rozpoznání „problému“ a jeho řešení;
- zadává žákům, zejména během půlených hodin a v hodinách laboratorních cvičení, problémové úlohy a metodicky dohlíží na jejich řešení;

- při řešení problémů umožňuje žákům hledat a nacházet nové přístupy a nová řešení.

Kompetence komunikativní – učitel:

- otevřeně komunikuje s žáky;

- se vyjadřuje jasně, srozumitelně, věcně a gramaticky správně, totéž vyžaduje i od žáků;
- zadává úlohy, při jejichž řešení musí žáci kombinovat různé komunikační technologie (tisk, televize, internet).

Kompetence sociální a personální – učitel:

- zadává žákům skupinou práci a dohlíží, aby se každý zodpovědně a konstruktivně zapojil do řešení;

- veřejně kritizuje a potírá jakékoli náznaky neúcty, nadřazenosti či snahy o zneužívání odlišného temperamentu, sebevědomí nebo postavení jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy;
- skupinovou diskusí o výsledcích práce jednotlivce nebo skupiny rozvíjí schopnost žáků v sociálním kontextu sebekriticky hodnotit sebe sama.

Kompetence občanská – učitel:

- je svým vztahem k přírodě a lidem pro žáky příkladem;
- důrazně dohlíží na slušné a ohleduplné chování žáků nejen ve škole a během školních akcí, ale vždy a všude.

Kompetence k podnikavosti – učitel:

- uplatňuje vlastní iniciativu a tvořivost;
- usiluje o dosažení stanovených cílů a kriticky hodnotí jejich výsledky včetně rizik s tím souvisejících;
- vede k pochopení podnikání nejen jako zdroje vytváření zisku, ale i formy, která vede k prospěchu obecnému, podporujícímu např. udržitelnost života.

.

Vyučovací předmět: Biologie

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, *mezipředmětové vztahy*

Žák
• opíše vnitřní složitosti a funkční uspořádání živých soustav
• pojmenuje charakteristické vlastnosti živých soustav, odliší je od neživých
• charakterizuje zaměření vědních vybraných biologických vědních oborů
• orientuje se v jednotlivých teoriích vzniku života na Zemi
• charakterizuje základní myšlenky těchto teorií, vysvětlí a obhájí svůj názor na ně
 	
• uvede chemické složení živých soustav
• zdůvodní význam vody
• vysvětlí význam sacharidů a lipidů
• chápe principy stavby a funkce buňky
• pojmenuje základní buněčné organely
• popíše význam a funkci buněčných organel
• odliší na základě jejich charakteristických vlastností prokaryotní a eukaryotní buňku
• objasní biochemické základy metabolizmu
• popíše stavbu bílkovin, nukleových kyselin a vysvětlí jejich funkci
	Obecná biologie
	• Obecné vlastnosti živých soustav
	• Uspořádání živých soustav
	
	• Biologické vědy
	• Vývoj biologického poznání
	• Teorie vzniku života
	  ○ Kreační hypotézy
	  ○ Evoluce metabolizmu
	  ○ Endosymbiotická teorie
	  ○ Vznik mnohobuněčnosti
	• Chemické složení živých soustav
	
	• Struktura buněk
	• Stavba prokaryotické buňky
	• Stavba eukaryotické buňky
	• Funkce organel
	
	• Enzymy a metabolizmus
	• Rozmnožování buněk
	  ○ Mitóza
	  ○ Meióza
	  ○ Replikace
	  ○ Transkripce
	  ○ Translace
		Chemie
		
		EGS – vzdělávání v Evropě a ve světě - významní Evropané a jejich vliv na vědu
		
		Chemie
		EGS – Globální problémy - Zdraví v globálním kontextu

• vysvětlí princip množení buněk • odliší buňku rostlinnou a živočišnou • zhotoví dočasný preparát, rozliší a načrtne jednotlivé buněčné struktury na základě mikroskopického pozorování • vyloží význam diferenciace a specializace buněk • objasní vliv ztráty schopnosti se diferencovat pro vznik nádorů • porozumí principu binomické nomenklatury a potřeby třídit organismy do taxonů	• Buněčný cyklus • Diferenciace buněk • Nádorové bujení • Domény organismů ○ Přehled hlavních taxonů	
• nakreslí a popíše stavbu viru • popíše formy virové infekce a některé způsoby přenosu virů • vyjmenuje některá virová onemocnění • charakterizuje způsob přirozené ochrany proti virům • analyzuje problematiku celosvětového rozšíření viru HIV, posoudí rizika , vysvětlí význam prevence	**<u>Biologie virů</u>** • Stavba virionu • Životní cyklus virů – formy infekce • Virová onemocnění	
• určí, které organismy řadíme k prokaryotním • nakreslí stavbu prokaryotní buňky • zdůvodní mimořádný význam bakterií a uvede příklady využití jejich činnosti • uvede příklady mikrobiálních onemocnění a navrhne základní preventivní opatření	**<u>Biologie bakterií a sinic</u>** • Prokaryotní organismy • Stavba prokaryotní buňky • Fyziologie prokaryot • Půdní bakterie • Bakteriální onemocnění	EGS – Globální problémy - Zdraví v globálním kontextu

k nejfrekventovanějším infekčním onemocněním • charakterizuje sinice a vysvětlí jejich význam v biosféře • nastíní základní mechanismy evoluce prokaryotních organismů	• Sinice	

• vymezí rostliny jako skupinu eukaryotických organismů ne úrovni buněčné a anatomicko-morfologické
• rozliší pomocí mikroskopu a odborné literatury pletiva a jednotlivé části orgánů rostlin
 	
• vysvětlí rozdíly mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním
• objasní praktické způsoby rozmnožování u vybraných hospodářsky významných druhů
 	
• vyjmenuje společné a rozdílné fyziologické vlastnosti vyšších a nižších rostlin
• porovná stavbu těla vyšších a nižších rostlin
• pozná a pojmenuje (s možným využitím literatury) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky
	<u>Biologie rostlin</u>
	• Rostlinná buňka
	• Stélka a tělo vyšších rostlin
	• Základy anatomie a morfologie rostlin
	  ○ Kořen
	  ○ Stonek
	  ○ List
	  ○ Květ
	  ○ Plod
	• Rozmnožování rostlin
	  ○ Pohlavní a nepohlavní
	  ○ Rodozměna
	  ○ Vegetativní rozmnožování hospodářsky významných skupin rostlin
	• Fyziologické funkce rostlin
	
	• Stélka
	• Orgány vyšších rostlin
	• Systém rostlin
	  ○ Nižší a vyšší rostliny
	  ○ Výtrusné a semenné rostliny
	  ○ Nahosemenné a krytosemenné rostliny
	  ○ Dvouděložné a jednoděložné rostliny
	• Fotosyntéza
		Fyzika
		
		Fyzika, Chemie

• vysvětlí roli rostlin z hlediska primární produkce v ekosystému • poukáže na některé vybrané druhy hospodářsky významných rostlin • posoudí vliv konkrétních abiotických a biotických faktorů prostředí na stavbu těla, vývoj a fyziologické funkce • obhájí svůj názor na význam a způsoby ochrany ohrožených rostlinných taxonů • uvede kriticky ohrožené druhy naší přírody	• Hospodářsky důležité druhy rostlin • Vztahy mezi rostlinami a prostředím ○ Ekosystém ○ Abiotické a biotické faktory ○ Vybrané ohrožené druhy rostlin	*Zeměpis* EV – Vztahy mezi organismy a prostředím EV – Člověk a životní prostředí

<u>Vyučovací předmět: Biologie</u>

Ročník: druhý Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák • popíše stavbu hub a lišejníků • vysvětlí základní způsoby rozmnožování hub a lišejníků • objasní schéma životního cyklu modelových druhů hub • zhodnotí význam hub a lišejníků pro člověka • orientuje se v taxonomii hub, uvede příklady zástupců a jejich zařazení • pozná a pojmenuje s využitím informačních zdrojů významné zástupce hub a lišejníků	**<u>Houby</u>** • Obecná charakteristika říše houby • Rozmnožování hub • Životní cykly hub • Významní zástupci taxonů Zygomyceta, Ascomyceta a Basidiomyceta • Lišejníky, stavba těla, význam v přírodě, domácí druhy lišejníků	EV – Člověk a životní prostředí EV – Problematika vztahů organismů a prostředí *Chemie, Zeměpis*

• zhotoví dočasný preparát, načrtne jednoduchý biologický nákres		
• aplikuje základní znalosti o stavbě a funkci organismů na nejjednodušších eukaryotických organismech • uvede příklady životních strategií a funkcí známých zástupců protist • vyhledá informace o epidemiologicky významných druzích protist a zásady prevence před parazity • provede rozbor nasbíraného biologického materiálu, rozliší jednotlivé organismy a vyhodnotí získané poznatky	**<u>Protista</u>** • Eukaryotní živočišná buňka • Charakteristika protist • Fyziologické funkce protist • Protista jako původci nemocí • Protista jako součást ekosystému	EV – Člověk a životní prostředí EV – Problematika vztahů organismů a prostředí
• charakterizuje základní znaky živočichů a odliší je od ostatních eukaryotních organismů • rozlišuje základní taxonomické dělení živočichů na hlavní kmeny a s možnou pomocí určovací literatury zařadí organismus do správné taxonomické jednotky • vyvodí obecné závěry na základě pozorování trvalých mikroskopických preparátů	**<u>Biologie živočichů</u>** • Žahavci • Houby • Hlísti • Členovci • Ploštěnci • Měkkýši • Kroužkovci • Ostnokožci	EV –Problematika vztahů organismů a prostředí EV – Člověk a životní prostředí *Zeměpis*

• rozčlení a provede rozbor částí těl bezobratlých • zhodnotí základní skupiny bezobratlých z hlediska ekologického, zdravotního a systematického • uvede hlavní anatomické, morfologické a fyziologické znaky obratlovců • pozná a pojmenuje (s možným využitím literatury, výukových programů pro PC nebo Internetu) významné živočišné druhy • vysvětlí rozdíly mezi vnějším a vnitřním oplozením, pohlavním a nepohlavním rozmnožováním • definuje základní ontogenetické fáze • posoudí z hlediska hospodářského možnosti uplatnění živočichů pro člověka	• Strunatci • Obratlovci	
• odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • porovná rozdíly mezi vrozeným a získaným chováním • uvede příklady biokomunikace	**<u>Etologie živočichů</u>** • Získané a vrozené chování • Strategie přežití	EV – Problematika vztahů organismů a prostředí
• definuje a rozlišuje hlavní ekologické termíny • srovná potravní řetězce v různých typech ekosystémů • zhodnotí vliv biotických a biotických faktorů na jednotlivce, populaci a společenstvo	**<u>Ekologie živočichů</u>** • Základní ekologické pojmy • Podmínky života • Biosféra a její členění • Ekosystém, populace, společenstvo	EV – Problematika vztahů organismů a prostředí EV – Člověk a životní prostředí EV – Životní prostředí regionu a České republiky EGS – Globální problémy, jejich příčiny a

• uvede základní podmínky života • porovná různé typy vztahů populací • vysvětlí koloběhy základních prvků v přírodě • uvede příklady pozitivních a negativních vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystémů		důsledky EGS – Žijeme v Evropě *Chemie, Zeměpis*

<u>Vyučovací předmět: Biologie</u>

Ročník: třetí Roční hodinová dotace: 56 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: • popíše a vysvětlí evoluci člověka • zhodnotí úroveň vyspělosti živočišných předchůdců člověka • vysvětlí proces hominizace a sapientace • využije znalostí o lidských plemenech k jednoznačnému odmítnutí rasismu	**<u>Původ a vývoj člověka</u>** • Vývojové fáze člověka • Hominizace, sapientace • Lidská plemena	EGS – globální problémy - rasismus jako jeden z globálních problémů lidstva, jeho příčiny a důsledky

	Biologie člověka	
• popíše kosti a svaly jako součásti soustavy opěrné a pohybové a vysvětlí funkci svalu	• Opěrná a pohybová soustava člověka	*Tělesná výchova*
• vysvětlí význam jednotlivých složek krve	• Tělní tekutiny, imunitní systém	*Chemie , Fyzika*
• popíše jednotlivé části oběhové soustavy a vysvětlí jejich funkci • nakreslí a popíše stavbu a činnost srdce • zhodnotí vliv rizikových civilizačních faktorů na onemocnění oběhové soustavy	• Oběhová soustava	
• zhodnotí význam jednotlivých částí mízní soustavy	• Mízní soustava	
• popíše orgány dýchací soustavy • vysvětlí princip dýchání	• Dýchací soustava	
• vysvětlí negativní vliv kouření na zdraví člověka • popíše orgány trávicí soustavy • vysvětlí proces trávení • vysvětlí přímé souvislosti mezi stravovacími zvyklostmi a civilizačními chorobami • dle možností uplatňuje zásady zdravé výživy • je si vědom nebezpečí poruch příjmu potravy	• Trávicí soustava • Metabolismus a zdravá výživa	*Chemie*
• popíše orgány vylučovací soustavy • vysvětlí funkci ledvin	• Vylučovací soustava	
• zdůvodní význam pitného režimu • popíše stavbu a funkci kůže a kožních derivátů • vysvětlí rizika nadměrného slunění v souvislosti s výskytem rakoviny kůže	• Kožní soustava, termoregulace	
• vysvětlí význam homeostázy	• Nervová soustava	
• vysvětlí podstatu nervového a hormonálního řízení • určí vliv jednotlivých hormonů na funkci organismu	• Soustava žláz s vnitřní sekrecí	

• vysvětlí funkci centrální nervové soustavy a obvodového nervstva • orientuje se v poruchách duševního zdraví (únava, stres), vlivu životních pracovních podmínek a životního stylu na zdraví v rodině • popíše a vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů • popíše a vysvětlí funkci rozmnožovací soustavy • chová se odpovědně v sexuálním životě • orientuje se v metodách asistované reprodukce a péči o reprodukční zdraví • rozlišuje dostupné metody antikoncepce a orientuje se v jejich vhodnosti a spolehlivosti • uvede rizika spojená s pohlavně přenosnými chorobami • vyjádří vlastní postoj k otázce interrupcí • rozlišuje etapy postnatálního vývoje a uvede jejich rozdíly • využívá znalostí o orgánových soustavách pro pochopení procesů probíhajících ve vlastním těle • usiluje o pozitivní změny ve svém životě • svými argumenty podporuje zdravý životní styl • v případě potřeby poskytne první pomoc	• Smyslová soustava • Rozmnožovací soustava • Ontogenetický vývoj • Choroby a jejich prevence v rámci jednotlivých soustav • Zdraví životní styl, psychohygiena • Základy první pomoci	*Tělesná výchova* EGS – globální problémy - zdraví v globálním kontextu OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti - pochopení vlastního tělesného a psychického vývoje, kladný vztah k vlastnímu tělu OSV – seberegulace - celková péče o vlastní zdraví
• orientuje se v základní genetické terminologii • vysvětlí molekulární podstatu genetiky	**<u>Genetika</u>** • Základní genetické pojmy • Molekulární základy dědičnosti – nukleové kyseliny • Replikace, transkripce, translace,	*Chemie*

• objasní expresi genu • vysvětlí význam miózy pro dědičnost znaků a genetickou variabilitu • registruje rozdíl mezi genetikou prokaryotní a eukaryotní buňky • odvodí základní štěpné poměry v F1 a F2 generaci • vypočítá jednoduché genetické příklady • definuje pojem karyotyp • vysvětlí genetické určení pohlaví a znaky vázané na pohlaví • rozliší geny malého a velkého účinku • porovnává jednotlivé typy mutací a definuje mutageny • analyzuje možnosti využití genetického inženýrství v běžném životě, diskutuje výhody a rizika klonování • pojmenovává faktory ovlivňující četnosti alel v populaci a zhodnotí jejich evoluční význam, vysvětlí nebezpečí příbuzenského křížení • definuje specifické problémy a metody, specifikuje dědičné dispozice a dědičné choroby, řeší jednoduché úlohy, při kterých z rodokmenu určí typ dědičnosti sledovaného znaku a doplní genotypy určených jedinců	mechanismus proteosyntézy, • Gen, alela, genotyp, fenotyp • Buněčný cyklus, meióza, crossing – over • Genetika prokaryot a eukaryot • Dědičnost mnohobuněčného organismu, • Mendlovy zákony, hybridizace • Dědičnost kvalitativních znaků, úplná a neúplná dominance, recesivita • Vazba genů, chromozomy, genové interakce • Gonozomální dědičnost, heterochromozomy • Dědičnost kvantitativních znaků • Variabilita, mutace • Genové inženýrství a klonování, genové terapie • Dědičnost populací autogamická, alogamická a panmiktická populace, Hardyho – Weinbergův zákon • Genetika člověka	EV – člověk a životní prostředí - mutageny jako faktory ovlivňující životní prostředí EGS – globální problémy – dědičné choroby jako jeden z globálních problémů

5.9 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Chemie** vznikl ze vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a ze vzdělávacího oboru **Chemie** a integruje část oboru **Informatika a informační a komunikační technologie,** učivo aplikační software pro práci s informacemi – prezentační software na uživatelské úrovni. Ze vzdělávacího oboru **Výchova ke zdraví** téma výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek, návykové látky a bezpečnost v dopravě.

Vzdělávání v předmětu Chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o chemii;
- umožňuje žákům seznámit se se základními i složitějšími chemickými ději a pochopit jejich souvislosti, principy a zákonitosti;
- podporuje vytváření logického uvažování;
- nabízí žákům aplikaci chemických poznatků v běžném životě;
- seznamuje žáky s nebezpečnými chemickými látkami a se správným zacházením s nimi;
- seznamuje žáky se správným chováním při haváriích s únikem nebezpečných látek.

Chemie je vyučována v **1., 2. a 3. ročníku v rozsahu dvou teoretických vyučovacích hodin týdně**. Žáci v 1. a ve 2. ročníku navíc absolvují jednou za 14 dnů dvouhodinové laboratorní cvičení, kdy je třída rozdělena na poloviny – obě poloviny třídy se tedy po týdnu v laboratoři střídají.

Pro studenty s hlubším zájmem o studium chemie jsou navíc otevřeny následující volitelné předměty: pro studenty, kteří hodlají vykonat maturitní zkoušku z chemie na naší škole, slouží jednak dvouletý (3. a 4. ročník) předmět „Cvičení z biologie a chemie“ s týdenní dotací dvou vyučovacích hodin, a jednak jednoletý (4. ročník) předmět „Chemie 2“ s týdenní dotací čtyř vyučovacích hodin. Tyto dva předměty jsou na sobě nezávislé a mají různou učební náplň. Studentům, kteří nemají ambice vykonat maturitní zkoušku z chemie na naší škole, ale hodlají složit „dobrovolnou maturitní zkoušku“ v jiném školském zařízení, je k dispozici jednoletý (4. ročník) předmět „Chemický seminář“ s týdenní dotací dvou vyučovacích hodin, který je svou učební náplní podobný předchozím nabízeným volitelným předmětům. Učební náplň v tomto semináři je však stručnější.

V průběhu studia chemie škola realizuje mimo vyučovací hodiny:

- soutěže – chemickou olympiádu;
- projekty – tvorba plakátů, PowerPointových prezentací;
- exkurze.

Výuka probíhá ve třech typech učeben:

- klasická třída;

- odborná posluchárna chemie s terasovitě se zvedajícími lavicemi – v této posluchárně jsou k dispozici nástěnné barevné tabule s chemickou tématikou, dále počítač napojený na dataprojektor, video a zpětný projektor;
- laboratoř chemie s digestoří umožňující odtah nebezpečných plynů z prostoru okolo aparatury, s dvanácti speciálními stoly pro chemické experimentování s vlastními přívody vody a zemního plynu ke kahanům a s vlastními rozvody elektrické energie.
- K dispozici jsou rovněž četné přístroje, např. elektronické váhy, centrifuga, třepačka zkumavek atd.

Žáci mají dále k dispozici školní knihovnu s množstvím odborné literatury – knih a časopisů, jež škola odebírá.

Předmět Chemie úzce souvisí s dalšími předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- **Fyzika**: měřené veličiny, skupenství látek, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, elektrický obvod;
- **Matematika**: úpravy zlomků;
- **Biologie**: fyziologie rostlin, životní styl, nerosty a horniny, ochrana přírody a životního prostředí, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů, autodestruktivní závislosti, bezpečné chování v rizikovém prostředí, dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, ochrana člověka za mimořádných událostí, podpora zdraví;
- **Zeměpis**: světové hospodářství, vztah příroda a společnost, Česká republika.

Zařazená průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**: poznávání a rozvoj vlastní osobnosti, seberegulace, organizační dovednosti, spolupráce a soutěž
  - průběžně ve vyučovacím procesu, projektová výuka.

- **Environmentální výchova**: člověk a životní prostředí, životní prostředí regionu a ČR
  - udržitelný rozvoj, obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.

- **Mediální výchova**: vliv médií.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede studenty k získávání informací, které potřebují k dosažení cíle;
- studenty směřuje k hledání vlastního postupu při řešení problémů;

- umožňuje studentům využít různých empirických metod (pozorování, experiment) i různých metod racionálního uvažování při ověřování výsledků.

Kompetence komunikativní:
Učitel:

- pomáhá studentům rozvíjet schopnost formulovat své myšlenky v písemné i mluvené formě;
- při teoretických hodinách studentům pomáhá uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů;
- v laboratorních pracích studenty vede k vědomí odpovědnosti za své jednání;
- umožňuje studentům při praktické výuce prezentovat svou práci, zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat a přijmout kritiku.

Kompetence sociální a personální
Učitel:

- umožňuje studentům získávat zkušenosti a poučení z názorů a práce druhých;
- pomáhá studentům zdokonalit se v účinné kooperativní činnosti v pracovní skupině v laboratoři a pochopit její smysl.

Kompetence občanská
Učitel:

- umožňuje studentům reagovat na modelové situace;
- poskytuje studentům možnost naučit se správně jednat v simulovaných příkladech havárií s únikem nebezpečných látek;
- pomáhá studentům orientovat se v současné environmentální problematice.

Kompetence k podnikavosti
Učitel:

- navozuje situace, při nichž žáci mohou uplatňovat vlastní iniciativu;
- vytváří u žáků kritický postoj při hodnocení vlastních možností profesní orientace.

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 108 h

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• zhodnotí vztah vývoje vědy a lidské společnosti • objasní rozdíl mezi alchymií a moderní chemií • zhodnotí význam klíčových osobností pro rozvoj chemie • vysvětlí problematiku objevu chemických prvků • vysvětlí problematiku objevu atomové struktury a porovná historické fáze názoru na ni • rozliší jednotlivé typy vzorců (molekulový, stechiometrický, strukturní, elektronový, geometrický, racionální) • vysvětlí metodu určování oxidačního čísla • vysvětlí pojem elektronegativita • aktivně používá českých názvů a značek všech prvků periodického systému • předvídá vlastnosti prvků a jejich chování v chemických procesech na základě poznatků o periodické soustavě prvků • objasní vznik chemické vazby	**Obecná chemie** • vývoj a historie chemie • klasifikace a struktura látek (pojmy:atom, molekula, ion, prvek, izotop, nuklid, sloučenina) • soustavy látek • názvosloví anorganických sloučenin • složení a struktura atomu (jádro, obal, orbital, kvantová čísla, pravidla o zaplňování orbitalů, přirozená a umělá radioaktivita) • periodická soustava prvků (skupiny, periody, elektronová konfigurace, periodický zákon) • chemická vazba (kovalentní, polární, nepolární, koordinačně-kovalentní, kovová, slabé vazebné interakce) • chemické reakce a jejich klasifikace • základy reakční kinetiky (rychlost reakce, faktory ovlivňující rychlost) • základy termochemie (endotermický a exotermický děj, termochemické zákony) • roztoky, druhy roztoků a jejich složení	*Matematika, Fyzika*

• využívá znalosti o chemických vazbách k předvídání některých vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích • provede přehlednou klasifikaci základních typů chemických reakcí • předvídá průběh chemických dějů s využitím znalostí o částicové struktuře látek • využívá odbornou terminologii při popisu a vysvětlování chemických dějů • vysvětlí princip acidobazických a redoxních reakcí • vyrovná chemickou rovnici • provádí chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických problémů (popíše přípravu roztoku o dané molární koncentraci, hmotnostním zlomku, výpočty z rovnic, pH atd.) • využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin • charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučeniny, zhodnotí jejich surovinové zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí • zapíše elektronovou konfiguraci prvků	• teorie kyselin a zásad (pojmy: kyselina a zásada, amfoterní látka, neutralizace, pH) • veličiny a výpočty chemie **<u>Anorganická chemie</u>** • vodík, vlastnosti vodíku a jeho sloučeniny • kyslík, vlastnosti kyslíku a jeho sloučenin • voda	EV-okruh Člověk a životní prostředí *Zeměpis, Biologie*

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: druhý

Roční hodinová dotace: 108 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• objasní princip periodické soustavy prvků, rozpozná vybrané kovy, polokovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti • ovládá princip tvorby názvů anorganických sloučenin a využívá názvosloví při popisu sloučenin • charakterizuje jednotlivé skupiny periodického systému, aplikuje znalosti struktury elektronového obalu na vlastnosti jednotlivých prvků • na základě znalosti vlastností vybraných prvků a vzniku chemické vazby dokáže odvodit a vyzkoušet vlastnosti a chování jejich sloučenin • aplikuje a prokazuje znalosti chemické kinetiky a termodynamiky na průběh chemických reakcí prvků a jejich sloučenin • zhodnotí surovinové zdroje pro výrobu prvků a technologicky důležitých sloučenin, dokáže vybrat a vysvětlit princip nejefektivnějšího způsobu výroby a způsob přípravy a vyhodnotit zátěž na životní prostředí	**Chemie s-prvků** • Charakteristika prvků I.A a II.A skupiny . • Vlastnosti sodíku, draslíku a jejich sloučenin. • Vlastnosti hořčíku, vápníku a jejich sloučenin. **Chemie p-prvků** • Charakteristické fyzikální a chemické vlastnosti p-prvků a jejich sloučenin. • Klasifikace p-prvků. • Zařazení p-prvků s kovovým a nekovovým charakterem v periodické soustavě prvků . • Prvky III.A skupiny (zvl. bor, hliník). • Prvky IV.A skupiny (zvl. uhlík, křemík). • Prvky IV.A skupiny (zvl. cín, olovo). • Prvky V.A skupiny. • Prvky VI.A skupiny – chalkogeny (kyslík). • Prvky VI.A skupiny – chalkogeny (síra). • Prvky VII.A skupiny – halogeny. • Prvky VIII.A skupiny – vzácné plyny. **Chemie d- a f-prvků** • Obecná charakteristika d- a f-prvků . • Názvosloví koordinačních sloučenin.	OSV – rozvoj vlastní osobnosti, organizační dovednosti, spolupráce a soutěž *Fyzika*

	• Prvky skupiny chromu, manganu a jejich sloučeniny. • Prvky triády železa • Sloučeniny prvků triády železa. • Prvky skupiny mědi a zinku a jejich sloučeniny.. • Chemie f-prvků (základní poznatky).	
• charakterizuje kvalitativní a kvantitativní chemickou analýzu • vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými metodami a jejich využití pro moderní společnos	**Základy chemické analýzy** • Metody analytické chemie.	
• zhodnotí vlastnosti atomu uhlíku významné pro strukturu organických sloučenin • dokáže s využitím znalostí o typu chemických vazeb vysvětlit rozdíly ve vlastnostech organických a anorganických sloučenin • chápe pravidla názvosloví organických sloučenin a jednotlivých typů vzorců • určuje jednotlivé typy izomerie a dokáže tvořit vzorce izomerních sloučenin • rozeznává jednotlivé typy organických reakcí a činidel v organické chemii • vysvětlí rozdíl mezi chemickou reakcí a reakčním schématem	**Základy organické chemie** • **Úvod do organické chemie, historie, význam.** • Vlastnosti atomu uhlíku, isomerie, typy vzorců. • Klasifikace organických sloučenin. • Základní principy názvosloví organických sloučenin.	EGS – žijeme v Evropě - významní Evropané

• charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich významné zástupce, zhodnotí jejich surovinové zdroje, technologie výroby, využití v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje znalosti o průběhu organických reakcí na konkrétních příkladech • aplikuje pravidla systematického názvosloví na konkrétní sloučeniny, ovládá triviální názvy používané v běžném životě • znalosti o struktuře a chemických vazbách organických látek umí použít při objasnění fyzikálních a chemických vlastností jednotlivých skupin uhlovodíků, dokáže vysvětlit průběh typických organických reakcí pro jednotlivé skupiny • dokáže zhodnotit jednotlivé surovinové zdroje uhlovodíků, způsob jejich využití a zpracování a možnosti jejich náhrady obnovitelnými zdroji	**Uhlovodíky** - Alkany a cykloalkany. - Alkeny a alkadieny. - Alkyny. - Aromatické uhlovodíky. - Surovinové zdroje organických sloučenin. - Chemické zpracování uhlí, ropy a zemního plynu. - Využití fosilních paliv, ochrana životního prostředí.	EV – člověk a životní prostředí, udržitelný rozvoj EV – žijeme v Evropě - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie MDV – vliv médií *Biologie, Zeměpis, Dějepis, Fyzika*

Vyučovací předmět: Chemie

Ročník: třetí

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• rozdělí deriváty uhlovodíků do základních skupin a uvede jejich nejvýznamnější zástupce • u vybraných zástupců zhodnotí využívání v praxi a vliv na životní prostředí • aplikuje pravidla systematického názvosloví organické chemie při popisu derivátů, uvede používané triviální názvy • využívá znalosti struktury derivátů k určení průběhu chemických reakcí • vysvětlí pojmy „heterocykly“ a „heteroatom“, rozdělí heterocykly podle typu heteroatomu a podle počtu atomů v cyklu • přiřadí heterocykly k jednotlivým typům derivátů uhlovodíků • uvede význam heterocyklů • uvede nebezpečí týkající se výroby, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek a s tím související nebezpečí pro dopravu • objasní strukturu sacharidů, nukleových kyselin, bílkovin, lipidů a isoprenoidů, jmenuje významné zástupce • zhodnotí funkci a význam vybraných látek pro organismy	**Deriváty uhlovodíků** • halogenderiváty • alkoholy a fenoly • ethery • aldehydy a ketony • karboxylové kyseliny • funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin • aminosloučeniny • nitrosloučeniny **Chemie přírodních látek, biochemie** • heterocykly • návykové látky a bezpečnost v dopravě • sacharidy • nukleové kyseliny • bílkoviny • lipidy • isoprenoidy **Organická chemie v praxi** • syntetické makromolekulární látky • léčiva	EGS – životní prostředí a udržitelný rozvoj OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti EV – jak člověk ovlivňuje životní prostředí MDV – vliv médií *Zeměpis, Biologie*

• rozliší vitaminy rozpustné v tucích a ve vodě • popíše základní metabolické procesy • vysvětlí pojem „polymery“ a vysvětlí princip jejich vzniku, rozdělí léčiva dle jejich účinku		

5.10 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika patří do **oblasti Člověk a příroda** společně s předměty Chemie, Biologie. Realizuje obsah vzdělávacího **oboru Fyzika** RVP G.

Vyučovací předmět Fyzika rozvíjí postupně získávané poznatky žáků o fyzikálních interakcích rozmanitých objektů, o struktuře látek a formuje je do uceleného systému vědomostí. Žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali osvojené fyzikální zákony a zákonitosti k objasňování fyzikálních jevů a k předvídání důsledků jejich působení. Velká pozornost je věnována přesnému a jasnému formulování myšlenek na základě osvojené odborné terminologie, pozornému pozorování a přesnému popisu jevů, správné analýze příčin a následků jevů, logickému zdůvodňování vlastních závěrů a ověřování hypotéz. Na základě vybraných fyzikálních objektech a technických aplikacích jsou žáci seznamováni s teoretickými a experimentálními fyzikálními metodami a učí se uplatňovat je prakticky v konkrétních situacích. Přitom poznávají význam matematických nástrojů a postupů pro efektivitu řešení problémů a úloh. Žáci se učí i správně chápat společenskou roli fyziky a její úzkou souvislost s ostatními přírodovědnými obory. U některých témat mají žáci možnost využít znalosti z oboru **Informatika a informační technologie** a zpracovat prezentaci pomocí grafických editorů - na úrovni uživatele.

Předmět Fyzika je povinným vyučovacím předmětem pro žáky **1., 2. a 3. ročníku s týdenní hodinovou dotací 2 - (2+1) - (2+1).** Ve 2. ročníku mají žáci 2 hodiny týdně teorii a 1 hodinu praktického cvičení (což je realizováno ve dvouhodinovém cvičení jednou za 14 dní). Ve 3. ročníku mají žáci 2 hodiny týdně teorii a 1 hodinu cvičení. V praktickém cvičení žáci měří a vyhodnocují praktické úlohy z různých oblastí fyziky. Výsledky praktického cvičení žáci vypracují na počítači (tabulky s naměřenými hodnotami zpracovávají v Excelu).

Vyučovací předmět Fyzika je zpravidla vyučován v odborné učebně fyziky, kde je k dispozici dataprojektor, vizualizer a multimediální počítač, který je napojen na internet. Pro teoretické hodiny se třídy nedělí. Pro praktická cvičení se jednotlivé třídy dělí na poloviny, protože praktická cvičení probíhají v laboratoři fyziky a kapacita laboratoře je 16 pracovních míst.

Mimo vyučovací předmět Fyziky se žáci mohou zúčastňovat i jiných aktivit, jako je řešení fyzikální olympiády, astronomické olympiády, přírodovědného Klokana, odborných soutěží (výroba robotů v soutěži Napájení Sluncem), odborných exkurzí….

Do vzdělávacího obsahu Fyziky jsou začleněny některé **okruhy** těchto **průřezových témat**:

- Osobnostní a sociální výchova: sociální komunikace, spolupráce a soutěž, organizační dovednosti a efektivní řešení;
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech: žijeme v Evropě;
- Environmentální výchova: člověk a životní prostředí;
- Mediální výchova: média a mediální produkce.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují ve vyučovacím předmětu Fyzika k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Učitel

- vytváří cíleně problémové situace, při nichž systematicky žáky motivuje k učení;
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku;
- vede žáky řízenou diskusí k tomu, aby dokázali fyzikální problém matematicky zdokumentovat
- (veličiny přímo a nepřímo úměrné, význam materiálových konstant);
- zadáváním projektů učí žáky vyhledávat, zpracovávat a užívat potřebné informace v literatuře a na internetu;
- vede žáky samostatně či v kooperaci s ostatními žáky systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy a jejich vlastnosti a měřit fyzikální vlastnosti objektů, výsledky pozorování a měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení;
- klade důraz na mezipředmětové vztahy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- cíleně navozuje problémové úlohy a situace z praktického života, které společně s žáky přetváří na fyzikální problém;
- vhodnými dotazy vede žáky ke schopnosti odhadnout výsledek početní úlohy nebo experimentu na počátku úlohy a k porovnání získaných výsledků s realitou na konci úlohy;
- rozvíjí u žáků zručnost při provádění náčrtků fyzikálních situací;
- směřuje k řešení problému postupným nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti;
- zadáním projektů podporuje samostatnost, tvořivost, tvůrčí a logické myšlení žáků;
- vede žáky k tomu, aby řešili některé problémové situace a úlohy jak samostatně, tak v kooperaci s ostatními žáky;
- užívá k řešení problému dostupnou moderní techniku;
- zapojením žáka do fyzikálních soutěží jej vede k prohlubování a rozšiřování znalostí nad rámec stanovený ŠVP.

Kompetence komunikativní

Učitel

- systematickou kontrolou klade důraz na „kulturní úroveň“ a formální správnost mluveného (při diskusích, při zkoušení) i písemného (písemné zkoušení, projekty) projevu;
- podněcuje a vede žáky k prezentacím vlastních postupů, motivuje žáky vzájemně se poslouchat a naslouchat si, klást jasné a srozumitelné dotazy;
- v praktických cvičeních učí žáky objektivně sdělovat a zdůvodnit výsledky svých fyzikálních pozorování a experimentů, a to i v případě, že nejsou správné, popřípadě přesné.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje do výuky (praktické cvičení) týmovou práci žáků a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (zastávat v týmu různé role, komunikovat a spolupracovat v rámci týmu);
- vybízí žáky k diskusi, k pozitivní a konstruktivní kritice práce druhých a k obhajobě kritiky své vlastní práce pomocí argumentů;
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky.

Kompetence občanská

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka;
- vybízí žáky k otevřenosti a upřímnosti, aby se nebáli zeptat a nestyděli se za své případné chyby a omyly;
- dbá na včasné odevzdání písemných prací, referátů a plnění domácích úkolů a tím dává žákům pocit zodpovědnosti za jejich plnění;
- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních, zdůrazňuje zásady předlékařské pomoci v případě úrazu;
- důsledně vyžaduje a kontroluje dodržování stanovených pravidel, jako jsou chování v učebně fyziky a laboratoři fyziky, pravidla bezpečnosti práce při fyzikálním měření, dodržování stanovených postupů při praktických cvičeních.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- umožní žákovi pracovat ve fotografickém kroužku nebo se zúčastnit řešení fyzikální olympiády;
- při vhodných příležitostech podporuje vytváření reálného náhledu na vlastní profesní budoucnost.

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 72

Výstupy	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák • používá s porozuměním učivu zavedené fyzikální veličiny • užívá s porozuměním zákonné měřící jednotky pro vyjádření hodnot veličin a při řešení úloh • s porozuměním operuje se skalárními a vektorovými veličinami při řešení úloh • **respektuje a dodržuje zásady bezpečnosti práce v laboratoři (2. ročník)** • **statisticky zpracuje měření veličiny – určí aritmetický průměr, absolutní a relativní odchylku měření (2. ročník**) • **experimentálně určí hustotu pevného tělesa (2. ročník)**	**Fyzikální veličiny a jejich měření** • soustava základních a odvozených veličin a jejich jednotky, SI, jednotky užívané spolu s jednotkami SI • převody jednotek • skalární a vektorové veličiny • laboratorní řád, bezpečnost práce • metody fyzikálního měření, chyby měření • hustota tělesa	*M - převody jednotek, vektorová algebra* OSV: sociální komunikace, spolupráce a soutěž, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů, zpracování výsledků, práce ve skupině - rozvíjeno během laboratorního cvičení
Žák • užívá představy hmotného bodu při řešení úloh	**Mechanika hmotného bodu** • vztažná soustava, poloha a změna polohy tělesa	

• rozhodne, o jaký druh pohybu se jedná • používá základní kinematické vztahy pro jednotlivé druhy pohybů při řešení úloh včetně problémových • určí výslednici dvou sil působících v jednom bodě • využívá Newtonovy zákony při popisu fyzikálních dějů, aplikuje zákony zachování • využívá rozkladu sil k řešení úloh a problémů • uvede příklady tření	• trajektorie, dráha, pohyby přímočaré a křivočaré • průměrná a okamžitá rychlost, zrychlení • rovnoměrný přímočarý pohyb, rovnoměrně zrychlený a rovnoměrně zpomalený pohyb • volný pád • rovnoměrný pohyb po kružnici • síla jako fyzikální veličina • Newtonovy pohybové zákony • inerciální a neinerciální vztažná soustava • hybnost, zákon zachování hybnosti • druhy sil • smykové tření, valivý odpor	*Z – geografie, závislost tíhového zrychlení na zeměpisné šířce* *M - výpočet neznámé ze vzorce, lineární funkce, goniometrické funkce ostrého úhlu* *TV - podmínky pro pohyb na nakloněné rovině (lyže, sáňky)*
Žák • uvede příklady, kdy těleso koná, a kdy nekoná práci, vypočítá práci stálé síly • zná souvislost změny kinetické energie s mechanickou prací • aplikuje zákony zachování mechanické energie • řeší úlohy s použitím vztahů pro výkon a účinnost	**Mechanická práce a energie** • mechanická práce • mechanická energie, zákon zachování mechanické energie • výkon, účinnost	*M – vektorová algebra*
Žák	**Gravitační zákon**	

• řeší úlohy pro výpočet gravitační síly • rozlišuje pojmy gravitační a tíhová síla, tíha • objasní s pomocí Newtonova zákona pohyby v gravitačním poli	• Newtonův gravitační zákon • gravitační pole a jeho charakteristika • pohyb těles v homogenním tíhovém poli • Keplerovy zákony	*Z – Sluneční soustava, zeměpisná šířka a délka*
Žák • popíše posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa kinematicky i dynamicky • určí v konkrétních situacích síly a jejich výslednici, momenty sil a výsledný moment	**Mechanika tuhého tělesa** • tuhé těleso a jeho pohyby • moment síly a momentová věta • těžiště tělesa, rovnovážná poloha tělesa	
Žák • používá vztahu pro výpočet tlaku a tlakové síly • řeší úlohy užitím Pascalova a Archimédova zákona • vysvětlí funkci hydraulického lisu • stanoví chování tělesa v tekutině • používá rovnici kontinuity	**Mechanika tekutin** • tlak v kapalinách a plynech • Pascalův zákon • tlak vzduchu vyvolaný tíhovou silou • Archimédův zákon • proudění kapalin a plynů • rovnice kontinuity, energie proudící vody	
Žák • vysvětlí rozdíly mezi skupenstvími z hlediska vztahu vnitřní kinetické a vnitřní potenciální energie částic • uvede příklady stavových změn a rovnovážných stavů	**Základní poznatky molekulové fyziky a termiky** • kinetická teorie látek • stavové veličiny, rovnovážný stav • teplota a její měření, termodynamická teplota • veličiny popisující soustavu částic z hlediska	*OSV: vývoj názorů na podstatu hmoty* EGS-významní učenci: E. Torricelli, CH. Huygens,

• převádí teplotu z Celsiovy stupnice do Kelvinovy stupnice a naopak • zná složky vnitřní energie • řeší úlohy pomocí kalorimetrické rovnice • **experimentálně určí tepelnou kapacitu kalorimetru** **(2. ročník)** • uplatňuje termodynamické zákony pří řešení fyzikálních úloh • uvede příklady na vedení tepla, proudění tepla a tepelné záření	molekulové fyziky • vnitřní energie tělesa • teplo, měrná tepelná kapacita • kalorimetrická rovnice • první termodynamický zákon • přenos vnitřní energie	A. Celsius, lord Kelvin, A. Avogadro, R. Brown

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: druhý Roční hodinová dotace: 72 + 36 (laboratorní cvičení)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák • využívá stavovou rovnici ideálního plynu o stálé hmotnosti při řešení problémů spojených s jeho stavovými změnami • graficky znázorní kruhový děj • popíše činnost spalovací turbíny a spalovacích motorů	**Základní poznatky molekulové fyziky a termiky** • ideální plyn • stavová rovnice • kruhový děj • druhý termodynamický zákon • tepelné motory	*SV – filozofie – vývoj názorů na podstatu hmoty* EGS – žijeme v Evropě - významní učenci – R. Boyle, J.L. Gay Lussac, J. Charles EV - člověk a životní prostředí - negativní vliv spalovacích motorů na životní prostředí EGS – žijeme v Evropě - významní učenci - J. Watt, J. Božek, C. Caval, A. Stodola, S. Carnot
Žák • rozlišuje krystalické a amorfní látky na základě znalosti jejich stavby • uvede příklady jednoduchých typů deformací • řeší úlohy s použitím Hookova zákona • **experimentálně ověří platnost Hookova zákona** • uvede příklady praktické aplikace teplotní roztažnosti • uvede vlastnosti povrchové vrstvy • **experimentálně určí povrchové napětí**	**Struktura a vlastnosti pevných a kapalných látek** • struktura a vlastnosti pevných látek • deformace pevného tělesa • normálové napětí, Hookův zákon • teplotní délková a objemová roztažnost pevných těles • povrchová vrstva kapaliny a její vlastnosti • jevy na rozhraní pevného tělesa a kapaliny, kapilarita	*Ch, Z – typy krystalů*

kapaliny • uvede příklady z praxe na kapilární elevaci a depresi • uvede příklady praktické aplikace teplotní roztažností kapalin	• teplotní objemová roztažnost kapalin	
Žák • objasní kvalitativně i kvantitativně změny skupenství látek • předvídá děje související se změnami stavu látek za pomocí fázového diagramu • **experimentálně určí měrné skupenské teplo tání** **ledu**	**Změny skupenství látek** • tání a tuhnutí, vypařování, var, kapalnění • sytá pára, fázový diagram	*Ch – skupenství látek* *Z – atmosféra* *TV - fyzikální základy bruslení, lyžování, sáňkování…*
Žák • užívá základní kinematické vztahy při řešení problémů a úloh o pohybech kmitavých harmonických • **experimentálně ověří závislost délky pružiny** **na velikosti zatěžující síly** • objasní princip vzniku a šíření vln, odrazu a interference vlnění • rozliší pojmy zvuk, ultrazvuk, infrazvuk • dovede se chránit před nadměrným hlukem	**Mechanické kmitání a vlnění** • kinematika harmonického kmitání • dynamika harmonického kmitání • energie harmonického kmitání • druhy vlnění a jejich charakteristika • vlastnosti zvuku • ultrazvuk a infrazvuk	EGS: významní učenci - Ch. Huygens *Bi – lidské ucho* *HV – akustika, mechanické zdroje zvuku* *Z – seismické vlny, tsunami*

Žák • popíše vlastnosti elektricky nabitých těles • řeší úlohy na výpočet síly z Coulombova zákona • popíše elektrické pole • řeší úlohy na výpočet kapacity deskového kondenzátoru • rozlišuje vodič, izolant, polovodič, předvídá jeho chování v elektrickém poli • dodržuje zásady bezpečnosti pří práci s elektrickým proudem • objasní podmínky vzniku stejnosměrného elektrického proudu a jeho vedení v kovovém vodiči • využívá Ohmův zákon při řešení praktických úloh • **experimentálně ověří platnost Ohmova zákona** • řeší úlohy na vztahy pro elektrický odpor, práci, výkon • řeší jednoduché úlohy s použitím Kirchhoffových zákonů • zapojí rezistory sériově a paralelně • **experimentálně ověří platnost vztahů pro výpočet výsledného odporu sériově a paralelně**	**Stacionární elektrické pole** • elektrický náboj • Coulombův zákon • elektrické pole • kapacita vodiče, kondenzátory • elektrický proud jako veličina • elektrický zdroj napětí • Ohmův zákon pro část obvodu i uzavřený obvod • Kirchhoffovy zákony • zapojení rezistorů • elektrická práce a elektrický výkon • elektrické měřicí přístroje • pojem polovodiče • polovodičová dioda, termistor • elektrolyty, elektrolýza	EGS: významní učenci - Ch.A.Coulomb, A.M.Ampere EGS: významní učenci - G.S.Ohm, A. Volta, G.R.Kirchhoff *CH – elektrolýza* EV: ochrana životního prostředí –

zapojených rezistorů • vysvětlí, jak se liší elektrické vlastnosti kovů, polovodičů a izolantů • objasní model vedení elektrického proudu v polovodičích • **experimentálně určí voltampérovou charakteristiku diody** • **experimentálně ověří závislost odporu termistoru na teplotě (3. ročník)** • vysvětlí vedení proudu v kapalinách • vysvětlí praktické použití elektrolýzy • popíše princi galvanického článku a akumulátoru • popíše jednotlivé druhy výboje • uvede příklady praktického použití výbojů v plynech	• galvanické články, akumulátory • nesamostatný a samostatný výboj v plynu	negativní důsledky elektrolýzy, péče o akumulátory

Vyučovací předmět: Fyzika

Ročník: třetí

Roční hodinová dotace: 72 + 36 (laboratorní cvičení)

Výstupy	Učivo	Průřezová témata a mezipředmětové vztahy
Žák: • znázorní indukčními čarami magnetické pole permanentního magnetu, vodiče s proudem a cívky s proudem • určí směr a velikost magnetické síly působící na vodič s proudem a na částici s nábojem • vysvětlí funkci magnetických zařízení a magnetické vlastnosti materiálu • **experimentálně znázorní magnetické pole trvalého magnetu**	**Stacionární magnetické pole** • magnetická síla • permanentní magnet • magnetická indukce • magnetické pole rovnoběžných vodičů s proudem, magnetické pole cívky • částice s nábojem v magnetickém poli • magnetické vlastnosti látek • magnetické materiály v praxi	*Z- magnetické pole Země, důsledky jeho existence* EGS: žijeme v Evropě - významní učenci – H. Ch. Oersted, N. Tesla, H. A. Lorentz
Žák: • demonstruje vznik indukovaného napětí jednoduchými pomůckami • objasní základní vlastnosti nestacionárního pole pomocí Faradayova a Lenzova zákona • **experimentálně ověří elektromagnetickou indukci**	**Nestacionární magnetické pole** • elektromagnetická indukce • Faradayův zákon elektromagnetické indukce • Lenzův zákon • vlastní indukce, indukčnost	EGS: žijeme v Evropě - významní učenci - M. Faraday, E. Ch. Lenz, J. H. Henry
Žák: • objasní vznik střídavého proudu, popíše jeho charakteristiky	**Střídavý proud** • vznik střídavého proudu • výkon střídavého proudu, efektivní hodnoty	*Bi – účinky elektrického proudu na lidské tělo*

• vysvětlí chování prvků v elektrickém obvodu • popíše a objasní činnost alternátoru, trojfázového generátoru, elektromotoru, transformátoru • uvede příklady elektromotorů v domácnosti • řeší úlohy na použití rovnice transformátoru • zdůvodní transformaci při dálkovém přenosu elektrické energie • porovná jednotlivé typy elektráren podle účinnosti a vlivu na životní prostředí	• obvody střídavého proudu • elektromagnetické kmity • generátory • trojfázová soustava střídavého napětí • elektromotory • transformátory • přenos elektrické energie	EGS: žijeme v Evropě - Evropané z českého prostředí – F. Křižík EV: člověk a životní prostředí – využívání zdrojů energie v ČR, důsledky pro životní prostředí
Žák: • využívá analogie elektromagnetického a mechanického vlnění oscilátoru • popíše jevy v oscilačním obvodu LC • **určí souvislosti mezi kmitáním a vlněním mechanickým a kmitáním a vlnění elektromagnetickým** • vysvětlí princip činnosti mikrofonu • popíše blokové schéma vysílače a přijímače • **pomocí internetu zjistí radiokomunikační pásma (elektromagnetické spektrum) a objasní princip sdělovací techniky**	**Elektromagnetické kmitání a vlnění** • elektromagnetický oscilátor • nucené kmitání elektromagnetického oscilátoru • vznik elektromagnetického vlnění • přenos energie vlněním • sdělovací soustava	EGS: žijeme v Evropě - významní učenci - J.C. Maxwell, H.Hertz
Žák		EGS: žijeme v Evropě - významní učenci - T.

• analyzuje různé teorie podstaty světla • nakreslí odražený a lomený paprsek • řeší úlohy na odraz a lom světla • **experimentálně ověří totální odraz** • popíše spektrum vytvořené hranolem • pozná jevy způsobené interferencí světla • popíše výsledky ohybu světla • **experimentálně ověří lom a ohyb světla** • vysvětlí způsob polarizace světla • využívá základy paprskové optiky k řešení praktických problémů • popíše oko jako optickou soustavu • **experimentálně určí rozlišovací schopnosti oka** • vysvětlí princip jednoduchých optických přístrojů • **experimentálně určí svítivosti neznámého světelného zdroje**	**Optika** • světlo jako elektromagnetické vlnění – základní pojmy • rychlost šíření světla v různých prostředích, index lomu • odraz a lom světla • rozklad světla hranolem • interference světla• ohyb světla na hraně a na štěrbině • difrakce a polarizace světla • zrcadla, čočky a jejich vady • oko • optické přístroje	Young, I. Newton *Bi – oko, fyziologie vidění a jeho poruch*
Žák • uvede příklady praktického využití různých druhů elektromagnetického záření • uvede příklady užití rentgenového záření	**Elektromagnetické záření** • přehled elektromagnetického záření • rentgenové záření	*Ch – spektrální analýza*
Žák • popíše a vysvětlí podstatu fotoefektu • vymezí základní charakteristické vlastnosti fotonu • vysvětlí duální podstatu částic • popíše podstatu spektrální	**Úvod do fyziky mikrosvěta** • fotoelektrický jev • foton, vlnové vlastnosti částic • základní poznatky o atomu • objev atomového jádra • čárové spektrum, kvantování energie	EGS: žijeme v Evropě - významní učenci - M. Planck, A. Einstein, L. de Broglie, E. Schrodinger

• vysvětlí význam Pauliho principu • popíše vznik a vlastnosti laseru • uvede příklady využití laserového záření • **experimentální měření vlnové délky laseru** • uvede základní charakteristiky atomového jádra • uvede typy radioaktivních přeměn a příklady praktického využití radioaktivity • zná způsoby ochrany člověka před radioaktivním zářením • vysvětlí zákonitosti jaderných přeměn • vysvětlí principy využití jaderné energie • popíše princip činnosti jaderných reaktorů a elektráren	• kvantová čísla, periodická soustava • lasery • složení atomového jádra • hmotnostní úbytek, vazebná energie • radioaktivita • zákony radioaktivních přeměn • jaderné štěpení • jaderné elektrárny	*M – exponenciální funkce a exponenciální rovnice* EGS: žijeme v Evropě - významní evropští učenci – P. Curie, M. Curie - Sklodowská, F. J. Curie, I. Joliot – Curie, O. Hahn, F. Strassmann, L. Meitnerová,E. Fermi a další MDV: média a mediální produkce – zpracování informací ze sdělovacích prostředků, vnější vlivy na chování médií EV: člověk a životní prostředí – vliv jaderné energetiky na životní prostředí, vlivy ohrožující zdraví člověka, ochrana člověka za mimořádných událostí

5.11 Informatika

Realizuje obsah vzdělávacího oboru **Informatika a informační a komunikační technologie** RVP G. Realizuje se tematický okruh **průřezového tématu** Mediální výchova RVP G, a to tvorba mediálních sdělení.

Časová dotace činí **2 hodiny týdně v 1. ročníku**. Další hodiny z povinné časové dotace RVP G jsou rozděleny do předmětů Český jazyk (téma publicistika), Fyzika, Chemie (Powerpointové prezentace, tabulkové editory na uživatelské úrovni).
Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny. Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny plně vybavené výpočetní technikou. Maturitní zkoušku lze skládat v profilové části, avšak pouze v případě, že žák na gymnáziu zvolí některý z volitelných předmětů se zaměřením na informatiku.

Žáci se zdokonalí v ovládání operačního systému počítače, naučí se systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Při vyhledávání informací v prostředí internetu budou žáci schopni ověřovat a vyhodnocovat informace z různých informačních zdrojů. Žáci se naučí základy práce s bitmapovými a vektorovými editory. Při tvorbě dokumentů se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly. Naučí se základům publikování na www a zpracování videa. V posledním roce výuky ve volitelných předmětech budou pracovat na relativně dlouhodobých a komplexních úkolech, při jejichž řešení využijí téměř veškeré dříve probrané učivo.

Žák je veden k tomu, aby zejména sbíral a třídil informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu, aplikoval získané znalosti a dovednosti ve všech ostatních vzdělávacích předmětech, zejména při zpracovávání dokumentů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:
Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií;
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím;
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení;
- porovnávání informací a poznatků z většího množství informací alternativních zdrojů a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledávaných informací;
- využívání výpočetní techniky, aplikačního software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionální organizace práce;
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce;
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů;
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW;

- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytující se na internetu či jiných mediích;
- šetrné práci s výpočetní technikou.

Výchovné a vzdělávací strategie, které ve vyučovacím předmětu Informační a komunikační technologie směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k osvojování si postupů při užívání informačních a komunikačních prostředků a učí je tvořivě využívat jako nástroje poznání;
- vede žáky k využívání získaných komunikační dovednosti a k vytváření kvalitních vztahů;
- seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody) ;
- vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vede žáky k chápání významu týmové práce a postavení samostatné práce;
- vede žáky uvědomělému přijímání a získávání role v různých skupinách;
- seznamuje žáky se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu;
- učí žáky diskutovat.

Kompetence k učení

Učitel

- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení;
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci;
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků;
- umožňuje žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok;
- vede žáky na základě prožitku úspěchu k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání;
- učí žáky vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií;
- seznamuje žáky s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů informační a komunikační technologie a učí je dávat do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti;

- ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání.

Kompetence k podnikavosti
Učitel
- diskutuje se žáky o podnikání, podnikatelských záměrech.

Kompetence občanská
Učitel
- hodnocením a povzbuzováním podporuje snahu žáků;
- vyžaduje plnění domácích úkolů.

Specifické cíle
- **Cílem** předmětu Informatika na Masarykově gymnáziu je prohloubení teoretických i praktických znalostí žáků v ovládání výpočetní techniky a zvýšení jejich schopnosti orientace ve světě informací.
- Žáci by se měli naučit pracovat s internetem a dalšími informačními a komunikačními technologiemi jako zdrojem informací a také prostředkem pro prezentaci výsledků své činnosti.
- Žáci by měli dále rozvíjet algoritmické myšlení a využívat dovednosti manipulace s výpočetní technikou při řešení praktických úkolů a problémů. Měli by si na základě získaných poznatků a dovedností uvědomovat možnosti informatiky a výpočetní techniky při vlastním celoživotním vzdělávání a těchto možností cílevědomě využívat.
- Žáci by měli mít možnost využívat výpočetní techniku v jednotlivých vyučovacích předmětech. Výuka by měla mít nejen charakter výuky o počítačích, ale i výuky s pomocí počítačů.
- Součástí výuky **by mělo být průběžné seznamování s aktualitami dynamicky se rozvíjejícího oboru.**

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata - *Poznámky*
• publikování - zpracovává informace a vytváří z nich širokou a ucelenou škálu různých dokumentů • na příkladech posoudí aktuálnost, relevanci a věrohodnost informací a informačních zdrojů • uplatňuje základní etická, estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem. • aplikační software pro práci s informacemi (textové editory, tabulkové kalkulátory, publikační software, modelování a simulace, export, import dat)	• Formy dokumentu a jejich struktura, zásady grafické a typografické úprav dokumentu, etické zásady publikování • prohloubení učiva (textové editory, tabulkové kalkulátory, publikační software) • projektová výchova zaměřená na zpracování a prezentaci informací • Simulační strategické hry (SimCity,..)	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení
• grafické editory • vytváří fotografie • zpracovává fotografie • vytváří koláže • dotváří fotografie	• základy práce s digitální fotografií - snímání, úpravy archivace, export do www a multimediální podoby • základy práce s rastrovou grafikou - tvorba koláží • tvorba grafických listů a referátů	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení
• multimedia • videokamerou pořídí záznam, • záznam přenese do PC, upraví, sestříhá ozvučí, doplní titulky • výsledný film požadovaným způsobem vyexportuje	• základy práce s videokamerou, • zpracování a export videa	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení

• aplikuje algoritmický přístup k řešení problémů • požívá základů algoritmizace – vývojové diagramy • používá základů algoritmizace – Baltie • používá základů algoritmizace – databáze • sdílení odborných informací • informační etiky, legislativa	• základy algoritmizace a programování • základní informace o tvorbě počítačových programů • Baltie, Access, Moodle, soutěže, • diskusní skupiny elektronické konference • ochrana autorských práv a osobních údajů • relevance, hodnota, životnost informace, rozptyl informací, • impaktový faktor, informační zdroje	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení

5.12 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti **Umění a kultura** a realizuje vzdělávací obor **Výtvarný obor RVP G.**

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:
- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy;
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity;
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace;
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně informačních a komunikačních technologií;
- rozvíjí především **průřezová témata** Osobnostní a sociální výchova (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímaní a utváření mimouměleckého estetična) a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře). Dále pak rozvíjí Multikulturní výchovu (se zaměřením na kulturní diference, etnický původ a lidské vztahy) , Environmentální výchovu (vztah člověka k prostředí, základní podmínky života), Mediální výchovu (fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu).
- V průběhu výuky dbáme na zařazení prvků etické výchovy.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:
- 1. ročník – 2 hodiny týdně;
- 2. ročník – 2 hodiny týdně

Žáci volí Hudební výchovu nebo Výtvarnou výchovu.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:
- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v knihovně a informačním centru nebo mimo budovu školy (návštěva výstav, práce v plenéru).

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

Učitel
- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám organizovat vlastní činnost;
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost;
- zprostředkovává pohled na umění a kulturu;
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik;

- umožňuje žákům vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu;
- při teoreticky zaměřených hodinách žák operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, získané výsledky porovnává, posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti.;
- žáci při své tvorbě poznávají vlastní pokroky a dokáží si zpětně uvědomit problémy související s realizací.

Kompetence k řešení problémů

Učitel
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů;
- vede žáky k vyhledávání vazeb mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat;
- předkládá žákům náměty k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálu a pomůcek;
- vede žáky k rozpoznávání výtvarného problému a hledání nejvhodnějšího způsobu řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel
- klade dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky), dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů);
- vede žáky k vyjádření svého názoru, jeho obhájení vhodnou formou a toleranci názoru druhých;
- vede žáky k rozvíjení dovednosti dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla.

Kompetence sociální a personální

Učitel
- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby jim v činnostech pomáhá;
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků;
- předkládá dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí a poskytovat prostor pro osobité výtvarné projevy žáků;
- vede žáky k respektování pravidel při práci v týmu, k jejich dodržování.

Kompetence občanská

Učitel
- podporuje občanské cítění tím, že seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly;
- vytváří potřebu návštěv výstav výtvarných prací ;
- podchycuje individuální zájmy žáků a podporuje je;
- vede k respektování názoru druhých;
- provádí s žáky prezentaci výsledků své práce a účasti ve výtvarných soutěžích, svými pracemi prezentují školu.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vede studenty k zodpovědnosti za své chování;
- pomáhá žákům při vytváření představ o své profesi, při hledání různých cest k dosažení cílů, k dovednosti si naplánovat a rozvrhnout si svou práci a řešení úkolů tak, aby dosáhl cíle;

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 72 hodin

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: • rozpoznává specifičnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě nově uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	• experiment z hlediska inovace prostředků • analýza vizuálně obrazových systémů • klasické postupy jednotlivých výtvarných disciplin	• OSV – sociální komunikace, kooperace, spolupráce a soutěž • EGS – žijeme v Evropě • EV – člověk a životní prostředí
• v konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření vlastní i umělecké tvorby identifikuje pro ně charakteristické prostředky	• relativita barevného vidění (impresionismus, postimpresionismus, pointilismus)	• *Dějepis*
• vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace	• zapojení těla, jeho pohybu a gest (akční tvorba, bodyart)	• *Dějepis, ČJ*
• interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, Interpreta	• možnosti forem vizuálně obrazných vyjádření • technologické postupy tvorby	• *HV*
• uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační	• člověk a prostředí • architektura a její vliv na člověka v proměnách času	• *Biologie*
• na příkladech vizuálně obrazných vyjádření uvede, rozliší a porovná osobní a společenské zdroje tvorby, identifikuje je při vlastní tvorbě	• seznámení s aktuální situací na české výtvarné scéně • výtvarné techniky • nová média • požadavek a meze obecné	• *SV*

• na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace • pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, typy kontrastů, rozvržení tvarů a hmot v ploše a prostoru, vyjádření pohybu a změn v obraze a vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání	srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost (popart, televize) • proměny života • osobnost, vztahy • vnitřní krajina • studie, inspirace přírodními motivy • tvůrčí potencionál, povědomí (surrealismus) • sebeuvědomování diváka (akční tvorba) • Stopy člověka v krajině (landart) • diskusní fórum v intencích esteticky hodnotících hledisek vizuální kultury • individuální, kolektivní projev • práce ve skupině • akční tvorba • transformace hodnot a její odraz v umění • světonázorové, náboženské, filosofické zázemí historických slohů • práce s materiály • kompozice, barva • tvar, linie, bod • kontrast, rytmus,plocha • inspirace hudbou • práce v exteriéru • proměny komunikace v uměleckém procesu	• *SV* • *Fyzika, Matematika, HV*

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Ročník: druhý

Roční hodinová dotace: 72 hodin

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: • charakterizuje obsahové souvislosti vlastních vizuálně obrazných vyjádření a konkrétních uměleckých děl a porovnává výběr a způsob užití prostředků	• výtvarné techniky- grafika, malba • základy fotografie • prostorová tvorba	OSV – kreativita, komunikace, spolupráce a soutěž EGS – žijeme v Evropě EV –člověk a životní prostředí MDV – účinky mediální produkce a vliv médií ve společnosti
• své aktivní kontakty a získané poznatky z výtvarného umění uvádí do vztahů jak s aktuálními i historickými uměleckými výtvarnými projevy, tak s ostatními vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňovanými v běžné komunikaci	• vliv reklamy, • film,fotografie • street art • užitá grafika, design • masovost a autenticita projevu	*Dějepis*
• na konkrétních příkladech vysvětlí, jak umělecká vizuálně obrazná vyjádření působí v rovině smyslové, subjektivní i sociální a jaký vliv má toto působení na utváření postojů a hodnot	• moderní umění a archetypální principy jako zdroj inspirace • archetypální souznění různých kultur • tradice, zvyky, folklór • klasická a nová média v proměnách času	*SV*
• vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	• proměnlivost obrazu v čase • návštěvy galerií • interpretace obsahu vizuálně obrazných vyjádření • reflexe vývoje umění v současné společnosti • historické proměny pojetí uměleckého	*SV, TV* *SV, Dějepis*

• rozlišuje umělecké slohy a umělecké směry, s důrazem na umění od konce 19. století do současnosti, z hlediska podstatných proměn vidění a stavby uměleckých děl a dalších vizuálně obrazných vyjádření • na příkladech uvádí příčiny vzniku a proměn uměleckých směrů a objasní širší společenské a filosofické okolnosti vzniku uměleckých děl • na konkrétních příkladech vizuálně obrazných vyjádření objasní, zda a jak se umělecké vyjadřovací prostředky výtvarného umění od konce 19. století do současnosti promítají do aktuální obrazové komunikace	procesu • umělecké směry 20. století • seznámení se současnými výtvarnými tendencemi • body-art • land-art • konceptuální umění • postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny • vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků • nestandardní postupy ve výstavbě díla • současné výstavy v kontextu společenského dění • citace, parafráze, narážka, • humor ve výtvarném umění, • autenticita projevu a vyprázdněnost forem • seznámení s umělecko-historickými památkami v • nejbližším okolí	*ČJ, Zeměpis*

5.13 Hudební výchova / Sborový zpěv

Charakteristika předmětu

Předmět Hudební výchova a předmět Sborový zpěv vychází ze vzdělávací oblasti **Umění a kultura** RVP GV a realizuje učivo a výstupy **Hudebního oboru** RVP G. Tento předmět je povinně volitelný. Pokud se žák rozhodne pro Hudební obor, **vybere si buď Hudební výchovu nebo Sborový zpěv**. Oba uvedené předměty realizují stejné učivo RVP G, ale Sborový zpěv se zaměřuje více na praktickou realizaci vokálních partitur různých slohových období i autorů, realizuje se v odpoledním vyučování, odlišuje se od Hudební výchovy koncertní činností. Výuka probíhá dva roky po dvou hodinách týdně. Žák má možnost po ukončení 1. ročníku přestoupit do předmětu Hudební výchova.
Předmět Hudební výchova / Sborový zpěv má velký význam pro formování estetického a pocitového vnímání žáků v kontextu s ostatními, převážně naukově orientovanými předměty. V průběhu výuky se žáci seznámí se základními hudebními styly, žánry a formami, s kategoriemi hudebních nástrojů i s moderními prostředky pro editaci a zpracování hudby. Důležitou složkou je přehled nejvýznamnějších hudebních skladatelů a děl.
Kromě výuky je v rámci Sborového zpěvu pořádána i koncertní činnost (např. vánoční koncerty, koncerty při slavnostních akcích školy aj.) nebo zajímavé projektové aktivity v zahraničí.

Učitel vede žáky

- k chápání významu emotivních a pocitových prožitků pro život;
- k interpretaci a produkování hudby (v rámci svých možností);
- k využití hudby jako prostředku relaxace a duševního obohacení;
- k pochopení, že práce jedince ovlivní výsledek práce celé skupiny;
- k utváření nezaujatých postojů k různým kulturám a společenstvím (na základě poznání duchovních a kulturních hodnot současných i minulých);
- k pochopení významu hudby v historickém kontextu.

V Hudební výchově / Sborovém zpěvu jsou zařazena **průřezová témata** Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání a kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetična), Multikulturní výchovy (např. kulturní diference a lidské vztahy, etnický původ), Environmentální výchovy (vztah člověka k prostředí), Mediální výchovy (fungování a vliv médií ve společnosti), Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře).
V průběhu výuky dbáme na zařazení prvků etické výchovy.

Předmět je vyučován **v prvním a druhém ročníku 2 hodiny týdně**. Hudební výchova je časově řazena spolu s Výtvarnou výchovou. Sborový zpěv probíhá v odpoledních hodinách.
Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená hudebními nástroji, Orffovým instrumentářem a audio-vizuální technikou.
Pokud studenti zvolí Hudební výchovu, mohou zároveň navštěvovat nepovinný předmět Sborový zpěv, relizovaný v odpoledních hodinách, a to 2 hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které směřují k utváření klíčových kompetencí žáků:

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Kompetence k učení

Učitel

- zprostředkovává pohled na umění a kulturu, rozvíjí tvořivost žáků osvojováním písní a skladeb, umožňuje žákům vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu;
- klade důraz na pozitivní motivaci žáka;
- používá vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, a zároveň je vede k vyhledávání vazeb mezi druhy umění a uměleckými žánry;
- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení.

Kompetence komunikativní

Učitel

- nabízí žákům využívání informační technologie pro komunikaci s okolním světem;
- zařazuje mluvní cvičení, referáty;
- rozvíjí u žáka dovednost dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, úcta) a jejich respektování samotnými žáky;
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení.

Kompetence občanská

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka;

- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic;
- učitel organizuje návštěvy koncertů, výstav a divadelních představení dle aktuální nabídky.

.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- vede žáky k tomu, aby se cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své předpoklady a možnosti rozhodovali
  o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- vede žáky k rozvoji osobního a odborného potenciálu, rozpoznávání a využívání příležitosti pro svůj
  rozvoj v osobním a profesním životě.

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Žák: •uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) • reprodukuje zpívaný (hraný) vzor na základě svých individuálních schopností a dovedností • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individuálních schopností a dovedností • vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1 – 8 • rytmizuje jednoduché texty • tvoří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje • používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře	• hlasová výchova • správné dýchání • hlasová hygiena • rozezpívání • správné tvoření tónů • artikulace • hlavový tón • zpěv • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní, trojhlas • intonace • zpěv hudebních motivů • imitace • intonační výcvik • zhudebnění přísloví, pořekadel • vlastního textu • vytvoření vlastních drobných skladeb • intervaly • opěrné písně • základ harmonie (T, D, S) • rytmický výcvik • hra na tělo • Orffův instrumentář • rytmizace textů a písní rytmickými nástroji	*Bi, , TV* OSV – sociální komunikace EGV – žijeme v Evropě EV – člověk a životní prostředí MDV – účinky mediální produkce a vliv médií ve společnosti

• užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb	• hra na hudební nástroje • tvorba instrumentálních doprovodů • jednoduchá aranžmá • nauka o hudebních nástrojích • partitura • vývoj notace	
• reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím	• tanec • pohyb na hudbu, reprodukce pohybů • dobové tance • lidové a umělé tance	*TV*
• vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	• umělecký proces a jeho vývoj • hudební myšlení v období pravěku • rytmicko- monomelodickém (starověk) • polymelodickém (středověk – renesance) • melodicko-harmonickém (baroko, klasicismus, romantismus) výrazové prostředky, tónina, hudební formy • role subjektu v uměleckém procesu, tvůrce hudby a interpret	*ČJ, D, VV*
• popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	• tvůrce a interpret jako jedna osoba, řecké hudební umění, ranný středověk, skladatelé Ars antiqua a Ars nova a jejich služba idejím, skladatelé Palestrina, Lasso; čeští skladatelé – Vodňanský, Kryštof Harant, Adam Michna, B. M. Černohorský; • dále pak např. Bach, Händel, Vivaldi, Haydn, Mozart, Beethoven, Chopin, Schumann, Liszt, Wagner, Verdi, Bizet, Čajkovskij, Smetana, Dvořák, Fibich	*ČJ, D, VV*

• orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků. na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla • odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	• periodizace hudebního vývoje • hudba vokální a instrumentální • hudební formy • charakteristické znaky slohů • hledisko historické a kulturní • hudba česká a světová	*ČJ, D, VV*
• interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití hudby v mimohudební oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání • uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	• úloha komunikace v uměleckém procesu, postavení umění ve společnosti a jeho historické proměny, estetická a umělecká hodnota hudebního díla • komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl	*D*

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Ročník: druhý

Roční hodinová dotace: 72 hod.

uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas, čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individ. schopností a dovedností • zpívá z not v rozsahu 1 – 5 v daných toninách • vytváří vlastní rytmické modely, které zhudebňuje a podkládá textem	• akustika • hlasové ústrojí • sluchové ústrojí • tvorba tónu • vyrovnávání vokálů • hlasové rejstříky • hlavový tón • zpěv • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas • individuální tvorba	*F,Bi,ČJ,TV* OSV – kreativita, komunikace, kooperace EGV – Evropa a svět nás zajímá MKV – kulturni diference, lidské vztahy, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity, multikulturalita EV – vztah člověka k prostředí MDV - fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu,vnímání autora mediálních sdělení
• melodie rytmizuje, podkládá textem a zapisuje do not • intervaly • uplatňuje opěrné písně • rozvíjí své harmonické cítění rozpoznáním mollového a durového tónorodu • rytmický výcvik • hra na tělo • Orffův instrumentář • vytváření drobných rytmických etud, jejich	• melodizace a rytmizace textu • jednoduchý zápis do not • opěrné písně na tónický trojzvuk a kvartu • rozlišení dur a moll tónorodu • rytmický výcvik synkopa, triola, tečkovaný rytmus • zápis rytmických modelů do not • hra na tělo • hra na Orfeův instrumentář	

rytmický zápis		
• využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb; na základě svých individ. hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista)	• hra na hudební nástroje • tvorba instrumentálních doprovodů • jednoduchá aranžmá • improvizace, stylizace • partitura • nástroje symfonického orchestru • orientace v notovém zápise • moderní hudební nástroje	
• pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	• taneční hudba • techno, disco, hip hop, reggae, house, break, tance, rap	TV
• vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	• hudební myšlení v období • pozdní romantismus, impresionismus, expresionismus, neofolklorismus • sonické období (hudba 2.pol. 20. stol.) • (rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy)	*ČJ, D, Vv*
• popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití hudby v mimohudební oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání • uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů	• tvůrce hudby a interpret • tvůrce a interpret jako jedna osoba • populární hudba • jazz-konce 19. stol. • 20. léta • 30. léta – swing • 40. léta – bop, blues, country western, zpěvácké hvězdy • 50. léta – rokenrol • hudba jako kulturní statek a jako zboží • hudební průmysl	*ČJ, D*

i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	• hudba a její využití v běžném životě • Divadla malých forem • 60. léta - Britský rock – Beatles • Folk music – Bob Dylan • Folkrock – Simon & Garfunkel • Underground – Frank Zappa • Big Beat u nás – Miki Volek, Olympic, Matadors, Petr Novák • moderní populární hudba 70. – 80. let ve světě a u nás • rock a jeho odnože, střední proud, disko, pop, metal,folk	
• orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	• periodizace hudebního vývoje • hudba vokální a instrumentální • hudební formy • charakteristické znaky slohů • hledisko historické a kulturní • hudba česká a světová • Romantismus – impresionismus – expresionismus • Další směry 20. století	*ČJ, D, VV*
• odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	• hudební styly a žánry, funkce hudby • hudba a její využití v běžném životě • hudba jako kulturní statek a jako zboží • hudební průmysl • hudba vážná a populární – převádění stylů, úpravy, transkripce ve 20. století (u nás např. Jiří Stivín, Michael Kocáb, Daniel Landa, ve světě např. Sting)	*D*

• interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	• estetická a umělecká hodnota hudebního díla ve 20. stol. • pojem kýč • hudba jako zboží • pojem komerce • hudba na objednávku • kvalita uměleckého díla	
• přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby • uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	• bludiště stylů ve 20. století • Volná atonalita • Dodekafonie a serialismus • Modální hudba • Neoklasicismus • Neofolklorismus • Témbrová hudba • Elektroakustická a elektronická hudba a mikrointervaly A. Háby • Minimalismus • Stylové syntézy, fúze a „nezařaditelní“ • využití hudby • Muzikály • Festivaly	*ČJ, D, TV*
Projekt **Umělecké dopoledne** – vnímání hudby v estetickém prostředí, vytváření vlastního hodnocení hudební a výtvarné produkce, propojení hudebních a výtvarných zážitků, podpora estetického vztahu k životu, etiketa a	Návštěva Domu umění ve Zlíně, koncert Filharmonie Bohuslava Martinů, návštěva galerie ve Zlíně dle aktuální nabídky	*VV*

společenské chování		

Vyučovací předmět: Sborový zpěv

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
•uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas I čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) • reprodukuje zpívaný (hraný) vzor na základě svých individuálních schopností a dovedností • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, provádí jednoduché hudební improvizace na zákl. svých individuálních schopností a dovedností • vytváří tonální představu dur, moll, ale i intervalovou 1 – 8 • používá rytmické nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře	• hlasová výchova • správné dýchání • hlasová hygiena • rozezpívání • správné tvoření tónů • artikulace • hlavový tón • zpěv • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas • intonace • zpěv hudebních motivů • imitace • intonační výcvik • vytvoření vlastních drobných skladeb • intervaly • opěrné písně • základ harmonie (T, D, S) • rytmický výcvik • hra na tělo	*Bi, ČJ, TV, D* OSV – sociální komunikace EGV – žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokolturních rozdílů EV – člověk a vztah člověka k prostředí MDV – média a med.fungování a vliv médií ve společnosti

• užívá i některých melodických nástrojů při individuálních i společných hudebních aktivitách přiměřeně svým hudebním schopnostem a dovednostem • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb	• hra na hudební nástroje • tvorba instrumentálních doprovodů • jednoduchá aranžmá • nauka o hudebních nástrojích • partitura • vývoj notace	
• reaguje na hudbu pohybem a ztvárňuje ji úměrně svým hudebním schopnostem a pohybovým dispozicím	• tanec • pohyb na hudbu • dobové tance • lidové a umělé tance • reprodukce pohybů	*TV*
• vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	• umělecký proces a jeho vývoj • hudební myšlení v období pravěku • rytmicko- monomelodickém (starověk) • polymelodickém (středověk – renesance) • melodicko-harmonickém (baroko, klasicismus, romantismus) výrazové prostředky, tónina, hudební formy	*ČJ, D, VV*
• popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta	• role subjektu v uměleckém procesu, tvůrce hudby a interpret • tvůrce a interpret jako jedna osoba	*ČJ, D, VV*

• orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků. na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla • odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	• periodizace hudebního vývoje • hudba vokální a instrumentální • hudební formy • charakteristické znaky slohů • hledisko historické a kulturní • hudba česká a světová	*Č, D, VV*
• interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití hudby v mimohudební oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání • uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	• úloha komunikace v uměleckém procesu, postavení umění ve společnosti a jeho historické proměny, estetická a umělecká hodnota hudebního díla • komplexní popis a interpretace hudebního díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu, vlastní reflexe hudebních děl	*D* •Projekt- koncertní činnost v průběhu celého školního roku (*ČJ, D, VV, TV)*

Vyučovací předmět: Sborový zpěv
Ročník: druhý

Roční hodinová dotace: 72 hod.

• Žák uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě • uplatňuje zásady sluchové hygieny v běžném životě • využívá svého individuálního pěveckého potenciálu při zpěvu, při mluvním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje • zpívá jednohlasé písně, kánony, lidový dvojhlas, trojhlas, čtyřhlas (na základě hudebních schopností a dovedností, a rozložení hlasů ve třídě) • dotváří hudební melodie, nebo vytváří vlastní, • zpívá z not v rozsahu 1 – 5 v daných toninách	• akustika • hlasové ústrojí • sluchové ústrojí • tvorba tónu • vyrovnávání vokálů • hlasové rejstříky • hlavový tón • zpěv • jednohlasé písně lidové a umělé • kánony lidové a umělé • úpravy lidových i umělých písní, trojhlas, čtyřhlas • individuální tvorba	*F, Bi, ČJ, TV* OSV – sociální komunikace EGV – žijeme v Evropě MKV – základní problémy sociokolturních rozdílů EV – člověk a vztah člověka k prostředí MDV – média a med.fungování a vliv médií ve společnosti
• melodie rytmizuje, podkládá textem a zapisuje do not • intervaly • uplatňuje opěrné písně • rozvíjí své harmonické cítění rozpoznáním mollového a durového tónorodu • rytmický výcvik • hra na tělo • Orffův instrumentář	• melodizace a rytmizace textu • jednoduchý zápis do not • opěrné písně na tónický trojzvuk a kvartu • rozlišení dur a moll tónorodu, středověké mody • rytmický výcvik synkopa, triola, tečkovaný rytmus • hra na tělo • hra na Orfeův instrumentář	

• využívá jednoduché, příp. složitější hudební nástroje (např. elektronické) při individuálních či společných hudebních aktivitách • orientuje se v notovém zápise jednoduchých, příp. i složitějších vokálních, instrumentálních i vokálně-instrumentálních skladeb; na základě svých individ. hudebních schopností tyto skladby realizuje (účastní se jako vokalista nebo instrumentalista)	• hra na hudební nástroje • tvorba instrumentálních doprovodů • jednoduchá aranžmá • improvizace, stylizace • partitura • nástroje symfonického orchestru • orientace v notovém zápise • moderní hudební nástroje	
• pohyb ve spojení s hudbou využívá k vyjádření vlastních představ a pocitů	• taneční hudba	TV
• vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpoznává hudebně výrazové prostředky užité ve skladbě, uvědomuje si hudební formu díla a k dílu přistupuje jako k logicky utvářenému celku	• hudební myšlení v období • pozdní romantismus, impresionismus, expresionismus, neofolklorismus • sonické období (hudba 2.pol. 20. stol.) • (rytmus, melodie, výrazové prostředky, hudební formy)	ČJ, D, VV
• popíše a na příkladech ukáže důležité znaky tvorby a interpretace hudebního díla, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití hudby v mimohudební oblasti a je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	• tvůrce hudby a interpret • tvůrce a interpret jako jedna osoba • populární hudba – její vývoj v 20. a 21. století	ČJ, D

• orientuje se ve vývoji hudebního umění; uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách, rozlišuje hudební slohy podle charakteristických hudebních znaků, na základě historických, společenských a kulturních kontextů, popíše podmínky a okolnosti vzniku hudebního díla	• periodizace hudebního vývoje • hudba vokální a instrumentální • hudební formy • charakteristické znaky slohů • hledisko historické a kulturní • hudba česká a světová • Romantismus – impresionismus – expresionismus • Další směry 20. století	*ČJ, D, VV*
• odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, významu a funkce, rozpozná vhodnost či nevhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích	• hudební styly a žánry, funkce hudby • hudba a její využití v běžném životě • hudba jako kulturní statek a jako zboží • hudební průmysl • hudba vážná a populární – převádění stylů, úpravy, transkripce ve 20. století	*D, SV*
• interpretuje a kriticky hodnotí hudbu na základě vědomostí a individuálních hudebních schopností; vytváří vlastní soudy a preference o znějící hudbě, které dokáže v diskusi obhájit	• estetická a umělecká hodnota hudebního díla ve 20. stol. • pojem kýč• hudba jako zboží • pojem komerce • hudba na objednávku • kvalita uměleckého díla	*SV*
• přistupuje k hudebnímu dílu jako k autorově reflexi vnějšího i vnitřního světa vyjadřované pomocí hudby (hudebních znaků), jako k možnému poselství; na základě svých schopností, znalostí i získaných zkušeností toto poselství dešifruje a interpretuje • uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě; popíše možnosti využití hudby • uvědomuje si rozdílnost přístupu jednotlivých	• bludiště stylů ve 20. století	*ČJ, D, SV, TV*

lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i idejí, pocitů a názorů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit či ji odmítnout • upozorní na ty znaky hudební tvorby, které s sebou nesou netoleranci, rasismus a xenofobii, a dokáže se od takové hudby distancovat	Sestavení a nácvik různorodých koncertních programů	*VV, SV* Projekt - koncertní činnost v průběhu celého školního roku

5.14 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Tělesná výchova realizuje obsah vzdělávacího oboru **Tělesná výchova** a část vzdělávacího obsahu oboru **Výchova ke zdraví RVP G,** a to témata: první pomoc při úrazech a náhlých zdravotních příhodách, celek Ochrana člověka za mimořádných událostí. Tato dvě témata jsou realizována v rámci vodáckého kurzu. Pokud se žák tohoto kurzu nezúčastní, zpracuje z uvedených témat seminární práci.

Hodinová dotace je **2 hodiny týdně v ročníku**.
Výuka probíhá odděleně pro chlapce a dívky. Učivo pro chlapce a dívky se liší jen nepatrně a v hodnocení.
Žáci 2. ročníku se účastní 6-ti denního lyžařského a snowboardového kurzu.
Žáci ve 3. ročníku mají sportovní kurz – vodácký na Vltavě.

Výuka probíhá v tělocvičnách vybavených běžným sportovním nářadím a náčiním, ve venkovních sportovních areálech určených pro atletické disciplíny a hry, v přírodě v okolí školy a města, v pronajatých specializovaných prostorách.
Škola sama organizuje a také se pravidelně účastní sportovních soutěží v různých sportovních odvětvích. Účast je otevřená všem zájemcům z řad žáků školy. Uplatňujeme zásady fair play a rozvíjíme myšlenky spojené se sportem a olympismem.
Součástí výuky je i prevence úrazů, význam správné životosprávy a zdravého životního stylu.

Cílem předmětu je vytvořit v žácích pocit vlastní odpovědnosti za své zdraví. Žáci jsou seznámeni se základy běžných sportovních odvětví, jsou vedeni k aktivnímu pohybu. Na základě získaných dovedností si mohou během studia najít sportovní aktivitu, která jim vyhovuje a je jim blízká.
Teorie a praxe z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům v budoucnu pomůže organizovat vlastní sportovní činnost.

Předmět Tělesná výchova zahrnuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova – řešení problémů, praktická etika, kooperace, komunikace, vztahy mezi lidmi, psychohygiena, sebepoznávání, seberegulace. Náměty a činnosti jsou realizovány v situacích vyplývajících z konkrétního průběhu vyučovacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie, které umožňují rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
Učitel

- vede žáky k poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuálnímu rozvoji;

- napomáhá uvědomění si prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou;

- vytváří u žáků potřebu systematického sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- směřuje žáky k přemýšlení o problému při ovládání cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění;
- hledá spolu s žáky vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

Učitel

- učí žáky vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva;
- otevírá prostor diskusi o taktice družstva;
- vede žáky k pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel fair play;
- prezentuje a podporuje myšlenky olympijského hnutí;
- rozvíjí spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva;
- vede k rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanská

Učitel

- podporuje aktivní sportování;
- objasňuje a podává příklady potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách;
- vede k poskytnutí první pomoci při úrazech lehčího charakteru;
- seznamuje věcně i na úrovni emočního prožitku se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin.

Kompetence k podnikavosti

Učitel

- získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit.

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: první

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu • Celkové posilování svalového aparátu /prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	• OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
• Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• Žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	
• Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• Drogy a jiné škodliviny • Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybové aktivity	• OSV – morálka všedního dne

• Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu • Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí • Pořadová cvičení	
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě ji aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• Pohybové hry, závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	• OSV – spolupráce a soutěž
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech	• Atletika • Gymnastika • Úpoly • Doplňkové sportovní činnosti dle aktuálních podmínek (plavání, in-line bruslení, stolní tenis, freesbee, softbal, bowling, softtenis, slick-line, badminton, šipky, posilování na posilovacích strojích, spinning, plážový volejbal, minigolf, cyklistika, bruslení, pobyt v přírodě, lezecká stěna).	
• Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• Sebehodnocení v dané pohybové činnosti • Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti	• OSV – sociální komunikace

• Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• Komunikace v TV • Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	• OSV– řešení problému a organizační dovednosti
• Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel: basketbal, volejbal, florbal, kopaná	
• Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	
• Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• Statistické zjištění – měření délky, rychlosti, práce se stopkami, pásmem	
• Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• Práce s tabulkou, čtení a zjišťování potřebných dat	

<u>Vyučovací předmět: Tělesná výchova</u>

Ročník: druhý Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti;	• Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu • Celkové posilování svalového aparátu /prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	• OSV – poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

z nabídky zvolí vhodný rozvojový program		
• Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• Žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	
• Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• Drogy a jiné škodliviny • Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybové aktivity	• OSV -morálka všedního dne
• Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu • Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí • Pořadová cvičení	
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě ji aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• Pohybové hry, závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	• OSV – spolupráce a soutěž
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech	• Atletika • Gymnastika • Úpoly • Doplňkové sportovní činnosti dle	

	aktuálních podmínek (plavání, in-line bruslení, stolní tenis, freesbee, softbal, bowling, softtenis, slick-line, badminton, šipky, posilování na posilovacích strojích, spinning, plážový volejbal, minigolf, cyklistika, bruslení, pobyt v přírodě, lezecká stěna).	
• Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• Sebehodnocení v dané pohybové činnosti • Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti • Lyžařský a snowboardový kurz	• OSV – sociální komunikace
• Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• Komunikace v TV • Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	• OSV – řešení problému a organizační dovednosti
• Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	• Historie olympijských her	• OSV – řešení problému a organizační dovednosti
• Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel: basketbal, volejbal, florbal, kopaná	
• Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	
• Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• Statistické zjištění – měření délky, rychlosti, práce se stopkami, pásmem	

• Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• Práce s tabulkou, čtení a zjišťování potřebných dat	

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Ročník: třetí

Roční hodinová dotace: 72 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	• Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu • Celkové posilování svalového aparátu /prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	• OSV –poznávání a rozvoj osobnosti
• Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• Žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	
• Dává do souvislosti zdravotní a	• Drogy a jiné škodliviny	

psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybové aktivity	
• Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu • Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí • Pořadová cvičení	
• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě ji aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• Pohybové hry, závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	• OSV – spolupráce a soutěž
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech	• Atletika • Gymnastika, úpoly • Sportovní kurz - vodní turistika • Doplňkové sportovní činnosti dle aktuálních podmínek (plavání, in-line bruslení, stolní tenis, freesbee, softbal, bowling, softtenis, slick-line, badminton, šipky, posilování na	

	posilovacích strojích, spinning, plážový volejbal, minigolf, cyklistika, bruslení, pobyt v přírodě, lezecká stěna).	
• Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• Sebehodnocení v dané pohybové činnosti • Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti	• OSV – sberegulace
• Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• Komunikace v TV • Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	• OSV - seberegulace, řešení problému
• Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel: basketbal, volejbal, florbal, kopaná	
• Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	
• Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• Statistické zjištění – měření délky, rychlosti, práce se stopkami, pásmem	
• Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• Práce s tabulkou, čtení a zjišťování potřebných dat	
• Prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se	• Hrozba a vznik mimořádné události • Únik nebezpečných látek do životního prostředí, jiné mimořádné události,	• **realizováno v rámci vodáckého kurzu**

zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatel	živelní pohromy • první pomoc- klasifikace poranění • sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí - rozhodnost, pohotovost, obětavost, efektivní komunikace	

<u>Vyučovací předmět: Tělesná výchova</u>

Ročník čtvrtý Roční hodinová dotace: 56 hod.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
• Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím • Usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový	• Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu • Celkové posilování svalového aparátu /prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí • Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	• OSV- poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

program		
• Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	• Žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	
• Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	• Drogy a jiné škodliviny • Reakce těla při zhoršení rozptylových podmínek, vhodná úprava pohybové aktivity	• OSV – seberegulace, efektivní řešení problémů
• Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	• Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu • Zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a nářadí • Pořadová cvičení	

• Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě ji aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	• Pohybové hry, závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	• OSV- spolupráce a soutěž
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži a při rekreačních činnostech	• Atletika • Gymnastika • Úpoly • Doplňkové sportovní činnosti dle aktuálních podmínek (plavání, in-line bruslení, stolní tenis, freesbee, softbal, bowling, softtenis, slick-line, badminton, šipky, posilování na posilovacích strojích, spinning, plážový volejbal, minigolf, cyklistika, bruslení, pobyt v přírodě, lezecká stěna).	•
• Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	• Sebehodnocení v dané pohybové činnosti • Zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti	• OSV – seberegulace, sociální komunikace
• Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	• Komunikace v TV • Tělocvičné názvosloví osvojovaných činností	• OSV – efektivní řešení problému
• Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	• Týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel: basketbal, volejbal, florbal, kopaná	

• Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	• Pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli	
• Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	• Statistické zjištění – měření délky, rychlosti, práce se stopkami, pásmem	
• Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	• Práce s tabulkou, čtení a zjišťování potřebných dat	

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáka

Úvodní ustanovení

Hodnocení je jedním z výkonných nástrojů vzdělávacího procesu. Jeho úkolem je informovat žáky o výsledcích jejich studijního úsilí, zprostředkovávat učitelům a zákonným zástupcům informace o míře pokroku žáků a vyjadřovat stupeň osvojení předepsaného učiva a zvládnutí požadovaných dovedností. Úkolem hodnocení je rovněž přispívat k odpovědnému vztahu žáků ke studiu a ke škole. Pravidla hodnocení vycházejí z platných právních norem a zohledňují cíle vzdělávání stanovené rámcovým a školním vzdělávacím programem.

Školní rok je rozdělen na dvě samostatná klasifikační období označovaná jako první a druhé pololetí školního roku. Za první pololetí školního roku je žákovi vydáván výpis z vysvědčení, na konci druhého pololetí se vydává žákovi vysvědčení.
Hodnocení výsledků vzdělávání žáka a hodnocení chování žáka je na vysvědčení vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovní hodnocení žáka se neprovádí.

Stupně klasifikace a prospěchu
Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je hodnocen těmito stupni:
1 – výborný,
2 – chvalitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatečný,
5 – nedostatečný.

Kritéria pro udělení klasifikačního stupně v jednotlivých předmětech:
Stupeň 1 (výborný): Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, je schopen samostatného studia.
Stupeň 2 (chvalitebný): Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen pracovat samostatně nebo s menší dopomocí.

Stupeň 3 (dobrý): Žák nemá v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí podstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a

chyby dovede za pomoci učitele opravit. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.
Stupeň 4 (dostatečný): Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.
Stupeň 5 (nedostatečný): Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich značné mezery. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. V myšlení se u něho vyskytují časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Chování žáka je hodnoceno těmito stupni:
1 – velmi dobré,
2 – uspokojivé,
3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:
Stupeň 1 (velmi dobré): Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
Stupeň 2 (uspokojivé): Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob. Má neomluvenou absenci.
Stupeň 3 (neuspokojivé): Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Má opakovanou nebo dlouhodobou neomluvenou absenci.

Kromě známek z jednotlivých předmětů a známky z chování se na vysvědčení uvádí také celkové hodnocení prospěchu žáka vyjádřené následujícími stupni:

prospěl s vyznamenáním,
prospěl,
neprospěl.

Celkové hodnocení žáka na konci prvního a druhého pololetí vyjadřuje výsledky klasifikace v povinných vyučovacích předmětech a hodnocení chování, nezahrnuje hodnocení v nepovinných předmětech. Žák prospěl s vyznamenáním, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch horší než chvalitebný, průměrný prospěch z vyučovacích předmětů nemá horší než 1,50 a jeho chování je velmi dobré. Žák prospěl, nemá-li v žádném vyučovacím předmětu prospěch nedostatečný. Žák neprospěl, má-li z některého vyučovacího předmětu prospěch nedostatečný. Do vyššího ročníku postupuje žák, který při celkovém hodnocení na konci druhého pololetí nebo po opravných zkouškách dosáhl alespoň stupně hodnocení „prospěl“.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za pololetí nehodnotí. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo z části z vyučování některého předmětu. V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na základě posudku vydaného registrujícím lékařem, pokud má být žák uvolněn na pololetí školního roku nebo na školní rok. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Opravná zkouška je komisionální. Konkrétní termín, obsah a rozsah zkoušky oznámí ředitel školy zákonným zástupcům nezletilého žáka nebo zletilému žákovi v předstihu doporučeným dopisem.

Zásady pro hodnocení a klasifikaci žáků

Při své práci usilují učitelé o maximální transparentnost a srozumitelnost hodnocení a průběžné i celkové klasifikace. Cílem jejich snahy je, aby hodnocení sloužilo dalšímu učení studenta, přispívalo k zjišťování případných příčin studijního neúspěchu a bylo podkladem pro dosahování lepších výsledků.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a doporučení školského poradenského zařízení.

Při průběžném hodnocení žáků se učitelé zaměřují primárně na zjišťování studijního pokroku, uplatňují přiměřenou náročnost, objektivitu a pedagogický takt. V případě neuspokojivého hodnocení poskytují učitelé žákům možnost k dosažení lepšího výsledku jejich práce.

Při celkové klasifikaci hodnotí učitel kvalitu práce a studijní výsledky žáka za celé klasifikační období. Zohledňuje přitom individuální charakteristiky žákovi práce a přihlíží k okolnostem, které mohly ovlivňovat jeho výkon. Učitel bere při klasifikaci zřetel také na zaměření a cíle předmětů s převahou teoretického zaměření a předmětů s převahou výchovného zaměření. Stupeň prospěchu nemusí být průměrem klasifikace za příslušné období.

Žáci jsou klasifikováni ve všech předmětech stanovených učebním plánem pro daný ročník. Stupeň prospěchu určuje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. V případě, kdy se na výuce předmětu podílí více učitelů, klasifikují po vzájemné dohodě.

Absence žáka, která v daném předmětu překračuje hranici 25 %, může být důvodem pro neklasifikování žáka. V takovém případě je žákovi ředitelem školy určen termín pro doplnění klasifikace. Formu doplnění klasifikace určuje vyučující, doplnění klasifikace není komisionální zkouškou.

Hodnocení chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a rozhoduje o něm ředitel školy po projednání v pedagogické radě. Při hodnocení chování žáka se přihlíží k uděleným výchovným opatřením. Učitelé hodnotí žáky za jejich chování v průběhu školního vyučování a na akcích pořádaných školou.

Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Pro průběžné hodnocení a klasifikaci dílčích výstupů v rámci předmětů není předepsaná jednotná podoba. Vyučující používají takové metody, které nejvíce odpovídají charakteru daného předmětu a výstupů v něm, věku a schopnostem žáků. S podmínkami a kritérii hodnocení ve svém předmětu seznámí učitel žáky prokazatelným způsobem na začátku školního roku.

Pro všechny žáky musí být formy získávání klasifikace stejné. Učitel zajistí všem žákům při zkoušení srovnatelné podmínky, a to v náročnosti zadání otázek, časovém rozsahu i celkovém průběhu.

Výsledek každé klasifikace oznamuje učitel žákovi, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním, pohybovém a

praktickém ověření schopností a dovedností oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, písemných prací, laboratorních nebo praktických činností oznámí učitel žákovi do 14 dnů, později pouze po předchozím upozornění a ve výjimečných a případech (slohové práce, seminární práce apod.).

Písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně v průběhu celého klasifikačního období tak, aby se nehromadily v určitých obdobích. Pro potřeby plánování a evidence se rozlišují kontrolní písemné práce (30 a více minut) a orientační písemné zkoušky (pěti a desetiminutovky apod.).

Plánované termíny písemných prací a zkoušek zapisují učitelé do třídní knihy (téma hodiny). V jednom dni píšou žáci nejvýše 2 kontrolní písemné práce nebo 3 orientační písemné zkoušky, případně 1 kontrolní písemnou práci a 2 orientační písemné zkoušky.

Počet hodnocení žáka formou písemného nebo ústního zkoušení musí v rámci jednoho pololetí odpovídat minimálně dvojnásobku týdenní hodinové dotace daného předmětu (při jednohodinové týdenní dotaci předmětu je každý žák během pololetí takto hodnocen minimálně 2x, při dvouhodinové týdenní dotaci je během pololetí takto žák hodnocen minimálně 4x a analogicky dále). Toto pravidlo neplatí pro výuku volitelných předmětů a praktickou výuku na zdravotnické škole.

Pokud žák nezískal klasifikaci z uvedeného obsahu učiva z důvodu absence, je povinen si do 1 týdne po návratu do školy dohodnout s vyučujícím náhradní termín zkoušení. V opačném případě je hodnocen stupněm nedostatečný.

Pokud žák neodevzdá zadanou práci v určeném termínu, je hodnocen stupněm nedostatečný.

Učitelé jsou povinni vést si vlastní průběžnou evidenci o každém hodnocení žáka a prověřovat a hodnotit žáka průběžně tak, aby jej mohl v závěru každého pololetí zodpovědně výsledně klasifikovat.

Písemné a grafické práce vyučující uschovávají po celé klasifikační období včetně doby, po kterou se mohou zákonní zástupci nezletilého žáka nebo zletilý žák odvolat proti klasifikaci.

Pochybnosti o správnosti hodnocení

Jestliže má zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do tří pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do tří pracovních dnů od vydání

vysvědčení (výpisu), požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení. Je-li vyučujícím v daném předmětu ředitel školy, požádá Odbor školství, mládeže a sportu KÚ Zlínského kraje.

Přezkoušení proběhne nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti. Výsledek přezkoušení, který je konečný, sdělí ředitel školy prokazatelným způsobem zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci nezletilého žáka. O přezkoušení žáka se pořizuje protokol, který třídní učitel zařadí do složky třídy.

Pokud se žák ke komisionálnímu přezkoušení bez omluvy nedostaví, známka se nemění. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín komisionálního přezkoušení.

Opravné zkoušky

Žák, jehož prospěch je na konci druhého pololetí nedostatečný nejvýše ze dvou povinných předmětů, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku. Termín zkoušky stanoví ředitel školy a doporučeným dopisem o něm informuje zákonné zástupce nezletilého žáka nebo rodiče zletilého žáka.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání bez omluvy nedostaví, neprospěl.

Pokud se žák nemůže z vážných důvodů dostavit k opravné zkoušce ve stanoveném termínu, lze povolit vykonání opravné zkoušky nejpozději do konce září (pro žáka plnícího povinnou školní docházku do 15. září). Do té doby navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

Jestliže má žák na konci školního roku tři nedostatečné nebo po opravných zkouškách alespoň jednu nedostatečnou z povinného předmětu, může mu ředitel povolit opakování ročníku. V opačném případě studium žáka na škole končí. Toto ustanovení se netýká žáků plnících povinnou školní docházku.

Zákonný zástupce či zletilý žák mohou řediteli školy písemnou formou podat žádost o opakování ročníku. Ředitel školy písemně sdělí rozhodnutí o povolení či nepovolení opakování ročníku.

Komisionální zkoušky

Komisionální zkoušku koná žák v případech, kdy:

a) koná opravnou zkoušku,
b) má zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení,
c) koná rozdílovou zkoušku.

Komise pro komisionální zkoušky je tříčlenná. Členy komise jmenuje ředitel školy. Jejím předsedou je ředitel školy nebo jím pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému vyučovacímu předmětu a přísedící, který má odbornou kvalifikaci pro týž nebo příbuzný vyučovací předmět.

Zkouška se koná v termínu stanoveném ředitelem školy. Rozsah zkoušky je dán rozsahem učiva za období, jehož se opravná zkouška týká.

O termínu zkoušky jsou zákonní zástupci nezletilého žáka a rodiče zletilého žáka informováni doporučeným dopisem.

Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky. Rozhodnutí o klasifikaci je konečné.

Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly a výchovná kázeňská opatření. Výchovná opatření se zaznamenávají do školní matriky. Pochvala ředitele školy je přikládána k vysvědčení.

Výchovná kázeňská opatření se ukládají za provinění proti školnímu řádu, a to neprodleně. Za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně. Podle závažnosti provinění se ukládá některé z těchto opatření:

a) důtka třídního učitele,
b) důtka ředitele školy,
c) podmínečné vyloučení žáka ze školy,
d) vyloučení žáka ze školy.

Opatření dle odst. c) a d) je možno udělit pouze žákům, kteří mají splněnu povinnou školní docházku.

Výchovná opatření se udělují bez zbytečných odkladů.

Méně závažná porušení školního řádu a výchovná opatření.

a) Za méně závažná porušení školního řádu se považuje zejména nedodržování pravidel slušného chování (běžných společenských norem jako je slušné vyjadřování, zdravení), nerespektování pokynů vyučujících, pozdní příchody, nepřezouvání, nepořádnost, nepřipravenost na vyučování (pomůcky, vybavení), rušení výuky, nedovolené opuštění výuky, nošení nebezpečných předmětů do školy, pozdní omlouvání absence a podobně.
b) Na základě skutečné vážnosti provinění a při posouzení konkrétních okolností případu lze za jednotlivý takovýto přestupek proti školnímu řádu uložit žákovi důtku třídního učitele či důtku ředitele školy.

Méně závažná provinění žáků proti školnímu řádu prostřednictvím tzv. kázeňského listu. Evidence slouží třídnímu učiteli, řediteli školy a pedagogické radě jako podklad pro individuální posouzení závažnosti provinění žáka. Žáci mají právo kdykoliv do svého kázeňského listu nahlédnout. Toto právo mají také zákonní zástupci nezletilých žáků.

Závažná porušení školního řádu a výchovná opatření

a) Za závažná porušení školního řádu se považuje opakované méně závažné porušení školního řádu, porušení školního řádu vedoucí k ohrožení či poškození zdraví či majetku, šikana vůči žákům nebo zaměstnancům školy (včetně kyberšikany), jednání směřující k poškození zájmů, práv či majetku třetích osob či stran, kouření, požívání alkoholu a nošení, držení, distribuce či zneužívání návykových látek v prostorách školy a při akcích organizovaných školou, závažné a zaviněné porušení zákonů ve škole a při činnostech organizovaných školou, neomluvená absence v rozsahu vyšším než 25 vyučovacích hodin, používání vulgarismů vůči zaměstnancům, návštěvníkům a žákům školy (jak přímo, tak i nepřímo). Jakékoliv urážky, vyhrožování, použití síly (byť jen v náznacích) vůči zaměstnanci nebo žákovi školy se vždy považují za zvláště závažné porušení školního řádu.
b) Podle závažnosti provinění lze v případě závažného porušení školního řádu uložit důtku ředitele školy, podmínečné vyloučení žáka ze školy nebo přistoupit k vyloučení žáka ze školy.

O podmínečném vyloučení a vyloučení žáka rozhoduje ředitel školy ve správním řízení. Při podmínečném vyloučení ředitel stanoví zkušební lhůtu nejdéle na 1 rok. Vyloučen ze studia nemůže být žák plnící povinnou školní docházku.

Informování zákonných zástupců a rodičů žáků

Informace o prospěchu a chování žáka se poskytují žákům, zákonným zástupcům nezletilého žáka nebo rodičům zletilého žáka. Informace poskytuje zpravidla vyučující daného předmětu, případně třídní učitel nebo ředitel školy.

Informace se podle povahy poskytují:

a) prostřednictvím informačního systému Bakaláři – zejména průběžné hodnocení žáků a informace o docházce žáků, zadání domácích úkolů, písemných prací apod.,
b) emailem – učitelé při komunikaci se žáky a jejich rodiči používají výhradně pracovní emailovou adresu jmeno.prijmeni@mgvsetin.cz,
c) telefonicky – zejména v případech náhlé nutnosti,
d) písemně – v případech oficiální komunikace a úředních sdělení.

Veškeré průběžné hodnocení je nejpozději do tří dnů od oznámení klasifikace zapsáno žákovy do systému Bakaláři.

O udělení výchovných opatření žákovi uvědomí zákonné zástupce nezletilého žáka nebo rodiče zletilého žáka třídní učitel (důtka třídního učitele) nebo ředitel školy (ostatních výchovná opatření).

Doporučené požadavky pro udělení klasifikačních stupňů z hlediska vztahu k některým klíčovým kompetencím

	VÝSTUPY - UČIVO	KOMPETENCE K UČENÍ	KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
výborný	Žák ovládá požadova né poznatky, fakta, pojmy, definice a záko nitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi.	Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.	Zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Myslí logicky správně. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky.
chvalitebný	Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně.	Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.	Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků.
dobrý	Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné	Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Je schopen	Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky.

	mezery.	samostatně studovat podle návodu učitele.	
dostatečný	Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery.	Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky. Při samostatném studiu má velké těžkosti.	V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují nedostatky.
nedostatečný	Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery.	Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele, úrovní svých znalostí není schopen navazovat na výklad nové látky. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky.	Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky.

	KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	KOMPETENCE OBČANSKÉ	KOMPETENCE PRACOVNÍ
výborný	Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný.	Účinně spolupracuje ve skupině, ve výuce.	Do výuky se připravuje soustavně, zodpovědně.	Grafický projev je přesný. Pohotově vykonává požadované motorické činnosti. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky.
chvalitebný	Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.	Spolupracuje ve skupině, ve výuce.	Do výuky se připravuje spíše soustavně, zodpovědně.	Grafický projev je bez větších nepřesností. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků.
dobrý	V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti	Celkem spolupracuje ve skupině, vyžaduje pomoc nebo podporu.	Do výuky se připravuje méně pravidelně, výběrově.	Grafický projev má menší nedostatky. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky.
dostatečný	Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.	Při spolupráci vyžaduje výraznější pomoc nebo podporu.	Do výuky se připravuje nepravidelně, velmi výběrově.	V kvalitě výsledků činnosti a v grafickém projevu jsou nedostatky.
nedostatečný	V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.	Při spolupráci vyžaduje výraznou pomoc nebo podporu.	Do výuky se připravuje sporadicky, a to i přes podněty vyučujícího.	Kvalita výsledků činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky.

Některé charakteristiky se v tabulce opakují, neboť se současně vztahují k více kompetencím.